* * *

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

SALI 5 HAZİRAN 1979
500 KURUŞ

KAFALARINI KUMA GÖMENLER

YILMAZ ŞENGÖZER
Akbank Mensupları Sendikası (AKMEN) Genel Sekreteri

2.sayfada

Dün başlayan K.Maraş davasına hasta olduğu iddiasıyla Hasan Balcı getirilmedi

Fotoğraf (AYDINLIK)

Kahramanmaraş'ta yüzlerce yurttaşın katledilmesiyle sonuçlanan olaylardan sorumlu yüzlerce sanık, tarih ve Türkiye halkı önünde sanık sandalyesinde. Fotoğraf (AA)

Kamuoyu, sadece olaylara karışanlardan değil, katliamı tertipleyen örgütlerden de hesap sorulmasını istiyor

Sanık sandalyesinde MHP var

- Sanıklar arasında tanınmış MHP'liler var
- 15 Ocakta başlayan "Belgelerle K.Maraş olayları" dizimizde iddianamede yer alan bir çok olay açıklanmıştı
- İstanbul Barosu, Kahramanmaraş olayları davası ile ilgili özel bir komisyon oluşturdu

ANKARA (ÖZEL)

Cumhuriyet tarihinin en büyük davalarından biri dün Adana'da başladı.

Aralık ayında meydana gelen olaylarda yüzlerce yurttaşımız ölmüş ve binlerce yurttaşımız da yaralanmıştı.

Olaylarla ilgili olarak açılan davada, 330'u idam talebiyle olmak üzere 1000'e yakın sanık yargılanıyor. Sanıklar arasında MHP İl Yöneticisi Hasan Balcı, birçok MHP'li ve POL-BİR'li polisler bulunuyor.

Duruşma Heyeti, Hakim Kıdemli Albay Hikmet Hacıemiroğlu Başkanlığında üye Hava Pilot Albay Nizamettin Akal ve üye Deniz Hakim Albay Gürsel Akbatur'dan oluşuyordu. Savcılık makamında ise Deniz Hakim Ön Yüzbaşı Özcan Özkan, Hakim Kıdemli Yüzbaşı Okan Yalçınkaya, Deniz Hakim Yüzbaşı Avni Emirler ve Deniz Hakim Yüzbaşı Eyüp Menteş bulunuyordu.

Duruşma, tutuklu sanıklarının getirilmesindeki gecikme yüzünden bir saat geç başladı. Duruşmayı açan heyet başkanı savcının talebi üzerine tutanakları Türkiye Büyük Millet Meclisinden getirtilen stenograflar tarafından tutulmasına

(Devamı sa.7, sü.1'de)

açıkça DOĞAN YURDAKUL

Esas sanık ayağa kalkmadı

(K.Maraş katliamı davasından notlar)

5. sayfada

Kahramanmaraş'ta yüzlerce yurttaşımızı katleden ve 300'den fazlası idamla yargılanan sanıkları, gülümseyerek selamlayan AP Maraş Senatörü Adnan Karaküçük, Resimde Soldan itibaren AP'li parlamenterler Adnan Karaküçük, Mehmet Şerefoğlu, Halit Evliya ve Halit Dağlı. (Fotoğraf: AYDINLIK)

İçişleri Bakanı Güneş:

"Bazı anarşik olaylar Almanya'dan kaynaklanıyor"

ANKARA (ÖZEL)

İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş, bazı anarşik olayların Almanya'dan kaynaklandığını söyledi.

F.Almanya'ya gitmek üzere Yeşilköy'den ayrılmadan önce bir açıklama yapan Güneş, gezisinin sözkonusu nedenlerden dolayı büyük önem taşıdığını söyledi.

İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş, yanında Emniyet Genel Müdürü Haydar Özkın, Ankara Emniyet Müdürü Ercan Belen ve emniyet teşkilatından başka yetkililer olduğu halde, önceki gece Federal Almanya'ya gitti.

Federal Almanya İçişleri Bakanının çağrılısı olarak giden Güneş ve yanındaki heyetin, Türkiye'den Almanya'ya sığınan ülkücü komandoların yakalanması konusunda, iki ülke arasında yapılacak

(Devamı sa.7, sü. 3'de)

BAŞYAZI

Özgürlüğü sağlamanın yolu

KAHRAMANMARAŞ katliamı bir tesadüf eseri miydi? Yıllardır süregelen mezhep ayrılıklarının kendiliğinden patlayan bir sonucu muydu? Olay, Sünni vatandaşlarımızın, bazı sağ fikirlerin de etkisiyle Alevilere karşı galeyana gelmesinden mi ibaretti? Kanlı olayların başta gelen suçluları, 803 sanığın büyük çoğunluğunu oluşturan bilinçsiz esnaf ve köylüler miydi? Yoksa olayların ardında, planlı, sistemli bir tertip ve yurdun her yanında kolları olan bir örgüt mü vardı? Kahramanmaraş davasının başarıyla sonuçlanması, bu sorulara doğru bir cevap verilmesine bağlıdır.

(Devamı sa.7, sü.9'da)

Aydınlık

TİKP Diyarbakır İl Başkanı Sancak:

Siirt'te Kürtçe konuşanları gözaltına alan Assubay Çetin MHP'lidir

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul'da bulunan TİKP Diyarbakır İl Başkanı Ethem Sancak Siirt'te Kürtçe konuştukları için, 10 kişinin gözaltına alınmasını kınadı ve şunları açıkladı:

"Lise Müdür Muavini, 2 arkadaşı ve 7 öğrencisini savcının serbest bı-

(Devamı sa.7, sü.9'da)

İTÜ öğrencileri ulaşım sorunuyla karşı karşıya

5. sayfada

Işgüzar gensorusu bugün gündeme alınıyor

İktidar-muhalefet kavgasında birinci raund

ANKARA (ÖZEL)

Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar hakkında CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu ve bazı AP'li milletvekillerinin verdikleri gensoru önergesinin gündeme alınması konusu tartışılacak. Ancak bu konuda iktidarda olsun muhalefette olsun bütün partiler gensorunun gündeme alınması konusunda görüş birliği içinde olduklarından önergenin gündeme alınması bekleniyor.

Bu konuda Anayasa'nın 89. maddesinde şöyle deniliyor.

"Bu görüşmede ancak önerge sahiplerinden biri siyasi parti grupları adına birer milletvekili, Bakanlar Kurulu adına Başbakan veya bir bakan konuşabilir.

"Gündeme alma kararıyla birlikte gensorunun görüşme günü de belli edilir.

"Gensorunun görüşülmesi, gündeme alma kararı tarihinden başlayarak iki gün geçmedikçe yapılamaz ve yedi günden sonraya bırakılmaz.

"Gensoru görüşmeleri sırasında üyelerin verecekleri gerekçeli güvensizlik önergeleri

(Devamı sa.7, sü.5'de)

CHP Meclis grubu bugün yeni yöneticilerini seçiyor

ANKARA (ÖZEL)

CHP Millet Meclisi Grubu bu sabah toplanarak bazı grup yöneticilerinin genel yönetim kuruluna seçilmesi nedeniyle boşalan yerler için seçim yapacak.

Hayrettin Uysal'dan boşalan Grup

(Devamı sa.7, sü.10'da)

Anayasa Mahkemesi bugün 142. maddeyi görüşüyor

Mussolini'nin kanunu Anayasa Mahkemesinde

İtalyan halkı faşist Mussolini'yi ve kanunlarını çoktan alaşağı etti.

HABER MERKEZİ

Mussolini İtalyasından ithal edilen 142. madde bugün Anayasa Mahkemesi Genel Kurulunda görüşülüyor. 142. maddenin Anayasaya aykırı olduğu şeklindeki başvuru, İstanbul 2. Ağır

(Devamı sa.7, sü.4'de)

MUSSOLINI'NIN KANUNLARI YARGILANIYOR

7. sayfada

YORUM

Anayasa Mahkemesinden beklenen

Düşünce ve düşünceleri açıklama özgürlüğüne getirilen yasaklamalara karşı mücadele, bugün önemli bir safhaya ulaştı: Artık, bu mesele ile ilgilenen herkes, 1936

(Devamı sa.7, sü.1'de)

- TEP'in kapatılması konusu da ele alınacak

Mihri Belli (sol başta) ve diğer TEP yöneticileri yargılanırken.

Demirel'in Cumhurbaşkanını suçlaması tepkiyle karşılandı

"AP'nin Cumhurbaşkanına karşı çıkışı bugüne kadar görülmedik tonda"

- *AP, dün ağız değiştirip bu defa hükümeti "Cumhurbaşkanını zor durumda düşürmekle" suçladı*

ANKARA (ÖZEL)

AP'den istifa eden Hasan Korkut'un Devlet Bakanlığına atanmasını onaylamasından ötürü AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'in Cumhurbaşkanını suçlaması Ankara'da çeşitli çevrelerde tepkiyle karşılandı.

Ankara'daki siyasal gözlemciler konuyla ilgili görüşlerini anlatırken Demirel'in muhalefetteki ve iktidardaki tutumu arasındaki çelişmeye dikkat çekerek şunları söylediler:

"Cumhurbaşkanı en bunalımlı dönemlerde

(Devamı sa.7, sü.7'de)

Buğday taban fiyatları bu yıl da üreticinin isteğinin çok altında gerçekleşti.

Birinci grup ekmeklik buğdayın fiyatı 430 kuruş

Buğday taban fiyatları nihayet açıklandı

HABER MERKEZİ

Hububat, mercimek, gül çiçeği, merinos yapağı ve canlı hayvan destekleme fiyatları bakan-

(Devamı sa.7, sü.10'da)

VİETNAM ÇİN KASABALARINI TOP ATEŞİNE TUTTU

Vietnam Çin sınırında kışkırtmalarını sürdürüyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Çin-Vietnam sınırında Çin'e karşı kışkırtmalarını Mayıs ayının son günlerinde de sürdüren Vietnam silahlı birlikleri birçok kişinin ölmesi ve yaralanmasına neden oldular.

Vietnam askeri birlikleri 21-27 Mayıs günlerinde, Çin'in Yang Hi özerk bölgesindeki şehir ve kasabaları top ateşine tuttular. 21,27 ve 31 Mayıs günlerinde sözkonusu bölgelere tecavüz eden Vietnamlılar sınır halkına ve muhafızlarına maddi zararlar da verdiler.

Haberi veren Yeni Çin Haber Ajansı, meydana gelen çarpışmalarda iki taraftan toplam 5 kişinin öldüğünü ya da yaralandığını belirtti.

Ajans, 22 Mayıs günü Guangski eyaletinde Baiyan sınır karakoluna saldıran Vietnamlı bir gruba, Çin milis kuvvetlerinin top atışlarıyla karşılık verdiğini de açıkladı.

SOL nasıl birleşecek?

Adana Sümer Mahallesinden bir DEV-YOL sempatizanı:

Yazdıklarınıza İnanıyor musunuz?

28 Nisan ve 1 Mayıs 1979 tarihli bir THKP-C sempatizanının yazılarını eleştirirken yazınızın bir yerinde şöyle yazıyorsunuz: "Meseleyi, halk savaşı, öncü savaşı, parti, silahlı propaganda vs. diyerek salt savaş açısından ele alıyorsunuz." Şimdi buna biraz değinmek istiyorum:

Bir kere savaşla siyaset ayrı ayrı olaylar değildir. Ve savaş politikanın silahlarla veya başka araçlarla devamıdır. İşte THKP-C ülke devrimine ilişkin yaptığı siyasi tespitlerinin bir sonucu ve devamlı olarak ülkemizde devrimin Çin, Vietnam gibi ülke devrimlerinden farklı olarak, öncü savaşı aşamasından geçecek olan uzun ve dolambaçlı bir halk savaşının sonucu olarak zafere erişebileceği tespitini yapmıştır. Bu tespiti yaparken de, elbette temel olarak silahlı mücadeleyi (savaşı) temel almıştır.

Ve yazınızın devamında "savaş, savaş ama ne için savaş" diyorsunuz.

Şunu iyi bilin ki (....) eğer bizim ülkemizde, emekçi halkın silahlı savaşı olmaksızın iktidarı alabileceğini sanıyorsanız, (tıpkı TKP gibi) avucunuzu yalarsınız.

Yazınıza devam ediyorum. Ve yine "Mahir Çayan'ın partisi bir proletarya partisi değil bir gerilla müfrezesidir" diyorsunuz. Latin Amerika'da devrimi proletarya partisi olmaksızın, bir gerilla müfrezesi zafere eriştirebilir diyen Debray'ın görüşlerini THKP-C'ye maletmek Marksizm adına zırvalamaktır. Zira bu görüşü bizzat Mahir Çayan eleştirmiş ve halk savaşını şu örgüt veya bu örgüt değil, proletarya partisi yürütürse zafere erişebilir, tespitini yapmıştır. Ve yine THKO ile THKP-C'yi ayıran temel kıstaslardan biri de budur. Bunu böyle bilin.

Ve yine yazınızın devamında "Mahir Çayan'ın partisi, bırakalım proletarya partisini, bir parti değildir ilk başta. Çünkü tek ilkesi savaşmak olan bir parti düşünülemez" diyorsunuz.

Gerçekten merak etmekteyim. Sizce proletaryanın partisi olabilmek için parti tüzüğünü burjuvaziye vermek ve onun icazetine mi sığınmak gerekir? Sizce kıstas o olmalı herhalde, ne dersiniz (...) ?

THKP-C'nin tek ilkesinin savaş olması meselesine gelince, resmen yalan söylemektesiniz. Zira THKP-C sınıflar mücadelesinin bütün alanlarındaki mücadeleleri yönlendirme gayretleri içerisinde olan ve devrimi zafere ulaştırmak için temel olarak silahlı mücadeleyi tespit ederek bu yolda (devrimci yolda) savaşmıştır.

Yazınızda yine diyorsunuz ki, "THKP-C hâlâ öncüdür ama yanında halk yoktur. Halk bakkal soygunlarından, banka soygunlarından nefretle bahsetmektedir."

Bugün kendilerine THKP-C adını takarak silahlı propaganda verdiklerini söyleyen bazı grupçuklar hiç bir zaman THKP-C olarak değerlendirilemezler ve bu grupçukların eylemleri THKP-C'nin eylemleri olarak görülemez.

Şimdi sıra geldi bakkal soygunlarının THKP-C'ye maletmeniz meselesine

Burada sözü Mahir Çayan'a bırakmak istiyorum. "Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi, kendi saldırı noktaları dışında kalan hedeflere yönelen ve halkın saflarına da zarar veren hiç bir maceraperestin ve gangsterin sorumluluğunu üzerine almaz. Çocuk kaçırmak, kadınlara ilişmek, emperyalistlerle doğrudan doğruya ilişkisi olmayan kimselere, esnafa parababası bir avuç hainin dışında orta derecedeki zenginlere yani orta burjuvaziye saldırmak, zarar vermek devrimci eylem olamaz. Bunlar adi gangsterlik olaylarıdır. THKP-C bu gibi olayları şiddetle kınar" (M.Çayan-Toplu Yazılar-THKP-C'nin 1 nolu Bülteni)

Devrimci hareketi ve onun mücadelesini lekelemeye ve onu karalamaya çalışanların (hem de bilinçli olarak) hepsinden Türkiye emekçi halkları mutlaka hesap soracaktır.

***

Biz yazımızda "savaş, ama ne için savaş" derken tam da sizin belirttiğiniz "savaş politikanın başka araçlarla devamıdır" gerçeğini vurgulamak istiyorduk. Yani günün koşullarından, somut koşullardan kopuk olarak silahlı eylem biçimlerini temel mücadele yolu seçip seçmemek noktasında gerçek ve sahte solu ayırmaya karşı çıkıyorduk. Ortaya konan her mücadeleyi, onu verenlerin niyetine, kendi eylemi hakkında ileri sürdüğü iddialara bakarak değil, yarattığı gerçek sonuçlara göre değerlendirmek gerektiğini söylüyorduk. Ancak bu sonuçların değerlendirilmesi bize bu eylemlerin kime, hangi güçlere hizmet ettiğini, hangi siyasetin devamı olduğunu gösterebilir. Ancak somut koşulların ayrıntılı bir değerlendirilmesi temelinde mücadele biçimleri, yararlanılan araçlar tartışılabilir. Her halükarda ayrım, eyleme yol gösteren siyasete göre yapılmalıdır. Siyasetin de hangi sınıfa hizmet ettiği pratik sonuçlarıyla değerlendirmeliyiz.

Biz Mahir Çayan'ın "oportünizmin her türü ile devrimci çizgi arasındaki temel farklılık, temel mücadele biçiminin seçilmesinde ortaya çıkar".(Bütün Yazılar, sy.339) diyerek "geniş bir siyasi gerçekleri açıklama kampanyasının temel aracı" olarak her dönem "silahlı propaganda" adını verdiği banka soymak, adam kaçırmak, sağa sola bomba koymak, siyasi suikastler düzenlemek vb. gibi eylemleri ileri sürmesini eleştiriyoruz.

Bütün anlatmaya çalıştığımız şu ki, bu hatalı ayrım revizyonizmle Marksizmin ayrımını "şiddete dayanıp dayanmamak", "silahlı mücadeleye dayanıp, dayanmamak" noktasında toplamanızdan kaynaklanıyor.

Yoksa iktidarlarını, bırakalım emekçi sınıfları, emperyalistler de şiddet kullanarak sürdürmektedirler. Emperyalistler birçok ülkede iktidarı silahlı güçlerinin savaşıyla ele geçirmektedir. En azgın şiddet yanlılarının onlar olduğunu da söylemeliyiz. Amerikan emperyalistlerinin dünya jandarması olduğu döneme bakalım. Çeşitli ezilen ülkelerde kendine bağlı iktidarları korumak için dizginsiz bir şiddet uyguladığını görürüz. Hitler de şiddet şampiyonu değil miydi? Şimdi Brejnevlerden daha fazla şiddete dayanarak mücadele eden güç var mı? Onlar bütün eylemlerini askeri güçlerine dayanarak sürdürme durumundadırlar. Bunun için iktidar ve şiddet ilişkisi üzerinde eleştiri yapmaya çalışmanız gerçekten abes.

En büyük şiddet araçlarına, en güçlü silahlara da bunlar sahiptir. Ülkemizde eline ufak bir tabanca geçiren, küçük bir şiddet aleti yakalayan, bunu devrimciliğin işareti sanmaya başlamaktadır. Brejnevlerin tankları topları yanında bunların esamesi okunur mu? Bu kafadaki insanlar için Brejnevlerden daha "devrimci" kim olabilir?

Hangi sınıfın siyasetinin devamı olarak şiddet veya "silahlı savaş"? Meseleye ancak böyle yaklaşırsak sosyal-emperyalistlerin şiddete dayalı tuzağına karşı uyanık olabiliriz.

Sanıyorsunuz ki TKP "barışçıl geçiş" diyerek şiddete karşı çıkıyor. Bunun için de revizyonist!

Uyarıcı olması dileğiyle TKP'nin bazı görüşlerini aktaralım.

"Türkiye, 1968'lerden bu yana, zaman zaman ilerleyen, gerileyen ama giderek olgunlaşan bir süreç içinde devrimci durum yaşıyor" (Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye, R.Yürükoğlu, s.38) Devrimci Yol'un "tam olgunlaşmamış milli kriz" tespitinden daha "devrimci" değil mi?

"Anarşinin bu boyutlara varabilmesinin nedeni devrimci durumdur. Bir başka deyişle, 'anarşi', devrimci durumun kendini günlük yaşamda belli edişidir. Devrimci durumu böylesi kargaşalık, 'anarşi' toz duman olarak anlamayanlar devrimi nasıl anlayacaklar?" (s.107)

"Temel ödev, devrimci durumun gerektirdiği faşist saldırının acilleştirdiği, yeni duruma uygun örgütleri kurmak, geliştirmektir. ..Yeni bir durum var ortada. Ne diyeceğiz? 'Demokratik hukuk devleti' çerçevesinde 'uygar' savaşıma dönmeyi mi önereceğiz? Bunu dersek, 'demokratik' önyargıları çok derine işlemiş burjuva liberalinden farkımız kalır mı? Yoksa emekçi halkın her yolla (abç) direnişinin meşruluğunu mu savunacağız?"

Görüyor musunuz, "iç savaş ortamı"tezinin hızlı savunucusunu!

"Devrimci durumun, bunalımın faşist zorbalığın dayattığı bu çeşit örgütlenmeler yalnızca savunma görevini üstlenmiş değildir... Böylesi örgütlenmeler, bu nedenle, yalnız savunma değil, aynı zamanda faşizme ve bu yıkılası düzene yönelmiş saldırı görevini üstlenmiştir." (s.122)

Devrimci Yol'un "Direniş Komiteleri" önerisinden " daha devrimci" radikal değil mi?

Peki şimdi Rusya'yı nasıl "kapitalist olmayan yoldan sosyalizme barışçıl geçiş" ve benzeri pasifist tezleri savunmakla eleştirebilirsiniz? "Rusya sadece laf yapıyor, pratikte uygulamıyor" diyebilir misiniz? Rusya ülkemizde de aslında Dev-Yol gibi "mütevazi" eylemlerle uğraşmıyor, Doğuda tezgahlanmaya çalışılan cinsten "iddialı" eylemler peşinde. Rusya, Dev-Yol'un sandığı gibi burjuvazinin kuyruğuna, CHP'nin peşine takılmış değildir. Aslında bir kuyruğa takılma eyleminden söz edilmesi gerekirse ilkin bazı CHP'lilerin Rusya'nın kuyruğuna takılmasından bahsetmek gerekir. Bütünüyle CHP'nin teslimiyetçiliğinden bahsetmek gerekir. Biz, Demirel'in "Doğuda bölücülüğün ardında Rusya var ama böyle söylemek doğru olmaz" tarzından açıklamalarında da yansıyan buna benzer olgular üzerinde düşüneceğinizi umuyoruz.

Sahte TKP'nin 1974'ten bu yana geçirdiği evrime dikkat edilirse çok şey görülebilir. Bir zamanların pasifizm şampiyonu, her antiemperyalist eylemde CIA parmağı gören TKP, bu tarihten sonra hemen her konuda aktif bir tutum almaya başladı. Sonunda "devrimci durum" tespitine vardı ve "savaş örgütleri kurma" çağrısını yaptı. Bunların revizyonist ideolojisi mi değişti? Elbette ki hayır. Efendileri saldırı pozisyonuna geçti. Ama soruna şiddetten yana olup olmamak noktasından yaklaşılırsa, her halde sınır çizmek oldukça zorlaşır

(Devam edecek)

FİKİR MEYDANI

"İçtüketim çeşitli oyunlarla üst düzeye getirildiğinden iç pazar doymuş ve satış imkanı azalmış, ihracata yönelik girişimler gerçekleştirilemediğinden tatlı ve haksız kârların elden gideceği endişesi başlamıştır. Bunlar için suçlu bulunması gerektiğinde; sayın işadamları borç alınan dövizle hammadde ithalini yasaklayan hükümetle yaşam kavgasını sürdüren işçi örgütlerini kamuoyu önünde mahkum etme uğraşını ana amaç edinmiştir. Bu mudur Türk ekonomisinin çıkış yolu? Dış borçlar nasıl ödenecek? İşsizlik sorununu çözmek için nasıl ve nerelere yatırım yapmak gerekir? Enflasyon nasıl önlenecek?"

KAFALARINI KUMA GÖMENLER

Yılmaz Şengözer
Akbank Mensupları Sendikası (AKMEN)
Genel Sekreteri

"Sömürüyü temsil eden Amerika ile yerli işbirlikçilerinin oyunları bozulmuş, bilinçli ve barışsever Türk işçisi devrimci ilkeler doğrultusunda bozguncular ve satılmışlara karşı savaşımını yükselterek hayata geçirmiştir"

YILLARDIR süregelen sömürü düzeninin devamı için, işçi sınıfının ve örgütlerinin suçlaması ile işçilerin birlik ve beraberliğini bölme girişimlerinin hızlandırılması kimin kimlere ne amaçla hizmet ettiğini açık seçik sergilemektedir.

Türk Özel Sektörü Hür Teşebbüsü ile Türk Sanayicileri ve İş Adamları Derneği (TÜSİAD) yetkililerinin "Siyasi bir amaç" taşımadığı yolundaki telif çabalarına karşın, gazetelerde birer sayfa kiralayarak verdikleri paralı ilanları okuyan herkes, böyle bir amacı içerdiğini hiç kuşkuya yer bırakmayacak şekilde anlamıştır.

Türkiye'de az dayanıklı tüketim maddelerini üretmek için montaj sanayiini kuracaksın, dış pazarlarla rekabet edemediğin için devlette yardım alacaksın, işçi ücretlerini çeşitli yollarla kısarak sermayeni artıracaksın, ürettiğin malların büyük bölümünü devlete satacaksın, çok uluslu şirketlerle ve M.C. hükümetleriyle anlaşarak (DÇM) adı altında milyarlarca dolar kısa vadeli borcu ülkenin başına bela getireceksin, göstermelik sendika şirketleriyle sahte grevler düzenleyerek stoklarını eritip ürettiklerini iki misli fiyatla satacaksın, işçilerin ekonomik ve sosyal haklarını kısıtlayabilmek ve onları yaşarken mezara sokmak için türlü oyunlar tezgahlayacaksın ve sonra da tüm gazetelerde birer sayfa kiralayarak devlete, işçi örgütlerine ve dolaylı olarak yasa düzenleyicilerine ve doktirinerlere kafa tutarcasına kamuoyuna fikir empoze edeceksin.

İç tüketim çeşitli oyunlarla en üst düzeye getirildiğinden iç pazar doymuş ve satış imkanı azalmış, ihracata yönelik girişimler gerçekleştirilemediğinden de tatlı ve haksız kârların elden gideceği endişesi başlamıştır.

Bunlar için suçlu bulunması gerektiğinde; sayın iş adamları borç alınan dövizle ham madde ithalini yasaklayan hükümetle, yaşam kavgasını sürdüren işçi örgütlerini kamuoyu önünde mahkum etme uğraşını ana amaç edinmiştir. Acaba hür teşebbüsün fazileti bu mudur? Bu mudur Türk ekonomisinin çıkış yolu? Dış borçlar nasıl ödenecek? İşsizlik sorununu çözmek için nasıl ve nerelere yatırım yapmak gerekir? Enflasyon nasıl önlenecek? Vergi adaleti nasıl gerçekleştirilecek? Toprak ağalığına nasıl son vererek kırsal kesim yoksulluktan kurtarılacak? Gerçekçi fiyat kontrolu ne zaman sağlanacak? Bankalar kredileri hangi amaçlarla ve kimlere vermelidir? Dış ticaret kimlerin tekelindedir? 5 milyar doları bulan dış ticaret açığımız nasıl kapatılacaktır? 100 tona yakın altın kaçak olarak neden yurda sokulmaktadır?

Bu sorunlar üzerinde işçi, halk, devlet, özel sektör ve tüm siyasi partiler bilinçli ve art niyetli olmadan tartıştıklarında çıkış yolu kendiliğinden doğacaktır. Muhtıra veya paralı ilanlarla bu sorunların çözümlenemeyeceği herkes ve sokaktaki vatandaş tarafından açıkça bilinmektedir. Günümüzde patronlar oyunlarını sergilerken; bir takım ne idüğü belirsiz kişilerce de işçi hareketini yozlaştırmak ve bölmek amacıyla çok ilmi çalışmalar yapan dernekler yerden mantar bitercesine ivedilikle oluşturulmaktadır.

Bitkisel yaşamları boyunca bu üstün zekalı dernekçiler; sağa sola tutarsızca kara çalmakla çıkar sağlama yöntemlerini geliştirme ve yaymaya uğraşmaktadırlar.

İanelerin ve merkezi belli parasal kaynaklarının tükenmesi ile de, sınıfsal savaşım verdikleri imajını yaratma sevdasındaki bu zavallıların çıkarları yok olduğundan balonlarıda hemen sönmektedir.

Devrimciliği ve işçi sınıfının yüceltilmesini çıkarlarına alet edenler ve buna yeltenenler her zaman hüsrana uğramıştır.

Kuma gömülmüş kafalarıyla bizans oyunları tezgahlayanlara işçi kardeşlerimiz kahkahayla gülmektedir.

Anayasamızın ve diğer yasalarımızın verdiği haklarla örgütlenen işçiler, sendikaları ve üst işçi kuruluşlarını oluşturarak sömürü düzenine set çekmeyi başarmıştır. Sömürüyü temsil eden Amerika ve Rusya ile yerli işbirlikçilerinin oyunları bozulmuş, bilinçli ve barışsever Türk işçisi devrimci ilkeler doğrultusunda bozgunculara ve satılmışlara karşı savaşımını yükselterek hayata geçirmiştir.

— Türkiyemizin ve halkımızın bölünmezliği için ileri!

— Sömürü tezgahçıları ve sınıf hainlerine karşı birlikte uğraş için ileri!

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

ANKARA

Sayın Ecevit benim evimde de iki aydır tüp yok!

SORUNLARIMIZA ÇARE BULMAZSANIZ, BİZ BULACAĞIZ

Bizler ülkemizin başkenti Ankara'nın fakir gecekondu kenar semtlerinde yaşayan insanlarız.

Genel olarak ülkemizde darlığı çekilen tüpgaz sorununa değinmek ve bir kere daha bilgilerinize sunmak istiyorum.

Gazetelerden bir haber okumadığımız gün yok, karşılaştığımız her insanla bu konuyla ilgili konuşmadan edemiyoruz.

"Bizim evde 1 aydır yok", "benim evde 1,5 aydır yok" vs. diyenden geçilmiyor. Bizim evde de 2 aydır tüp yok. 6 nüfusuz. 1 tanesi 15 günlük ve her gün sıcak mama yemeye mecbur olan bir çocuk var. Bundan önce aldığımız tüp 10 günde bitti. (Mübalalı olmasın her zaman nasıl kullandıysak o tüpü de öyle kullandık) Yani tüpler yarım çıkıyor. Bugün Mayısın 15'i bizim evde halen soba yanıyor.

Fakat odun, kömür de ha bitti ha bitecek. Ardiyeden almaya kalksak 10 gün yetecek kadar odun, kömür maaşın yarısını buluyor. O da bizim imkanlarımızı aşıyor.

Acaba tüp gerçekten mi yok, yoksa var da yok mu dedirttiriyorlar? Bence tüp var ama yok dedirttiriyorlar. Çünkü bizim mahallemizde arabalarla sokakta tüp satıyorlar. Fakat satarken önce tüpün boyasının rengini soruyorlar satıcılar.

Ancak kim hangi renkte tüp söylerse o renk tüpün kendilerinde olmadığını ve 100 lira boya parası verirse vereceğini söylüyorlar. Verenlere sözüm yok. Çünkü mecbur kalmıştır, 100-200 fazlasıyla almaya razıdır. Ancak bizim gücümüz buna da yetmiyor.

Ne yapacağımızı bilemez durumdayız. Elektrik ocağı alalım dedik ve Ulus civarındaki bütün elektrikçileri dolaştık yok. Nereye gitsek falanca yerde var, oraya bakın diyor. Dedikleri yere gidiyoruz; 110 liralık ocak, olmuş 350 lira. Alayım mı almayayım mı diye düşünürken ülkemizin enerji sorunu geliyor aklımıza, gazetelerden okuduğumuz ve duyduğumuz kadariyle dışarıdan alıyormuşuz bu elektrik denen mereti de. Bunlardan başka bir de ev sahibi geliyor aklıma. Çünkü ev sahibi ile elektriği ortak kullanıyoruz, alınca ya kullandırtmazsa o zaman 350 liraya da yazık olacak. Bütün bunlardan sonra belediye zabıtasına gidiyorum ve bu ocak durumunu anlatıyorum, onlar bana "Biz bunlarla uğraşmıyoruz, bizim işimiz yiyecek maddeleri ile diyor". Aldığımız cevap bu.

Şimdi soruyoruz: Eğer tüpgazlar yarım çıkıyorsa, eğer değerinin 2 katından fazlasıyla bir mal satılıyorsa, hiç gereği yokken yoksullardan 100 lira boya parası alan fırsat düşkünleri varsa bunlara kim dur diyecek? Elbette, bunlara dur demek sizlerin, yetkililerin görevidir.

Anayasamızda belirtilen çeşitli haklarımız dolaylı yollardan gaspediliyor. Hatta yemek yememe gibi nedenlerden dolayı hayat hakkımız elimizden alınmaya çalışılmakta, sıhhatimizle oynanmaktadır.

Sayın yetkililer. Seçim mitinglerinde söylediklerinize bakarak sizi oylarımızla destekledik. Benim gibi niceleri destekledi. Şimdi yukarıda belirttiğim dertlerimize çare getirmediğiniz için karamsarım. Benim gibi niceleri de karamsar.

Bizim atalarımız çok fedakarlıklar yaptı. Gerekirse biz de fedakarlıklar yaparız, sıcak yemek yerine yavan ekmek de yeriz, gerekirse aç da kalırız. Ama bunları halkımızın sırtından vurgunlar vuranlar için değil, ülkemizin ve halkımızın refahı için yaparız.

Dertlerimize çare bulur, bu sorunlara eğilirseniz, ülkemizin geleceği için olumlu şeyler yaparsanız yine yanınızdayız. Yok bu sorunlarımıza eğilip çare bulmazsanız, bu çareyi biz bulacağız. Bulmak için yeni yollar arayacağız ve gerçekten halkçıları bulacağız.

Başarılar.

Ev Hanımı
Ferdane Gültekin

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Kuvvetli bir darbe ya da bir hastalıktan meydana gelen derin uyku hali-Elma, armut gibi meyvaların kurutulmuşu-Bir geçmiş zaman takısı. 2) Çin Halk Kurtuluş Ordusunun Güney Çin'den başlayıp savaşarak 12.500 km. yürüyüp Kuzey Çin'de tamamladığı tarihi geri çekilme harekâtı. 3) Geminin tuttuğu yol- Suç, kusur. 4) Anazarba adıyla da anılan, Adana ili sınırları içinde bir tarihi şehir kalıntısı. 5) "Bayat" karşıtı-Tersi şaşkınlık belirten bir ünlem. 6) Bir nota-Güvence, garanti. 7) Tersi herşeyi anlamak, bilmek isteyen-Türk Lirasının simgesi. 8) Tersi eski bir silah-Faşist Somoza sülalesi tarafından yönetilen bir Orta Amerika ülkesi.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Tarım ve hayvancılığın en büyük belalarından biri. 2) Üç Oksijen atomunun birleştirilmesiyle elde edilen bir gaz- Telefonda ilk ses. 3) Alışılmış, olağan. 4) Anayurt. 5) Azerbeycanlı 6) Öfke ile kabarıp korkunç ses çıkarmak. 7) Belirtiler (eski dil)- Dolaylı anlatma, sezdirme. 8) Sovyetler'in maşa olarak kullandığı bir ülke. 9) "Evet" anlamında bir sözcük- At üretilen çiftlik. 10) Vade, mehil. 11) Tersi bir tıbbi önlem-Tersi bir müzik aleti. 12) Dükkanların niteliğini ve sahibini belirten levha.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

KADİRLİ ADANA

BİR TEPSİ YEMEĞİN KARŞILIĞI: YARIM İŞ GÜNÜ

Ağaların bizim köyde karpuz tarlaları var. Ve ağalar iş mevsiminin başında ırgatlar üzerinde çeşitli baskı ve zorbalıklarını artırdılar. Buna örnek vermek gerekirse geçenlerde Sedikan İsmail ve İmam Ali Ağalar ırgatlara "saat üçte işinizi bitirin, gidin" diyor. İşçiler de sıkı çalışıp işlerini bitiriyorlar. Onların yanında tarlası olan başka bir ağa, Sedikan İsmail ve İmam Ali'ye bir tepsi yemek gönderiyor. Bunun üzerine işçileri zorla götürüp yemek gönderen ağanın işini yaptırıyorlar.

İşçiler sabahın altısında işe gitmek için arabaya biniyorlar. Ağalar işçilerin oturmasını engellemek için kamyonun içine su döküyorlar. 2,5 saat ayakta giden işçiler yorgun ve bitkin bir şekilde işe başlıyorlar. Akşam saat sekizde evlerine dönebiliyorlar. Bu işkence değil de nedir? Yetkililerin bu sorunlarla ilgilenmesini istiyoruz.

Mustafa İnce

Kimin fendi kimi?

"Düşüyor, düşüyor. . ."

"Bir dakika beyler. . .Acaba ne düşüyor?"

"Sorduğun şeye bak. Herhalde fiyatlar düşmüyor, hükumet düşüyor. . ."

"Hadi ordan canım. . .Onyedi aydır hep aynı şarkıyı söylüyorsunuz ama size inat düşmüyor işte. . ."

"Düşmez tabii. . . Ah o bizim assolistimiz Süleyman yok mu? Ah o Süleyman. . ."

"Süleyman beye ne olmuş ki?"

"Daha ne olsun kardeşim? Süleyman hükümetin düşmesini istemiyor ki. . ."

"Niçin istemiyor?"

"Siyaset sahnesindeki en büyük rakibi Bülent'in gözden düşmesini, iyice yıpranmasını bekliyor. .."

"Bülent Bey iyice yıpranırsa ne olacak?"

"N'olacağı var mı? Süleyman bol-bol Anadolu turnesine çıkacak, meydanlarda şakıyacak.

"Başka?"

"Bülent'i yeren, yerin dibine geçiren plakları satış rekorları kıracak.."

"Sonra?"

"Senato seçimlerinde Bülent'e fark atacak..."

"Sonra?"

"Tek başına iktidara oynayacak. . ."

* * *

Evet.. Muhalefetin assolisti Süleyman beyin hesabı, eski ortaklarının da ifade ettiği gibi, düne kadar aynen böyleydi...

Süleyman bey; Necmettin ve Alpaslan beylerin tüm ısrarlarına rağmen, hükümet sahnesinde assolist olmaya,Bülent beyin yerini kapmaya pek niyetli değildi..

O; şarkılarını Ankara'da değil, daha ziyade Anadolu turnelerinde söylemeyi tercih etmekteydi..

Onun içindir ki iktidarın alternatifsiz assolisti Bülent bey, onyedi ay hükümet sahnesinden inmedi... Sahne-i hükümette icra-ı sanat eyledi...

Ne var ki onyedinci ayın sonuna doğru Süleyman beyin hesabında olmayan bir süpriz aniden gerçekleşiverdi...

Batılı ülkelerin 906 milyon dolarlık kredisi işin içine giriverince, Süleyman beyin rengi de, taktiği de değişiverdi.

Niye mi?

Çünkü bu yardım siyaset sahnesindeki en büyük rakibi Bülent beyi ferahlatabilirdi.

Kendisine eski şöhretini, prestijini, kaybettiği hayranlarını yeniden kazandırabilirdi..

Senato seçimlerine avantajlı girmesini sağlayabilirdi...

Süleyman beyin Bülent beyin başarısızlıklarını ballandıra ballandıra anlatan ve kapışılan plaklarının satışı durabilirdi...

Bu da Süleyman beyin hiç mi hiç işine gelmezdi..

İşte bunun için Süleyman Bey taktik değiştiriverdi. . .

Hükümet sahnesinden Bülent beyi defetmek işini "erkene" alıverdi...

Niyeti Bülent beyin yerini almak , iktidarın assolisti olmak değildi...

Aksine hükümet sahnesini assolistsiz bırakıp anayasanın 108. maddesinden yararlanarak ülkeyi bir erken seçime götürebilmekti...

Zaten Necmettin ve Alpaslan beyler koro halinde:

"Biz seni destekleriz, Yeter ki sen Bülent'i hükümet sahnesinden sil. Onun defterini dür.." demekteydi.

Şimdi Süleyman bey aşk ile şevk ile büyük bir taarruza geçmişti...

Bu taarruz meclislerin tatile gireceği haziran ayının sonuna kadar aralıksız sürecekti..

Ve sonunda ya Bülent bey hükümet sahnesindeki yerini korumayı başarabilecekti...

Ya da Süleyman beyin dediği olacak, ülke hükümetsiz kalacak ve nihayetinde erken seçimlere gidilecekti...

Artık siyaset sahnelerimizin iki assolisti zamana karşı yarışa başlamıştı..

Acaba haziran sonunda gülen, şakıyan kim olacaktı?

Bülent mi? Zeki mi?

Afedersiniz...

Bülent mi? Süleyman mı?

Hangisinin fendinin diğerini yendiğini görmek için birazcık beklemeli..

Şunun şurasında zaten ne kaldı ki?

DÜZELTME

Lutfu Oflaz'ın Pazar günkü "Heryerde O..." başlıklı yazısının bir bölümünde, bir paragraf düşmüştür.

Yazının o bölümü şu şekilde olacaktı:

Birilerinin elinde bisküviler, şekerler, çikolatalar... diğerleri imrenerek, yutkunarak onlara bakmaktalar.. Düzeltir özür dileriz.

İSVİÇRE'DE ZİMBABVE'YE YARDIM KAMPANYASI AÇILDI

Soldan sağa, Zanu kamplarından bir bayan öğretmen ZANU İngiltere Temsilcisi, İsviçre temsilcisi, ZANU Merkez Komitesi üyesi ve Mali İşler Temsilcisi

ZANU MERKEZ KOMİTESİ TEMSİLCİSİ:

"Muzoreva hükümeti tanınırsa, ciddi sonuçlara yol açılır"

GÜNSELİ ÖZDEMİR (ZÜRİH)

Geçtiğimiz hafta, Zürih'te "zimbabve'ye Okullar Yapılması" konulu bir toplantı yapıldı. Toplantı 12 İsviçre örgütü tarafından bir yardım kampanyası şeklinde hazırlanmıştı. Konuşmacı olarak toplantıya Zanu MK üyesi ve Mali İşler Sorumlusu, Zanu'nun İngiltere'deki Avrupa Genel Temsilcisi ve Zanu'nun göçmen kamplarında çalışan bir bayan öğretmen katıldı. Bu toplantılar 13 İsviçre şehrinde daha yapılacak ve bağış kampanyası Haziran ayı sonuna kadar sürecek.

Tartışma bölümünde kurtarılmış bölgelerle ilgili çeşitli sorular soruldu. Toplantıda 50 bin TL. tutarında bağış toplandı. Toplantı halk tarafından büyük ilgi gördü.

Son seçimler üzerine söz alan MK üyesi, "Bu seçimlerin amacı Birleşmiş Milletlerin iktisadi ambargosunu kırmak ve halkı aldatmaktır. Meclisteki 28 siyahın hiç biri özgür seçimlerle seçilmemiştir. Seçim günü bütün Güney Afrika ordusunun seferber edilmiş olması bile bunu göstermektedir. Bu kişiler Zimbabve halkının yüzde 3'ünü temsil etmektedir. "İç çözümü" sömürgeci ordu, polis, mahkeme ve bürokrasiyi tamamen ayakta tutmaktadır dedi. Sözlerine devamla: "Biz devletin rengine karşı değil, sisteme karşı savaştık. Bugün hükümet, rengi ne olursa olsun, kötüdür. Savaşacağız!" dedi.

"Muzoreva hükümetinin İngiltere ve ABD tarafından tanınması ihtimali üzerine: "Bu hükümet tanınırsa, Güney Afrika açıkça bu rejimi destekleyecek bu da ciddi sonuçlara yol açacaktır. Bugüne dek, biz "bu bir iç meseledir" diyerek komşu ülkelerin konuşmasını önledik. Ancak Güney Afrika karışırsa bunu önlemek güçleşecektir. Komşu ülkelerin Küba ve Rusya'dan yardım alması olasıdır. Böylece savaş bizim elimizden alınarak, süper devletlerin eline verilecektir. Bu da bir Doğu-Batı savaşına yol açabilecektir. Hep[illegible] doğmaması için çalışmalı[illegible]".

Zanu M. K. üyesi ve Mali İ[illegible]rumlusu İngiliz sömürgecilerinin 1[illegible] yılında Zimbabve'ye girdiklerini, polis metotlarıyla bütün ülkeyi sömürgeleştirdiklerini anlattı. Irkçıların eğitim programının "Afrikalılardan iyi uşaklar yetiştirmek politikası" olduğunu belirtti ve sözlerine devamla "Eğitim gelişmenin anahtarıdır. Partimiz, her yaş için eğitim imkanlarının artırılmasına çok önem veriyor... Kurtarılmış bölgelerdeki her çocuğun temel eğitimden sonra çeşitli konularda yetişmesi için çalışıyoruz" dedi. Kampanyanın amacının kurtarılmış bölgedeki okullara araç temin etmek olduğunu belirtti. Bugünkü sömürgeci eğitim sisteminin devam edemeyeceğini söyleyen konuşmacı; "Özgürlük savaşımızın bir amacıda bu eğitim sisteminin kaldırılmasıdır" dedi.

Lübnan'da Falanjist Parti liderine suikast girişiminde bulunuldu

BEYRUT(AA)

Lübnanlı sağcı Hıristiyanların lideri Pierre Gamayel dün bir suikast girişiminden hafif yaralarla kurtuldu.

Falanjist Parti lideri Hıristiyanların kontrolu altında bulunan kuzey sahil yolunda giderken civarda bulunan bir arabaya yerleştirtilen uzaktan kumandalı bir bombanın patlaması sonucu hafif yaralandı. Sağcı çevreler Gamayel'in sağlık durumunun iyi olduğunu bildirdi. Bu eylemden sonra sağcı milisler bölgede geniş çaplı arama taramaya giriştiler.

Gözlemciler önceki aylarda da Gamayel'in iki oğluna suikast girişiminde bulunulduğunu hatırlattılar.

Nikaragua'da genel grev ilan edildi

MANAGUA

Nikaragua'da Sandinista gerillaları, Somoza'ya karşı mücadelelerinin yanısıra genel grev ilan ederken, Somoza da, ihtiyattaki bütün subay ve erleri seferber ettiğini açıkladı. TV'den okunan askeri bildiride, seferberliğin, toprakların bütünlüğünü korumayı amaçladığı iddia edildi.

Öte yandan çarpışmaların yoğun olarak sürdüğü Ostional bölgesindeki Ulusal Muhafızlara komuta eden Albay Enrique Jacoby, geçen hafta çember içine alınan 200 gerillanın direnmekle kalmayıp, havan toplarıyla saldırıya geçtiğini söyledi ve "bu kesimdeki savaşlar gerilla savaşı değil, gerçek savaştı" dedi.

Bu arada Nikaragua Piskoposlar Meclisi de yaptığı açıklamada, gerillaların mücadelesini desteklediğini belirtti.

Demokratik Kamboçya'nın Sesi Radyosu:

"Vietnamlılar savaştan bıkıyor ve korkuyorlar"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Demokratik Kamboçya'nın Sesi Radyosu 2 Haziran tarihli yayınında, Kamboçya'daki Vietnamlı askerlerin savaştan bıktıkları ve korktuklarını belirtti.

Demokratik Kamboçya'nın Sesi Radyosu, mayıs başlarında esir alınan Vietnamlı askerlerin ifadelerine atfen şunları belirtiyor:

400'den fazla Vietnam askeri, 5 numaralı karayolundaki savaş meydanında, topluca birliklerinden kaçtılar. Kamboçya'daki bütün savaş meydanlarında, her gün Vietnam askerlerinin birliklerinden kaçmaları olaylarına rastlanıyor.

Vietnamlı esirler, niçin açlık içinde kıvranan yakınlarından ayrılarak Kamboçya 'daki savaş meydanlarında kurban edildiklerini anlayamadıklarını söylediler.

Demokratik Kamboçya'nın Sesi Radyosu Vietnamlıları, Le Duan ve Pan Fan Dong kliğini dinlememeleri çağrısı da yapıyor.

Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı

"Tayland'ın milli bağımsızlığını koruma çabalarını destekliyoruz"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Tayland'a yaptığı resmi ziyareti tamamlayan Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Fu Dan, 2 Haziran günü Bangkok'tan ayrıldı.

Tayland Dışişleri Bakanı ile görüştükten sonra gazetecilere bir demeç veren Fu Dan şunları açıkladı:

"Kore ve Tayland, Güneydoğu Asya bölgesinin gerçek barışa kavuşacağı umudundadırlar. Kore, Tayland'ın, milli bağımsızlığını savunmak için harcadığı bütün çabaları, ASEAN'ın Güneydoğu Asya'nın barışçı, bağımsız ve tarafsız bir bölge haline getirilmesi önerisini ve Hindiçini'deki mevcut duruma ilişkin tutumunu desteklemektedir."

Begin, Sina'da Mısır-İsrail-ABD askeri gücünün kurulacağını yineledi

- İsrail bir Filistin gemisini batırdı, çok sayıda gerillayı öldürdü
- Dayan Kahire'ye gitti
- Kübalı bakan İsidoro, FKÖ temsilcisiyle görüştü

TEL-AVİV/ ŞAM

İsrail Başbakanı Menahem Begin, 3 Haziranda Kudüs'te yaptığı açıklamada, Sina Yarımadasındaki BM Barış Gücünün yerini almak üzere, Mısır-İsrail-ABD birliklerinden oluşan ortak bir kuvvet kurulabileceğini bildirdi.

Begin, Sovyetler Birliği BM Barış Gücünün görev süresini veto edecek, BM Güvenlik Konseyide Barış Gücünün görevine devam etmesini onaylamayacak olursa, üçlü ortak gücün göreve başlayacağı ve Mısır-İsrail Barış Anlaşmasının şartlarını yerine getirebileceğini söyledi.

DAYAN KAHİRE'DE

Bu arada Mısır-İsrail sınırının açılması ile ilgili ayrıntıları görüşmek üzere Kahireye gelen İsrail Dışişleri Bakanı Moşe Dayan basına bir demeç vererek, İsrail'in yeni yerleşim merkezleri kurmaya hakkı olduğunu iddia etti. Mısır Dışişleri Bakanı Butros Gali ise bu konularda Dayan ile aynı fikirde bulunmadığını belirten bir konuşma yaptı.

Öte yandan Batı Şeria ve Gazze'de özerklik sorunlarını görüşmek üzere bir ABD Heyeti Kahire'ye geldi. Heyet Başkanı James Leonard İsrail heyeti ile görüştüğünü, şimdi de Kahire'nin görüşlerini almaya geldiğini belirtti.

BİR FİLİSTİN GEMİSİ BATIRILDI

Lübnan'dan kalkan ve Filistin gerillarını taşıyan bir gemi, İsrail savaş gemilerince batırıldı.

Bir İsrail askeri sözcüsünün açıklamalarına dayanan Fransız Basın Ajansı (AFP), birçok gerilla cesedinin suda yüzdüğünü haber verdi.

İSİDORO—FKÖ GÖRÜŞMESİ

Küba Dışişleri Bakanı İsidoro Malmierca 3 Haziran günü FKÖ sözcüsü Abdülmuhsin Abu Mayzar ile 1978 Kasımındaki Bağdat Zirvesinden bu yana meydana gelen gelişmeleri görüştü. Haberi duyuran Filistin haber ajansı ayrıca "Wafa", Mısır-İsrail Barış anlaşmasının bir pakt niteliğinde olduğunu ve Bloksuzların bir üyesi olan Mısır'ın üyelikten alınması gerektiğini savundu.

Suudi Arabistan petrolleri ni millileştiriyor

BEYRUT (THA)

Suudi Arabistan Petrol Bakanı Zeki Yamani, Arap-Amerikan ortak petrol şirketi ARAMCO'nun yıl sonuna kadar millileştirileceğini açıkladı.

"El Cezire" gazetesine bir demeç veren Yamani, ABD'nin yüzde 40 hissesine sahip olduğu ARAMCO'nun millileştirilmesi konusunda ABD ile yıl sonuna kadar yapılacak görüşmelerin bir sonuca varacağını ve bu tarihten itibaren millileştirme işleminin gerçekleşeceğini belirtti.

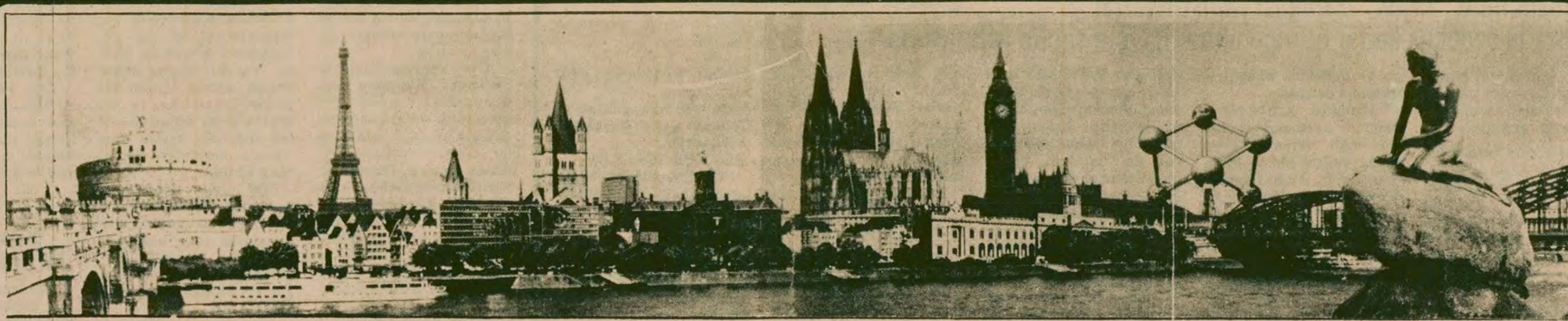
Petrol üretimini azaltmayı ve ABD'ye petrol ambargosu uygulamayı düşünmediklerini söyleyen Zeki Yamani, bu ay Cenevre'de yapılacak OPEC toplantısında alınacak kararlara göre petrol fiyatlarını artıracaklarını kaydetti.

Tanzanya, Uganda'dan birliklerini çekecek

NAİROBİ (THA)

Tanzanyalı yetkililer, İdi Amin'e bağlı birliklerin denetimindeki bölgelerin ele geçirilmesinden kısa bir süre sonra, Tanzanya birliklerinin Uganda'dan çekileceğini söylediler.

Bu arada Tanzanya ve Uganda birlikleri Sudan sınırına kadar vardılar. Geçen hafta Arua bölgesin[illegible] ele geçirilmesiyle ilerlemelerini sürdüren Uganda-Tanzanya birlikleri, İdi Amin'in doğduğu kent olan Kibokın'a doğru yönelmişlerdi.

AVRUPA BİRLİĞİNE DOĞRU 1
AVRUPA PARLAMENTOSU SEÇİMLERİ

Hazırlayanlar:
- Baha Targün
- Hadi Uluengin
- Niyazi Terzi
- Kemal Koç
- Talat Yazıcı

- *Avrupa Parlamentosu seçimleri 7-10 Haziran tarihleri arasında yapılıyor*
- *Avrupa Parlamentosuna 410 milletvekili seçilecek*
- *Avrupa Topluluğu uzun vadede siyasi ve askeri işbirliğini sağlayıp sınırları kaldırmayı amaçlıyor*
- *Avrupa topluluğu ülkeleri 1970'lerden beri dış siyasetlerini koordine ediyorlar*
- *19 yüzyıldan beri Avrupa'nın birliğini sağlama çabaları sürüyor*

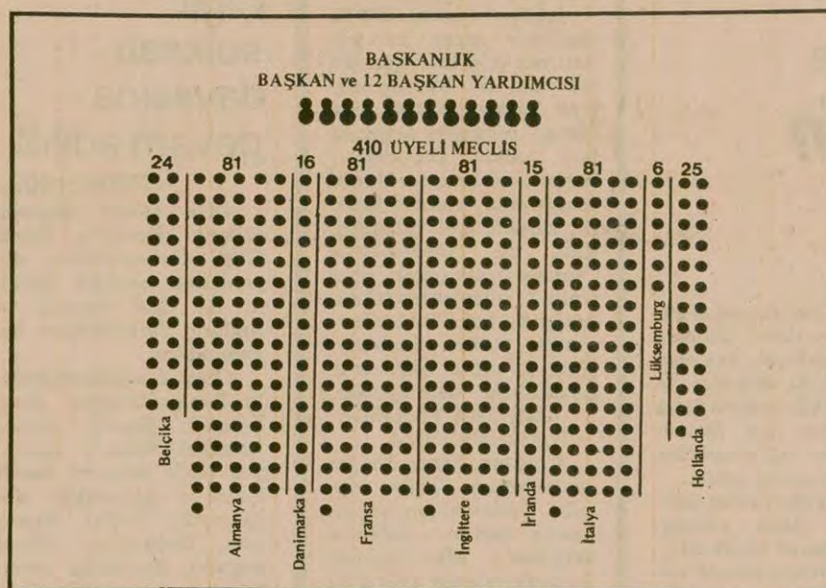
Avrupa Parlamentosu seçimleri gelip kapıya dayandı. Okuyucularımıza genel olarak "Avrupa Topluluğu" (AT), Avrupa Parlamentosu" ve bu parlamentonun seçimi üstüne çeşitli partilerin hazırlıkları ve görüşleri üstüne bilgi vermenin zamanının geldiği kanısındayız.

Avrupa'daki siyasi gelişmeler bizi birinci dereceden ilgilendiriyor. Bu yüzden Avrupa'nın birliği yolunda atılan önemli adımları mümkün olduğu kadar yakından izlemek göreviyle karşı karşıyayız.

Dokuz AT ülkesinden (Yunanistan'ın katılmasıyla şimdi AT'ye üye ülkeler 10 oldu) Aydınlık muhabirleri elbirliği ile bu yazı dizisini hazırlamaya çalıştık.

Bu yazı dizimizde biz de artık, aslında "Avupa Topluluğunun bir bölümünü oluşturan "AET" ismini bırakıp, bunun yerine doğru olarak "Avrupa Topluluğu"nu, yani AT'yi kullanacağız.

Uzun vadede siyasi ve askeri işbirliğini sağlayıp sınırları kaldırmayı amaçlayan bu günkü birlik, artık bazı ağız ve kalemlerde rahatlıkla "Avrupa Birliği" diye anılabiliyor. Böyle olduğu için de, Avrupa Topluluğuna ekonomik ilişkilerle sınırlı bir anlam kazandıran "AET" (Avrupa Ekonomik Topluluğu) sözünün yerine doğrusu olan "AT" (Avrupa Topluluğu) nun alınması çok yerinde olacaktır.

Avrupa parlamentosuna 7-10 Haziranda yapılacak seçimlerle 410 milletvekili secilecek. Şemada her ülkeden kaç milletvekili seçileceği gösteriliyor.

AVRUPA TOPLULUĞU NEDİR?

1950'lerden beri var olan Avrupa Topluluğu aslında üç ayrı topluluktan oluşuyor. Bu üç topluluk şunlar:

1- Kömür ve Çelik Için Avrupa Topluluğu (Montanunion)

2- Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET)

3— Avrupa Atom Topluluğu (Euratom)

Ekonomik amaçlarla bu üç ayrı işbirliği topluluğunu oluşturan dokuz ülke, 1970'ten beri de "Avrupa Siyasi İşbirliği Topluluğu" içinde dış siyasetlerini koordine ediyorlar.

AT'yi oluşturan dokuz ülke şunlar: Almanya, Belçika, Danimarka, Fransa, Hollanda, İngiltere, İrlanda, İtalya, Lüksemburg (Mayıs 1979'da Yunanistan da katıldı)

AT tarafından "ilk Avrupa yurttaşı" seçilen ve kısa süre önce ölen Fransız Jean Monnet, Kömür ve Çelik İçin Avrupa Topluluğu'nun ilk başkanı ve AT'nin, en çok emeği geçen mimarlarından biriydi.

AT'NİN AVRUPA KONSEYİ İLE RESMİ BİR BAĞI YOK

Avrupa Topluluğu ile merkezi Strasburg'daki Avrupa Konseyi birbirinden tamamen farklı iki örgüt. Bu yazımızda Avrupa Topluluğunu yeterince tanıtacağımız için Avrupa Konseyinden de iki satırla sözetmek istiyoruz.

Avrupa Konseyi, siyasi amaçla kurulmuş ve 1949'dan beri var olan bir kuruluş. 21 üyesi var. Türkiye ve Yunanistan en eski üyelerinden.

21 üyesi şunlar: Fransa, İngiltere, Belçika, Lüksemburg, Hollanda, Danimarka, İrlanda, İtalya, İsveç. Norveç, Yunanistan, Türkiye, Izlanda, Almanya, Avusturya, Kıbrıs, Isviçre, Malta, Portekiz, İspanya, Leichtenstein.

"AVRUPA BİRLİĞİ"NİN TARİHÇESİ

Almanlar, şimdiye kadar, Büyük Karl'ın ve oğlu dindar Ludwig'in 50 yıllık saltanatları sırasında gerçek bir siyasi Avrupa'nın var olduğunu söylüyorlar.

Göthe, hiç bir zaman bir yönetim altında gerçek birliği sağlanamayan Avrupa için "şimdiye kadarki cumhuriyetlerin en gariplerinden biri" diyordu.

Özellikle Napolyon'dan sonra Avrupa'yı bir yönetim altında toplama çabaları devam etti. 19. yüzyıl bu çabalara sahne oldu. 1878'de Berlin'de toplanan Avrupa ülkeleri bakanları, aralarındaki anlaşmazlıkları çözemediler. Birinci Dünya Savaşından sonra Avrupa'yı birleştirme çabaları da hiç bir sonuç vermedi, veremezdi. 1924'te ve 1929'da Fransızların tekrarladıkları birleştirme çağrıları da cevapsız kaldı.

1930 yılında Fransızların getirdiği bir öneride "Sivasi birlik" kurulmasının önemi belirtiliyor ve bu birliğin, uzun vadede oluşturulacak bir "ortak pazar" için ilk adım olması isteniyordu. Böylece "ortak pazar" ve "topluluk" sözleri ilk kez ortaya atılmış oldu. Uzun süre de söz olarak kalacaklardı, çünkü kapitalist çıkarların ve emperyalist rekabetin öne çıktığı bu devrede, Avrupa ülkelerinin çoğu, en başta da İngiltere birleşme önerilerini reddediyorlardı.

İkinci Dünya Savaşı sırasında Belçikalı tanınmış politikacı Henri Spaak ve Norveçli Halvard Lange bir dizi Avrupalı politikacıyla birlikte, Hitler'in işi bitirildikten sonra mutlaka Avrupa Birliği için faaliyete geçilmesi çağrısını haykırıyorlardı. Bu çağrılara De Gaulle de katıldı. 1944'de, Hitler'e direniş mücadelesini sürdürenler, dokuz ülkeden gelip Cenevre'de toplandılar ve "Avrupa Halklarının Federatif Birliği" talebini getirdiler.

Eylül 1946'da, şimdi Avrupa Konseyi'nin koridorlarında büyük boy resimleri bulunan Çörçil "Avrupa Birleşik Devletleri" sloganını yeniden ortaya attı ve Avrupa'daki "demokratik" ülkelerin katılacağı bir "Avrupa Konseyi" önerdi.

1949'da konsey için ciddi adımlar atıldığında, konseyin sadece danışma fonksiyonu görecek şekilde oluşturulması için çaba gösterenlerin başında da İngiltere geliyordu.

Avrupa Konseyi bugün 30 yılını doldurdu.

Bugün de, aynı zamanda Avrupa Konseyi üyesi olan dokuz Avrupa Topluluğu ülkesinde, uzun vadede gerçekleştirilecek bir "Birleşik Devletler"den sözediliyor. Belçika eski Başbakanı Tindemas "Avrupa Parlamentosu, Avrupa Federal Devleti için atılmış bir adımdır" diyor.

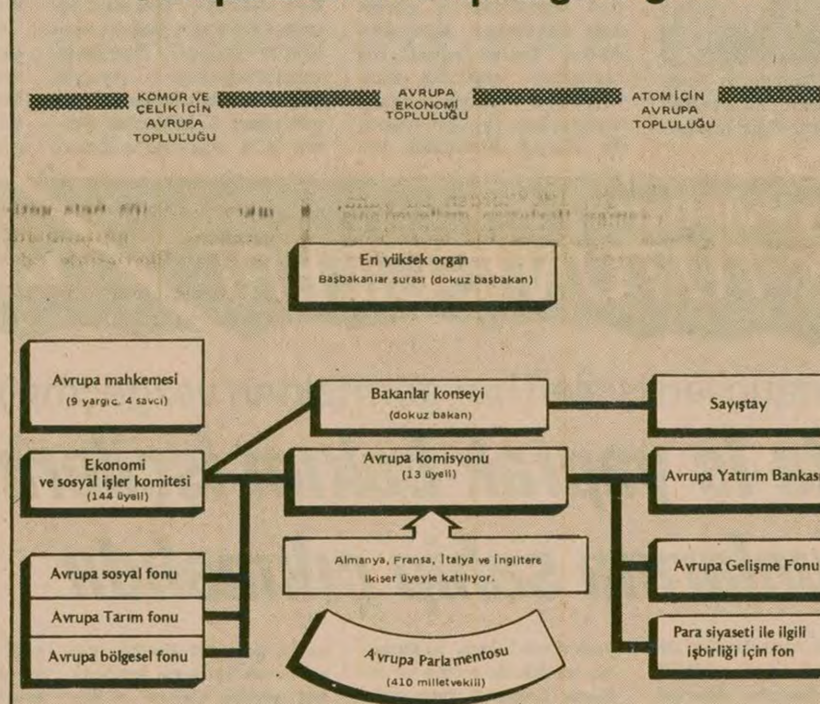
Biz durumu şöyle tespit ediyoruz:

1-Müşterek davranmak imkanını sağlayan ve iki süper devlete karşı direnme temelinde atılan adımlar olumludur.

2-Avrupa ülkelerindeki eğilim, gittikçe daha sıkı ve ciddi bir işbirliğine doğrudur.

3-Birliğin "Federal Devlet" hedefine ulaşması konusunda iyimser olmamak gerekir.

Yarın:
Batı Almanya'da Avrupa Parlamentosu seçimleri öncesi

Avrupa Topluluğunun organları arasında en yüksek organ 9 Başbakandan oluşan Başbakanlar Şurası. Avrupa Parlamentosu ile 13 üyeli Avrupa Komisyonu ve Bakanlar Konseyi arasında fikir alış verişinde bulunuluyor. Avrupa mahkemesi bağımsız bir organ olarak hukuki denetim sağlıyor. Avrupa Komisyonu tekliflerini Bakanlar Konseyine, Bakanlar Konseyi aldığı kararları aynı şekilde komisyona iletiyor.

AVRUPA TOPLULUĞU VE AVRUPA KONSEYİ KRONOLOJİSİ

1949 Avrupa Konseyinin kuruluşu (5 Mayıs)

1950 Roma'da İnsan Hakları ve temel özgürlükler üstüne bir Avrupa anlaşması imzalandı. (Yürürlüğe girişi 3 Eylül 1953) İzlanda Avrupa Konseyinin 13. üyesi oldu. Fransız Dışişleri Bakanı Robert Schumann'ın Almanya ile Fransa arasında bir "Kömür ve Çelik İçin Birlik" önerisi. İngiltere böyle bir birliğe yanaşmadı.

1951 Federal Almanya, Avrupa Konseyinin 14. üyesi oldu.

1952 Avrupa Topluluğunun ilk adımı olan "Kömür ve Çelik İçin Avrupa Birliği" (Montanunion) çalışmasına başladı. İlk üyeler: Federal Almanya, Fransa, İtalya, Belçika, Hollanda ve Lüksemburg.

1954 Avrupa Kültür Anlaşması imzalandı.

1956 Avusturya, Avrupa Konseyinin 15. üyesi oldu.

1958 Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) ve Avrupa Atom Birliği (Euratom) çalışmalarına başladı. İlk üyeler gene önceki altı ülke. İngiltere gene yanaşmadı.

1960 AET'ye girmeye yanaşmayan yedi Avrupa ülkesi "Küçük Avrupa Serbest Pazarı"nı oluşturdular. Üyeler: İngiltere, İsveç, Norveç, Danimarka, İsviçre, Avusturya, Portekiz. Avrupa Mahkemesinin İnsan Hakları konulu ilk açık oturumu.

1961 İngiltere ve bazı "Küçük Avrupa Serbest Pazarı" ülkesi AET'ye katılmak için başvurdular. (Bu görüşmeler 1963'e kadar sürdü. ve Fransa'nın itirazıyla olumsuz olarak sonuçlandı.) Kıbrıs, Avrupa Konseyinin 16. üyesi oldu.

1963 İsviçre Avrupa Konseyinin 17. üyesi oldu.

1965 Malta, Avrupa Konseyinin 18. üyesi oldu.

1967 İngiltere AET'ye girmek için ikinci kez başvurdu. Gene Fransa'nın itirazıyla başvuru reddedildi.

1968 Avrupa Ekonomik Topluluğuna üye ülkeler arasında gümrükler kaldırıldı. Diğer ülkelere karşı ortak gümrük uygulaması yürürlüğe girdi. Ortak tarım pazarı uygulamasına başlandı.

1969 Denhag'ta yapılan AET zirvesinde, İngiltere, Danimarka, Norveç ve İrlanda'nın AET'ye alınmaları için görüşmelere başlanması kararı alındı.

1970 AET üyesi ülkelerin Dışişleri Bakanları Münih'te yaptıkları toplantıda "Avrupa Siyasi İşbirliği" için çalışmaya başladılar.

1972 AET ülkelerinin Paris'te yaptıkları zirve toplantısında AET'nin "Avrupa Birliği" haline getirilmesi kararı alındı.

1973 İngiltere, Danimarka ve İrlanda Avrupa Topluluğuna katıldılar.

1976 Portekiz, Avrupa Konseyinin 19. üyesi oldu.

1977 İspanya, Avrupa Konseyinin 20. üyesi oldu.

1978 Liechtenstein, Avrupa Konseyinin 21. üyesi oldu.

1979 Yunanistan, Avrupa Topluluğunun 10. üyesi oldu.

Fabrikalar gergin!

Malazlar, Çubuklu Petrol Ofisi ve Beykoz Mobil temsilcileri görevden alındı

Petrol-İş Anadolu yakasında tasfiyeye girişti

● Görevden aldıkları temsilcilere "faşist" damgası yapıştırıyorlar
● İşçiler kendi temsilcilerini seçecek kadar bilinçli olmadığı için seçim yapmıyorlarmış

Cevdet Selvi-Revizyonizmin etkisi altında, Adem Yılmaz'ın yönlendirdiği hareketin perde önünde Selvi gözüküyor. Ama ipler kimin elinde?

İŞÇİ SERVİSİ

Petrol-İş Anadolu Yakası Şubesi yönetiminin son iki ay içinde şubeye bağlı fabrikalarda geniş bir tasfiye hareketine giriştiği bildiriliyor. Ocak ayı sonunda başa gelen TKP'lilerin etkisindeki yönetimin son günlerde çeşitli fabrikalardan çok sayıda temsilciyi görevden aldığı, seçim yapmayı reddederek atamalarda bulunduğu öğrenildi.

Gazetemize ulaşan haberlere göre, şu ana kadar, Malazlar Fabrikasından iki, Petrol Ofisi Çubuklu Ana Deposundan bir, Beykoz Mobil'den de iki temsilci görevden alındı ve yerlerine atama ile temsilci getirildi.

Adem Yılmaz -Petrol - İş revizyonist faaliyetin mihrakı durumunda. Tasfiye hareketi onun tarafından planlanıp yönlendiriliyor. Petrol işçilerini TKP'nin güdümüne sokmak için çabalıyor.

Girişilen tasfiye ve atamalar karşısında, şubeye bağlı bütün fabrikalarda yoğun bir tepkinin yükseldiği, bazı fabrikalarda işçilerin temsilci seçimi için imza toplamaya başladığı da gelen haberler arasında. Ancak, şube yöneticileri, "Bundan sonra Petrol-İş'te hiç bir yerde seçim yapılmayacağını, temsilcilerin atama yoluyla geleceğini" belirterek seçime karşı çıkıyorlar. Hatta Şube başkanı Hamit Aşırok, bir toplantı sırasında, açıkca "Artık Petrol-İş'te seçim yok. Atama yapacağız" diyerek, şubenin politikasını açıklıyor.

"FAŞİSTLERİ TEMİZLEME" ADI ALTINDA TEMSİLCİ KIYIMI

Hamit Aşırok yönetimi, işçiler kendilerine neden temsilcilerini görevden aldıklarını sorduklarında, "Onlar faşistti, biz faşistlere özgürlük tanımıyoruz" diye cevap veriyorlar. İşçiler arasında sürekli bölücülük körükleyen, AP'li, MSP'li işçileri gerici olarak damgalayan şube yöneticileri, seçim yerine atama yapmalarının gerekçesi olarak da "İşçilerin kendi temsilcilerini seçecek kadar bilinçli olmadıklarını, AP'lilerin temsilci seçilmemesi için seçim yapmadıklarını" öne sürüyorlar.

İşçilerin "Taban söz ve karar sahibidir diye propaganda yaparak geldiniz. Hani tabanın söz ve karar hakkı" şeklinde sıkıştırması üzerine Şube yöneticilerinin verdikleri cevap ise "Evet. Taban söz ve karar sahibidir. Ama biz bilinçli tabanı kastediyorduk" demek oluyor.

MALAZLARDA

Malazlar Fabrikası baştemsilcisi İbrahim Adıbelli ile temsilcilerden Mehmet Balkan'ın geçtiğimiz günlerde şube yönetimi tarafından görevden alınması, Malazlar işçileri arasında yoğun tepkilere yolaçtı. İşçilerin çoğunluğunun oyuyla gelen temsilciyi şube yöneticileri 1 Mayıs'ta Petrol-İş'in işyerine gönderdiği dergiyi yırttı diye, "faşist" olarak damgalıyorlar. Şube yöneticileri, görevden aldıkları iki temsilcinin yerine seçim yapmayı kabul etmeyerek atama yaptılar.

PETROL OFİSİ ÇUBUKLU ANA DEPOSUNDA

Petrol-İş yöneticileri bu işyerinde de, Saim Dildaş adlı temsilciyi görevden alıp yerine bir başkasını atadılar. Yöneticiler, temsilciyi neden görevden aldıklarını soran işçilere, "Bu adam AP'lidir. Üstelik yaşlı. İki 1 Mayıs daha ya görür, ya görmez. Biz gençlere yöneliyoruz. Gençleri alıp eğiteceğiz" diyorlar.

Bundan bir süre önce, işyerinegelen şube başkanı Aşırok, işçiler tarafından seçim için zorlanınca, konuyu değiştirmeye çalıştığı ancak işçilerden biri Aşırok'un konuşmasının sonunda "Sen bu lafları bırak. Seçim yapacak mısın, yapmayacak mısın?" diye kesin cevap isteyince, Aşırok'un "Yapmayacağım" demek zorunda kaldığı bildiriliyor. Bunun üzerine işçiler, "Tamam o zaman, güle güle" diyerek şube başkanını yolluyorlar.

BEYKOZ MOBİLDE. . .

Mobil'in Beykoz Selviburnu'ndaki işyerinde temsilcilik yapan Osman Cuhadaroğlu ve Coşkun Solmaz da Petrol-İş Anadolu Yakası Şube yönetimi tarafından tasfiye edilen temsilciler arasında. Bir süre önce görevlerinden alınan bu temsilcilerde yöneticiler tarafından gericilikle suçlanıyorlar.

Öte yandan, Şube yönetiminin Gebze'de kurulu OMO Fabrikasında yapılan temsilci seçimleri sonucunda, en fazla oy alan temsilciyi baştemsilci olarak ataması gerekirken, bu kurala uymadığı ve bir başkasını atadığı bildiriliyor.

MUTLU'DA

Mutlu Akü işçileri, işyerinde temsilci seçimi yapılması için 620 imza toplandığı halde, şubenin seçim yapmamakta direttiğini belirtiyorlar. Şu andaki temsilci kadrosunun kendi içindeki çelişkiler yüzünden çalışamaz halde olduğunu belirten işçiler, temsilcilerin de çoğunluğunun seçime taraftar olduğunu fakat buna rağmen şubenin istedikleri kişiler seçilemeyeceği için seçim yapmadığını söylüyorlar.

İşçiler ayrıca, büyük vaadlerle gelen bu yönetimin geldikleri günden bu yana hiç bir sorunlarıyla ilgilenmediğini, fabrikada bölümler arasında işçi nakli yapıldığını, toplu sözleşme farklarını zamanında alamadıklarını, sürekli işçi çıkarıldığını, bu çıkarmalarda "son giren ilk çıkar" ilkesinin uygulanmadığını, bütün bu haksızlıklar karşısında, şube yöneticilerinin eli kolu bağlı seyrettiklerini belirtiyorlar.

KORUMA TARIM İLAÇLARI'NDA. . .

Koruma Tarım İlaçlarındaçalışan işçiler de, şube yönetiminin seçim yerine atama yapması karşısında öfke içinde. Şubenin atama yaptığını duyulması üzerine, fabrikada bu konuda yoğun tartışmaların başladığı bildiriliyor. İşçiler kendi aralarında, "Bunlar gelmeden önce demokrasiden sözediyorlardı. Şimdi faşizm uyguluyorlar" şeklinde konuşuyorlar.

Bu arada, yapılan atamaları açıklamak üzere fabrikaya gelen şube başkanı Hamit Aşırok'un da işçilerin tepkisini gördükten sonra yapılan atamaları açıklayamadan çekip gitmek zorunda kaldığı bildiriliyor. Aşırok'un gelişi, ve sürekli olarak işçilerin konuşmalarını engellemeye çalışması, Koruma Tarım işçileri arasındaki hoşnutsuzluğu daha da yaygınlaştırdığı belirtiliyor.

AMAÇLARI KADROLAŞMA YARATMAK

Petrol-İş Anadolu Yakası Şube yöneticilerinin son dönemde giriştikleri seri tasfiyelerin esas olarak Genel Merkez'deki Adem Yılmaz kliğinin talimatı ile gerçekleştiği sanılıyor. Adem Yılmaz kliğinin, iktidarı elinde tutmakla birlikte tabanda hiç bir dayanağı olmadığını bildiğinden, hızla bir kadrolaşma çalışmasına girmeye karar verdiği, son temsilci değişikliklerinin de bu kararın bir sonucu olduğu belirtiliyor. Genel Merkez'deki revizyonist klik, "gerici" suçlamasıyla görevden aldığı temsilcilerin yerine getirdiği yeni kişileri, hızla eğitime tabi tutarak kendiye bağlamayı planlıyor. Genel Merkezin bu amaçla, eğitim seminerlerini de hızlandırdığı belirtiliyor.

Sarı dünyanın üvey evlatları

MEVSİMLİK TÜTÜN İŞÇİLERİ

Nina Karşılayan

2 Sendika yöneticileri işçileri hor görmekten vazgeçmeli ve

Tek Gıda-İş yaprak bakım işçilerinin sorunlarına sahip çıkmalıdır

Mevsimlik yaprak bakım işçilerinin Tekel'de ve özel sektörde çalışanlarının tümü de Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş Sendikasına üyedirler. Tek Gıda-İş Sendikası yıllardır mevsimlik işçilerin sorunlarını köklü bir biçimde ele almaktan kaçınmıştır. Öyle ki, sürekli işçilerin yanında mevsimlik işçiler hep ikinci planda bırakılmış, ayrım yapılmıştır. İşletmeler kapalı iken imzalanan sözleşmelerde mevsimlik işçilere alınan haklar düşük ve geri tutulmuştur.

MEVSİMLİK İŞÇİ SENDİKAYA ÜYE AMA SENDİKAL HAKLARDAN YOKSUNDUR

Yaprak bakım işçileri sendikaya üyedirler ama, sendikal haklardan yoksundurlar. Onlar Tek Gıda-İş'te seçme ve seçilme hakkına sahip değillerdir. Ayrıca fiilen grev hakkından da yoksun bırakılmışlardır. Çünkü sözleşmeler genellikle işletmeler kapalı iken imzalanır. Durum böyle olunca Tek Gıda-İş yöneticileri de mevsimlik işçileri yılın birkaç ayı aidat ödeyen "geçici" üyeler olarak görmüşler ve ilgisiz kalmışlardır.

"KASITLI" EYLEM Mİ, HAKLI MÜCADELE Mİ?

Ama Tek Gıda-İş yöneticileri yalnız ilgisiz kalmakla da yetinmemişlerdir. Mevsimlik işçiler sendikadan önderlik göremeyince, ilgi ve destek bulamayınca kolları sıvayıp mücadeleye atıldıklarında, bu kez işverenlerle birlikte bazı sendika yöneticilerini de karşılarında bulmuşlardır.

Buna geçen yıl patlayan iki direnişi örnek verebiliriz. Austro ve Sünel adlı iki özel işletmede çalışan işçiler haklı bir direniş başlattıklarında, Tek Gıda-İş 7 Nolu başkan mücadeleyi karalama yolunu seçti "Anarşistlerin işi" deyip, sorumluluğundan sıyrılmak istedi.

Oysa Austro ve Sünel işçilerinin direnişiyle anarşinin ne ilgisi vardı?. İşçilerin, sağlık koşullarının düzeltilmesini, çok düşük olan ücretlerinin yükseltilmesini istemeleri haksız talepler miydi? Sendikadan bu direnişlere "kanunsuz eylem" gibi suçlamalar da geldiğinde, işçilerin cevabı şu olmuştu: "Bizim grev hakkımız var mı ki grev yapalım? Sesimizi duyurmak için direniş ten başka yapacak bir şey kalmadı."

MEVSİMLİK İŞÇİLER SENDİKAYA YÜRÜYÜŞLER DÜZENLİYORLAR

Bu mücadele bu yıl daha da yükselerek devam ediyor. Geçtiğimiz son üç hafta içinde Tekel'in mevsimlik işçileri defalarca sendikaya yürüyüş yaparak haklarına sahip çıkılmasını istediler. Kadını, erkeğiyle sayısı binleri bulan Tekel işçisi Tek Gıda–İş ile görüşmeye gittiler. Ancak, karşılarında bir tek sendika yöneticisi bulamadıkları gibi binanın kapalı kapılarıyla karşılaştılar. İşçiler, sendikada ikramiyelerin geç ödenmesi sorununu tartışmaya gelmişlerdi. Ayrıca, sosyal haklarının verilmesini, temsilcilerinin seçimle işbaşına getirilmesini, işyerlerinde kreş açılmasını, sendikada secme ve seçilme hakkının tanınmasını istiyorlardı.

Bu haklı talepler esaslı bir çözümle karşılaşmadan bu mücadelenin yatışması da sona ermesi de mümkün değildir.

Tek Gıda-İş'ten görüştüğümüz çeşitli yetkililer bu mücadeleyi hor gördüler Genel Merkezin bu konuda gerekli girişimde bulunduğunu, işçilerin yürüyüşte ısrar etmesinin bir "kışkırtma" sonucu olduğunu iddia ettiler.

MEVSİMLİK İŞÇİLER GEÇEN YIL HALKIN KURTULUŞÇULARINI DİRENİŞ YERİNDEN KOVMUŞTU

Tek Gıda-İş'te bazı yöneticiler kışkırtıcı arar ve bütün işçilerin kışkırtıcıların oyununa gelmekle suçlarken, aslında en büyük kışkırtıcılığın işçiye sırtını dönmek, onlara kapıları kapamak olduğunun farkına varmıyorlar.

Evet, en başta İGD'liler olmak üzere çeşitli sahte solcu grupların mevsimlik işçilerin haklı mücadelesine sızmaya çalıştıkları ve bundan yararlanmaya çalıştıkları bir gerçek. Ancak, bir başka gerçekte bunlara en iyi cevabı işçilerin kendisinin verdiği. Geçen yıl Sünel'deki direnişte YDGF pankartını Sünel işçilerinin kendileri alıp yere indirdiler ve Halkın Kurtuluşçularını direniş yerinden kovdular. Bu yıl da mevsimlik işçilerin sendika kapılarını kapalı buldukları yürüyüşlerin üçüncüsünde, dışardan gelen Halkın Kurtuluşçuları işçilere slogan attırmayı denediler ancak bir tek kişi bile onlara rağbet etmedi

Gene geçen günlerde Tekel sigara fabrikasında meydana gelen olaya da değinmeden geçmek mümkün değil. Sendikanın uzun bir zamandır vardiya sorununu çözememesinden faydalanan İGD'li muhalefet iki vardiyanın işçisini birbirine düşürmeye çalıştı.

Sendikanın işçiye sahip çıkmadığı ve güvensizliğin olduğu bir ortamda revizyonistlerin mücadeleye sızmaları kolaylaşır. Bundan çıkarılacak ders, haklı isteklerin yanında yer almaktır, işçilerle birleşmektir.

SENDİKA MÜCADELEYE SAHİP ÇIKMALI VE İŞÇİLERE GÜVENMELİDİR

Tek Gıda-İş'te bu gerçeği görenler de yok değil. Mesela, yetkileri oldukça kısıtlı şubelerden biri olan 2 nolu şube ikramiye ve sosyal haklar için bir imza kampanyası açtı. Metnin en başına da yöneticiler kendi imzalarını attılar. Revizyonistler hemen kampanyaya karşı çıktılar. Sendikadan en küçük bir olumlu davranış görmek onları ekmeğinden etmek demekti. Dedikodular yaydılar ve imzaların çöpe atılacağını iddia ettiler. Ama tabii, bu dedikodular sökmedi ve kısa bir zamanda binlerce imza birikti, genel merkeze gönderildi. Bu noktada şube yöneticileri de bazı riskleri göze alıyordu. Gene aynı şube, bir çok işyerinde temsilcilik seçimi yaptı. Şimdi de şubenin Genel Merkez tarafından eleştirildiğine dair söylentiler dolaşıyor.

Bütün bu anlattıklarımızı şöyle bağlayabiliriz: Mevsimlik tütün işçilerinin zorlu bir yaşam kavgası vermekte, ancak Tek Gıda-İş Sendikası yöneticileri bu duruma seyirci kalmaktadırlar. Hatta yaprak bakım işçilerinin mücadelesinden kendilerini uzak tutarak, işçi sınıfına sırtlarını dönmektedirler

Bu böyle gidemez. İşçiler artık bu duruma bir son vermeye kararlıdır. Ara sözleşme yapılacağı söylentileriyle, işçiden habersiz imzalanan bu tür sözleşmelerle sorun halledilmemektedir. Mevsimlik işçiler köklü çözüm istemektedir. Tek Gıda-İş işçilerin bu isteklerine kör ve sağır kalamaz.

Rusya yanlılarının, sahte solcuların bizzat Tek Gıda İş bünyesinde gerçekleştirdiği sızmalarla mücadelenin tek yolu işçilerler birleşmek, onların haklı taleplerine cevap vermekten geçmektedir. Tek Gıda-İş yöneticileri bu gerçeği görmeli ve mevsimlik tütün işçilerinin sorunlarına eğilmelidir.

BİTTİ

Her yıl mayıs haziran ayları mevsimlik tütün işçilerinin yoğun protestolarına sahne olur. İzmir'de peşpeşe yürüyüşler ve direnişler görünür. Tütün işçilerinin eski bir mücadele geleneği var.

Kredi almaya giden ODTÜ öğrencileri komandoların saldırısına uğradı

Bursa'da bir kulüp yaylım ateşine tutuldu: 1 kişi öldü

● Adana'da komandolar muhtarlık seçimlerine katılan halka saldırdı: 10 kişi yaralandı

HABER MERKEZİ

Bursa'da Yeşildağspor klübüne açılan ateş sonucu Hüseyin Kurtuluş adlı bir kişi öldü, Bursa Eğitim Enstitüsünde okuyan iki öğrennci yaralandı.

Önceki gün saat 23.00 sıralarında Selamet mahallesindeki Yeşildağspor kulübüne kimlikleri belirlenemeyen kişilerce açılan ateş sonucu hiç bir siyasi örgüte üye olmadığı bildirilen Hüseyin Kurtuluş tabanca kurşunlarına hedef oldu. Bursa Eğitim Enstitüsü öğrencilerinden sol eğilimli Kadri Bayraktar ile İhsan Esen ise ağır yaralanarak Bursa Devlet Hastanesinde tedavi altına alındılar.

Öte yandan Yıldırım mahallesi, Kurtuluş caddesindeki bir kahvehane 20 kişilik bir grubun saldırısına uğradı. Saldırganlar kahvede oturan Nurettin Öztürk, Osman Akın, İbharim Delikanlı ve Ali Nar'ı dövdüler.

Güvenlik kuvvetleri görgü tanıklarının ifadesine dayanarak Akıncılar Derneğinde arama yaptı, Yusuf Şan gözaltına alındı.

Adana'da komandoların saldırısı

Adana'nın Bahçe İlçesi Haruniye Boğsak köyünde muhtar seçimleri yapıldı.

Seçimleri CHP'li adayın kazanması üzerine sayıları 25-30 civarındaki MHP yanlıları seçim sandığı civarında bulunan CHP taraftarlarına bıçak, satır ve taşlarla saldırdılar

Saldırı sonunda 4'ü ağır olmak üzere 10'un üzerinde kişi yaralandı. Ağır yaralanan yurttaşlar Adana Devlet Hastanesine kaldırıldı.

Olaylardan sonra Adana'nın Haruniye ve Hacılar Mahallelerinde havanın gergin olduğu ve esnafın dükkanlarını açmadığı bildirildi.

ODTÜ öğrencilerine saldırı

Ziraat Bankası Mithatpaşa Şubesinden kredi almak için gelen 200'e yakın ODTÜ öğrencisi çevrede bulunan derneklerden çıkan bir grup komandonun silahlı sopalı saldırısına uğradı.

Saldırganlar öğrenciler üzerine silah atarak sopalarla saldırınca, öğrenciler de canlarını kurtarmak için bankanın içine girdi. Saldırı sırasında bir çok öğrenci çeşitli yerlerinden yaralandı. Alarm ziliyle olayın polise iletilmesi sonucunda saldırganlardan 56 kişi yakalanarak gözaltına alındı. Yapılan arama sonucunda banka içinde iki şarjör bir tabanca ve cok sayıda sopa bulundu. Olay sırasında açılan ateş sonucu bankanın camları da kırıldı.

Bu arada gene aynı bankanın Yenişehir ve İskitler şubesi önünde kredi almak için bekleyen öğrenciler arasında karşılıklı söz atmalar sonucu yer yer kavgalar meydana geldi.

CEVİZLİ'DE BİR İŞÇİ AĞIR YARALANDI

Cevizli Tamirhane Caddesi Girne Sokak 15 nolu terzihanede prova olan, Mehmet Güler isimli inşaat işçisi dün saat 16.00 sıralarında silahlı dört kişinin saldırısına uğradı. Başından ağır yaralanan Mehmet Güler Haydarpaşa Numune Hastanesine kaldırıldı.

İnşaat işçisi Mehmet Güler'i yaralayan saldırganlardan Mehmet Kars, Işıl Cengiz ve İzzet Abdullah Ekici güvenlik kuvvetleri tarafından yakalandılar.

İstanbul'un Kadıköy semtinde dün sabaha karşı cam fabrikatörü Rauf Ulucan'ın evine yaylım ateşi açıldı.

Kimliği belirsiz kişiler, işadamının evini kurşunladıktan sonra taşa sarılı bir pusula bıraktılar. Pusulada "İşçi hakları tam ödenmelidir. Bu sana ufak bir uyarıdır, bir daha yanlış yaparsan daha kötüsü olacaktır... Cehalet ve kölelik devrini yıkacağız-Dev-Sol" yazısı bulunmaktadır.

Öte yandan Yenibosna Yıldırım Beyazıt Caddesi üzerindeki Akbank Şubesi duvarına Hüseyin Cevahir'in ölüm yıldönümüyle ilgili olarak asılan bombalı pankart etkisiz hale getirildi.

Ankara'da bir ceset bulundu

Ankara'nın Kore şehitleri parkında dün sabah saat 06.00 sıralarında kimliği belirsiz kişilerce boğularak öldürülmüş bir ceset bulundu. Yapılan soruşturma sonucunda cesedin Yılmaz Turgut adlı 34 yaşında bir yurttaşa ait olduğu saptandı. Olaya el koyan Cumhuriyet Savcılığı soruşturmayı sürdürüvor

Bu arada Ankara'nın Aktepe semtindeki bir bakkal dükkanına ve eve ates açıldı. Olayda ölen ya da yaralanan olmadı.

GEMLİK'TE BİR ŞOFÖRÜN CESEDİ BULUNDU

Gemlik'te bir süre önce tabanca ile vurularak öldürülen Ramazan Atış isimli şoförün cesedi dün Kurşunlu sahilinde denize girenler tarafından bulundu. Ölü bulunan kişinin 16 AS 789 plakalı otomobili ise Kaplıca önlerinde terk edilmiş olarak bulundu.

TARSUS'TA AMERİKALI BİR ÖĞRETMENİN EVİ KURŞUNLANDI

Tarsus Amerikan Lisesi İngilizce öğretmeni Anderiyus Hadin'in Atatürk Caddesi Kurudere Apartmanı 2. katındaki evi kimliği bilinemeyen iki kişi tarafından kurşunlandı. Dün meydana gelen olay sonrasında yapılan aramada 14 adet boş kovan bulundu, kaçan sanıkların aranmasına başlandı.

Niğde'de olaylar

Niğde'nin Aksaray İlçesinde sağ görüşlü Alaaddin Yapılcan, Emek Sineması önünde sahte solcuların saldırısına uğrayarak komaya sokuldu.

Sağlık durumu endişe verici olan Yapılcan, ambulansla Ankara'ya gönderilirken, olayla ilgili olarak Muharrem Oğuz ve Saffet Yıldırım ilk sorgularından sonra tutuklandılar.

Öte yandan Niğde'nin Bor İlçesinde on kişilik bir grup birbirlerine girerek kavga etti.

Dev-Gençli bir grup TİKP Tuzluçayır lokaline saldırdı

ANKARA (ÖZEL)

Dev-Gençli bir grup önceki akşam Türkiye İşçi Köylü Partisi Tuzluçayır temsilcilik lokalinin camlarını kırdılar ve içerde bulunan dört kişiye saldırdılar. Lokal temsilcisi Mehmet Yücel saldırıyı, Alil Gülal ve Kemal Şimşek'in başını çektiği 15 kişilik bir Dev-Genç grubunun yaptığını açıklayarak olayı protesto etti. Aynı grup mensuplarının 31 Mayısta da arkadaşlarına silah çektiklerini ve basın açıklamalarını gasbettiklerini belirten Yücel, silah çekenlerden birinin Cevat Özdemir olduğunu söyledi.

Dev - Genç'in bu yaptıklarının Rusya'nın ülkemizdeki bölücü ve yıkıcı faaliyetlerine yaradığını belirten Yücel, açıklamasını şöyle tamamladı:

"Kendilerinden olmayanlara saldırı ve zorbalık bunların eseridir. Zorbalığa karşı mücadele eden eski muhtar Süleyman Ayten'e bile faşist diyerek hakaret edenler bunlardır."

"Muhtarlık seçimlerinde bu saldırganlık ve zorbalığa dayanarak muhtar olmak isteyen Hüseyin Kara halkı birleştirebilir mi?

"Kesinlikle hayır. Halk zorbalığa oy vermeyecektir. Diğer iki muhtar adayı da zorbalığa karşı Süleyman Ayten'in tutumunu benimsemeli ve seçildiklerinde birlik ve huzur icin calısmalıdırlar."

Çiğli suikastı davasına devam edildi

İZMİR (ÖZEL)

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'e İzmir Çiğli Havaalanında düzenlenen suikast girişimi ile ilgili davada tanıkların dinlenmesine devam edildi.

Olay sırasında elindeki Tengaz tüfeğini ateşleyerek Ecevit yerine Mehmet İsvan'ı yaralayan polis memuru İsmet Çetin'in gelmediği duruşmada Devlet Hastanesi Başhekimi Nihat Soysop da ifade verdi. Soysop, mahkemede eski ifadesini tekrar ettiğini belirterek hazırladığı rapordaki "Silahın 50 santimetre mesafeden ateşlendiği ve merminin ayaktaki bir şahıs tarafından ateşlenerek yere paralel olarak seyrettiği" şeklindeki tespitin doğru olduğunu söyledi.

İfadesi Ankara'da yazılı olarak alınarak mahkemede okunan Ecevit'in koruma polisi Mümtaz Karaduman ise "Mehmet İsvan'ın kimin tarafından ve nasıl yaralandığının Emniyet yetkilileri tarafından uzun süre açıklanmadığını, silahı ateşleyenin İsmet Çetin olduğunun ancak 3-4 gün sonra ortaya çıktığını söyledi.

"Temizlenmiş mahalle" olarak ilan ettikleri Adana'nın Tepedağ Mahallesinde

Komandolar kadın işçiler üzerinde terör estiriyor

14 komando gözaltına alındı

ADANA (ÖZEL)

Komandolar "Temizlenmiş mahalle olarak ilan ettikleri Tepebağ Mahallesinde özellikle kadın işçiler üzerinde terör estiriyorlar.

Bir süre önce, komandoların pansiyon olarak kullandıkları bir eve güvenlik kuvvetleri tarafından yapılan bir baskında 14 komando gözaltına alındı.

27 Mayıs gecesi saat 21.00 sıralarında Tepebağ Mahallesinde oturan FİSKOBİRLİK işçisi Elif Çiçeklioğlu, bir süre önce aynı fabrikada çalışan Arif Bozdağ ve beş arkadaşı tarafından evine girilerek dövüldü. Daha öncede silahla tehdit edilen işçi kadın, olayı Sıkıyönetim Makamlarına duyurdu.

Yine aynı gün evleri basılarak MİSK'e geçmeleri için tehdit edilen ve tartaklanan kadın işçiler olayı gazetemize gönderdikleri mektupta şöyle anlattılar:

Mahallemizde oturan komandolar o gün evimizi basarak bizi tehdit ettiler ve tartakladılar. Kapıda biriken ondan fazla komando bağırıp çağırıyordu. Biz de onlara "katiller defolun" diye bağırdık.

Daha sonra gelen polis sanki hiçbirşey olmamış gibi bizi evimize sokup gitti, oysa komandolar mahallede bekliyorlardı. Bir yolunu bulup sıkıyönetime gittik, ekip gelip bizi ve mahallemizdeki komandoları karakola götürüp ifademizi aldı, daha sonra onları da serbest bıraktı. Karakolda öldürülmekten korktuğumuz için davacı olmadık.

Bizler ÇUKOBİRLİK'te çalışıyoruz TEKSİF üyesiyiz. MİSK'in üyesi ve militanı olmak istemiyoruz.

Bu olaylardan birkaç gün önce de Tepebağ Mahallesinin yakınlarında bulunan Cemal Gürsel Caddesinde komandoların pansiyon olarak kullandıkları bir evde yapılan aramada 14 kişi gözaltına alınmıştı.

Gelişmekte olan ülkelerin doğal kaynakları üzerinde sürekli hükümranlık hakları mücadele konusu olmaya devam edecek

BM Doğal Kaynaklar Komitesi 6.Dönem Toplantısı bugün İstanbul'da başlıyor

ANKARA (ÖZEL)

Birleşmiş Milletler Doğal Kaynaklar Komitesi 6. Dönem Toplantısı bugün İstanbul'da çalışmalarına başlayacak. 54 ülkenin delegelerinin katıldığı toplantı bir kez daha gelişmekte olan ülkelerin doğal kaynakları üzerindeki sürekli hükümranlık haklarının sağlanması mücadelesine sahne olacak.

15 Hazirana kadar sürecek olan toplantıya BM Sekreteryasından , Dünya Bankasından ve çeşitli uluslararası kuruluşlardan birçok gözlemci katılacak. Türkiye'nin de 10'a yakın delege ile katıldığı Doğal Kaynaklar Komitesinin daha önceki bir oturumunda Bangladeş Hindistan, Kenya, Pakistan, Panama, Sudan ve Yugoslavya gibi Üçüncü Dünya ülkelerinin şu önergesi 28 kabul oyuyla benimsenmişti:

"BM Doğal Kaynaklar Komitesi Ekonomik ve Sosyal Konseyi yabancıların hakimiyeti veya işgali altında olan veya ırk ayrımının bulunduğu ülkeler için kaygısını ifade eder. Devletlerin doğal kaynakları üzerindeki hükümranlıklarının korunması ve bu doğal kaynakların işletilmesine ilişkin tazminat ve bedel haklarının sağlanması için arzusunu beyan eder."

Bu karara aralarında ABD, Kanada gibi ülkelerin bulunduğu gelişmiş 11 batılı ülke ise çekimser kalmıştı.

Bugün başlayacak olan 6. dönem toplantısında da gelişmekte olan ülkelerin doğal kaynaklar üzerindeki hükümranlık haklarına sahip olma ve teknik işbirliği konusunda bir eylem planı oluşturma çabalarını sürdürecekleri anlaşılıyor.

Türkiye ile Bulgaristan arasında vize harcının kaldırılması görüşmeleri başladı

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye ile Bulgaristan arasında vize harcının kaldırılması konusunda görüşmeler dün Ankara'da başladı. Görüşmelerde Türkiye heyetine Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk Dairesi Başkanı İldeniz Divanlıoğlu, Bulgaristan Heyetine Bulgar Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk Dairesi Başkanı Netzov başkanlık ediyor.

Görüşmelerde, Bulgaristan'dan geçen Türklerin her giriş ve çıkışta ödemek zorunda bulunduğu vize harcının kaldırılması konusu ele alınıyor. Bunun karşılığında Bulgarlar, kendi vatandaşlarına Türkiye'de polise bilgi vermeden serbest dolaşma hakkı tanınmasını istiyorlar.

Halen yürürlükte olan uygulamaya göre Türklerin Bulgaristan'dan geçerken giriş ve çıkışta ödedikleri vize harcı her yıl 100 milyon marka ulaşıyor.

Görüşmeler sonunda anlaşmaya varılırsa, anlaşma, Bulgaristan Dışişleri Bakanı Mladenov'un bu ay içinde Ankara'ya yapacağı ziyaret sırasında imzalanacak.

Türkiye Macaristan Ekonomik İşbirliği Karma Komitesi bugün toplanıyor

Orhan Alp: "Macaristan'a ihracatımız, ithalatımızdan az"

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye - Macaristan Ekonomik İşbirliği Karma Komitesinin ikinci toplantısı bugün Ankara'da başladı. Toplantılarda heyetlere Sanayi ve Teknoloji Bakanı Orhan Alp ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Sanayi Bakanı Pal Simon Başkanlık ediyor.

Toplantı başlamadan önce bir konuşma yapan Sanayi ve Teknoloji Bakanı Orhan Alp, birinci dönem protokolünde belirtilen konular yanında yeni bazı somut adımların atılmasının beklendiğini belirtti.

Türkiye ile Macaristan arasındaki ticaret hacminin 1977'ye oranla 1978'de bir misli arttığını söyleyen Orhan Alp, 1979 yılında artışın daha da büyük olacağını bildirdi.

1979 yılından haziran ayı başına kadar geçen 5 aylık dönemde Macaristan'dan yapılan ithalatın, ihracatımızdan fazla olduğunu da belirten Alp, "Bu sebepten dolayı bu yılki işbirliğimizde Macaristan'a Türkiye'den daha fazla ve daha çeşitli tarım ve sanayi ürünü satılması gerekmektedir" dedi.

Türkiye Petrol Jeologları Derneği:

"Petrol bulmak için kendi gücümüze güvenmeliyiz"

● "Ruslar Türkiye'ye yaklaşmak için havalara giriyor. Ülkemizi biz biliriz. Ne yapacağımızı da biz biliriz"

● "Türkiye'de uzun süreli ve ayrıntılı çalışma ile sürekli yatırımlar olursa petrol ve doğal gaz bulunabilir"

● Elektrik enerjisinden sonra sıra nükleer enerjide: İkinci nükleer santral için Rusya ile ilke anlaşmasına varıldı

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye Petrol Jeologları Derneği Başkanı Cengiz Keskin, dün düzenlediği basın toplantısında, Sovyetler Birliği ile yapılan ortak petrol arama anlaşmasının olumlu bir girişim olduğunu ancak bu olumlu girişimin politika aracı olarak kullanılmaması gerektiğini söyledi. Keskin, Sovyet politikacılarının Türkiye'deki petrol ile ilgili savlarının gerçekleri yansıtmadığını da belirtti.

Türkiye Petrol Jeologları Derneği Başkanı Dr. Cengiz Keskin, ülkemizde petrol potansiyelinin saptanması için 200 yıllık bir süreye ihtiyaç duyulduğunu belirterek, çok uluslu petrol tekellerinin bu konudaki beklentilerinin sonuçsuz kalacağının anlaşıldığı bir dönemde Rusların kurtarıcı bir havaya büründüklerini Türkiye'ye yaklaşmak için havalara girdiğini söyledi.

Keskin, şöyle konuştu: "Ülkemizi biz biliriz. Ne yapacağımızı da biz biliriz. Türkiye'de petrolu yabancılar kasıtlı bulmuyorlar."Bizim yardımımızla bulunacak" savını dile getirenlerin, ülkemiz petrol aramalarını dışarıdan yardım edilmezse bugüne dek hiç petrol bulamamış ve bu işi kendi başına beceremez durumuna düşürücü bir görünüm yaratan ve ulusal meslek onurumuzla bağdaştıramadığımız beyanlarını kabul etmediğimizi, ayrıca söz konusu savın gerçekleri tam yansıtmadığını sunarız."

Türkiye'de petrol ve doğal gaz bulmanın ancak ayrıntılı ve uzun sürebilecek çalışmalar ve gerekli yatırımlar sonucu gerçekleşebileceğini de belirten Keskin: "Türkiye'de tüm petrol ve doğal gaz olanaklarını araştırmak, bulmak ve işletmek için bir rakam vermek gerekirse en az 12 bin adet arama, üretim ve geliştirme kuyusunun açılması zorunludur" dedi.

Sovyet Yüksek Şurası Başkanı Şıtıkov'un 'yabancı şirketler çıkarlarına ters düştüğü için bulmuyorlar, oysa Türkiye'de petrol var' tümcesi ile, Sovyet Jeoloji Bakanı Kozlovski'nin, üzerinde tartışma yapılan 'petrol raporu'nun' özü ile çeliştiğini de açıklayan Keskin, bu raporun somut anlamının "Türkiye'de petrol ve doğal gaz bulabilmek, ancak ayrıntılı ve uzun sürebilecek çalışmalar ile gerekli yatırımlar sonucu gerçekleşebilir" olduğunu belirterek sözlerini şöyle sürdürdü: "Türkiyede kolayına büyük petrol sahalarının bulunamamasının sorumluluğu salt, ülkenin petrol aramacılarının sırtına yüklenemez. Ülkemizde petrol ve doğal gaz aramalarında uzun yıllar emek vermiş ve değerli beceriler kazanmış bilimsel ve teknik bir kadro vardır."

İKİNCİ NÜKLEER SANTRAL İÇİN RUSYA İLE İLKE ANLAŞMASINA VARILDI

Türkiye ile Rusya arasında Ekonomik İşbirliği Karma Komisyonunun 4. toplantısının bugün sona ermesi bekleniyor. Çalışmalar sonunda üzerinde anlaşmaya varılacak işbirliği protokolünün ise yarın imzalanacağı bildirildi. Protokolda 2. Nükleer santral, Karadeniz Rafinerisi, Orhaneli ve Çan Termik Santralleri gibi projeler üzerindeki gelişmeler değerlendirilecek.

Sovyet delegasyonu Başkanı Skaçkov bu arada İskenderun'a giderek, Türk-Sovyet işbirliği çerçevesi içinde yapılan İskenderun Demirçelik tesislerinde, incelemelerde bulundu. Cumartesi günü de İstanbul'u ziyaret eden Skaçkov bugün Ankara'ya dönecek. Skaçkov'un Ankara'da Başbakan Bülent Ecevit'i de ziyaret edeceği bildirildi.

Karma Komisyonun çalışma gruplarından biri, enerji sorunları ve sanayi projelerini görüşürken, ikincisi protokol metni üzerinde çalışıyor. Enerji ve Sanayi Projeleri çalışma grubuna Enerji Bakanlığı Müsteşar Yadımcısı Atilla Çandır, protokol, Çalışma Grubuna ise Başbakanlık Ekonomik İşler Danışmanı Nejat Erder başkanlık ediyor.

IMF

IMF Türkiye görüşmelerinde karar saati yaklaştı:

NİYET MEKTUBU SUNULUYOR

HADİ ULUENGİN BRÜKSEL'DEN BİLDİRİYOR

Uluslararası Para Fonu ile Türkiye arasında 5 gündür Paris'te sürdürülmekte olan görüşmelerde anlaşma ortamının yaratıldığı öğrenildi.

İyi haber alan kaynaklardan edinilen bilgilere göre salı gününden beri Fransa Başkentinde bulunan Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu dün Waşington'dan özel olarak gelen IMF Avrupa Masası Şefi Wittom ile yarın bir görüşme yapacak. Bu görüşmede büyük bir olasılıkla Müezzinoğlu'nun Türkiye'nin niyet mektubunu IMF yetkilisine sunması bekleniyor. Bugün niyet mektubunun verilmesi durumunda Türkiye ile IMF arasında Stand by anlaşmasının hafta sonunda büyük bir olasılıkla imzalancak ortaya bazı aksaklıklar çıkması halinde anlaşmanın Ankara ya da Waşington'da imzalanması söz konusu.

Bu anlaşma imzalandığı taktirde 30 Mayıs Çarşamba günü OECD üyesi ülkelerin ve uluslararası kuruluşların Türkiye'ye verilmesi için saptamış oldukları yardım işlerlik kazanacak.

Türkiye ile IMF arasında anlaşma ortamının yaratılması, IMF'nin öne sürdüğü derhal devalüasyon talebinden yumuşayarak; Türkiye'nin önerdiği ihracat ve ithalatın da katılmasıyla vurgulanmakta olan katlı kurun 1980 yılına kadar sürdürülmesi teklifini benimsemesi ve Türkiye ile IMF arasında anlaşmazlık konusu olan diğer ekonomik tedbirler Türk tarafının bazı ödünler vermesine bağlanıyor.

Dün sabah IMF ve Türk heyetleri kendi aralarında durum değerlendirmesi yaptıktan sonra Maliye Danışmanı Vural Güçsavaş ve Hazine Dairesi Müdürü Ayten Öymen ile IMF Güney Avrupa Masası Şefi Charles Woodward'un Başkanlık ettiği her iki delegasyon Türkiye saatiyle 17.30 da IMF'nin Paris'teki Avrupa merkezinde yeniden biraraya geldiler. Tatil olmasına rağmen dün yapılan görüşmeler sırasında gündemdeki konuların yeniden ele alındığı ve Müezzinoğlu Wittom'e buluşması öncesinde henüz tam görüş birliğine varılamayan konular üzerinde tartışıldığı sanılıyor.

Paris'teki çeşitli diplomatik gözlemciler Türkiye-IMF görüşmelerinin son aşamasının da tamamlanmak üzere olduğu ve hafta sonundan önce her iki taraf arasında kesin bir anlaşmanın açıklanmasının beklendiğine işaret ediyorlar.

Evlendik. Mutluyuz

MEHTAP-HALİL KARATAŞ

2 Haziran 1979

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Esas sanık ayağa kalkmadı

(MARAŞ KATLİAMI DAVASINDAN NOTLAR)

– Bir: Ökkeş Kenger!

İddianameye göre idamı istenenlerden, bir numaralı sanık. Çiçek Sinemasına bomba atılmasını planlayarak katliamın başlatılmasını sağlayanlardan, bomba atıldıktan sonra da Ankara'ya ÜGD merkezine telefon edip, "Görev tamam, yardım gönderin" diyen Kenger, ayağa kalkıyor, kimlik tespiti yapılıyor oturuyor:

– İki: Mehmet Leblebici!

İdamı istenenlerden, ÜGD Kahramanmaraş Şube Başkanı, Çiçek Sineması olayını planlayanlardan, katliamın bizzat başında bulunduktan sonra dağlara kaçan Leblebici, ayağa kalkıyor, kimlik tespiti yapılıyor, oturuyor.

– Altıyüz Altmış Sekiz: Hasan Balcıoğlu:

– . . .

İdamı istenenlerden, MHP Kahramanmaraş İl Yöneticisi, Fabrikatör, katillere silah ve para temin eden, katliam sırasında elinde otomatik tüfekle Yürükselim Mahallesine saldıranların başını çeken Hasan Balcı, ayağa kalkamıyor. Kahramanmaraş'ta hastanede. Hem de tutuklu koğuşunda da değil! Üçüncü katta. Lüks bir odada yatıyor. Bu durumun sorumluları henüz belli değil.

Hastalığı mı?

O da henüz belli değil. Sadece 120 kilodan 70-80 kiloya düştüğü söyleniyor.

* * *

803 sanıktan 330'unun idamının istendiği tarihi duruşma böyle başladı. Adana Spor Salonunda bu kez atlayan, sıçrayan sporcuların yerine başları öne eğik, kara kara düşünen, fotoğrafçılardan yüzlerini saklayan katiller vardı. Ardında yakılıp yıkılmış bir Maraş, resmi makamlara göre 111 ama gerçekte çok daha fazla ölü, gözü tornavida ile oyulmuş nineler, karnı parçalanmış gebeler bırakan katiller. Bu tüyler ürpertici katliamın yaratıcıları, teker teker kalkıp kimliklerini söylüyorlar. Tribünlerdeki mağdurların, yakınları öldürülenlerin kin dolu bakışları altında.

Tribünlerde milletvekilleri de var. Ama bunlar arasında MHP'li görülmüyor! AP Kahramanmaraş Senatörü Adnan Karaküçük'ün bazı sanıklarla gülümseyerek selamlaşması ise foto muhabirlerinin objektiflerinden kaçmıyor.

AP Adana İl Başkanı Metin Tolay'da sanık avukatlarının arasında. Yoksa diyoruz, MHP'liler davayı üstlerine alınmamak için sanıklara moral verme işini bazı AP'lilere mi bıraktılar?

* * *

Çok sayıda yerli ve yabancı gazeteci var. Yerli gazeteciler önceki gün yabancı meslekdaşlarını Adana'da gezdirmişler. Tam o sırada da Adanaspor ile Boluspor arasında "ölüm-kalım" mücadelesi var. Adanaspor, Bolu'yu yenerek birinci kümede kalmış. Birdenbire müthiş bir tezahüratla karşılaşan bir İtalyan gazeteci, korku ile saklanmaya çalışıyor. Yerli gazeteciler yatıştırıyorlar, "korkma, maç var" diye. İtalyan gazeteci duruşmadan önce sanıkların taraftarlarının yeni bir katliama giriştiklerini sanarak korkmuş. Yabancı gözüyle Türkiye!

Ama 3 bin kişilik tribünlerin boş olması da, halkın epey tedirgin olduğunu gösteriyor.

* * *

"Hükümete karşı silahlı isyan ve Türkiye ahalisinin birbiri aleyhine silahlanarak çarpışmalarını teşvik". Sanıklardan 330'unun idamı isteniyor.

İl Valisi Tahsin Soylu'nun gerekli önlemleri almaması nedeniyle hakkında kovuşturma için İçişleri Bakanlığından izin istendiği, Valinin davetiyle kente gelen askeri birlik komutanlarının da görevlerini yerine getirmedikleri için soruşturmaya başlandığı yazıyor iddianamede. Bunların kimler olduğu söylenmiyor.

O sırada K. Maraş Jandarma Komutanı olan Münip Kaymaz şimdi Bolu'da. Bolu, askerler arasında sürgün değil, terfi yeri olarak biliniyor. Emniyet Müdürü ise 2 maaş ikramiye ile taltif edilmiş.

* * *

MHP'nin kaderini tayin edecek olan duruşma başladı. Ama MHP İl yöneticisi ayağa kalkamadı.

İTÜ ÖĞRENCİLERİ ULAŞIM SORUNUYLA KARŞI KARŞIYA

● İTÜ-DER'li gruplar bu talep ardına gizlenerek öğrencileri kendilerine alet etmeye çalışıyorlar

GENÇLİK SERVİSİ

İTÜ Temel Bilimler Fakültesi ve İşletme Fakültesinin Ayazağa Kampüsüne taşınması nedeniyle dün İTÜ-DER'li gruplar, Gümüşsuyu binasında dersleri boykot ederek öğrencileri Rektörlük binasına doğru yürütmeyeçalıştılar.

Her türlü provokasyona açık olan bu eyleme öğrenciler ilgi göstermediler. Bu gruplar, kendi başlarına jandarma kontrolünde kaldırımlardan Dolmabahçe'ye kadar giderek dağılmak zorunda kaldılar.

İTÜ'nün Ayazağa Kampüsüne taşınması projesinde, Temel Bilimler ve İşletme Fakültelerinin taşınmasıyla ilk adım atılıyor. Bu proje daha çok öğrenciye yüksek öğrenim görme imkanı sağlıyacak. Ancak bu, bir takım sorunları da beraberinde getiriyor. Nitekim iki fakültenin taşınmasıyla birlikte öğrencilerin ulaşım sorunları da gündeme geldi.

Taşınan fakültelerin toplam öğrenci mevcudu 900. Bu öğrencilerin yüzde 90'ı ulasım güçlükleri nedeniyle sabah derslerine yetişememek durumuyla karşı karşıya kalacaklar ve en az iki vasıta değiştirecekler. Ulaşım araçlarının, özellikle iş saatleri başlangıcı ve bitiminde bu hat üzerinde yolculuk yapan halkın ihtiyaçlarını bile karşılayamaması nedeniyle öğrenciler çok büyük güçlüklerle karşı karşıya kalacaklar.

İTÜ-DER'li gruplar bu haklı talebin ardına gizlenerek öğrencileri kendilerine alet etmek istiyorlar. Bu sorun, sürüncemede kaldığı sürece okulda huzursuzluk yaratmak isteyen gruplar tarafından kullanılacak ve öğrencilerle üniversite yönetimi karşı karşıya getirilecek.

Bu sorunun çözülemeyecek bir sorun olmadığını belirten öğrenciler, sorunun çözülmesi için şunları talep ediyorlar:

—Üniversitenin elindeki üç servis otobüsünün öğrencilere tahsis edilmesi,

—Derslerin saat 10.00 da başlaması ve bu otobüslerin 7.30 ve 9.15'te Taksim'den kalkmak üzere iki sefer yapması.

Öğrenciler sorunun kesin çözümünün üniversite bütçesinde servis otobüsleri için ödenek ayrılmasıyla mümkün olduğunu da belirtiyorlar. Daha önce üniversite bütçesinde 700 bin TL.lık böyle bir ödenek ayrılmıştı. Bunun kullanılmasının "kamu kuruluşlarındaki savurganlığı önlemek" amacıyla yayınlanan bir genelge ile hükümet tarafından durdurulduğu öğrenildi.

Ancak öğrenciler bu gerekçeye karşılık, yapılacak basit bir hesabın bile yeni durumun daha büyük bir savurganlığa yolaçacağını gösterece ğini belirtiyorlar.Servis konmaması sonucu öğrenciler hem zaman kaybına uğrayacaklar, hem de her gün 20-30 TL.lık yol parası verecekler.

Öğrenciler okulda huzursuzluk yaratılmasını ve öğrenimin aksatılmasını istemediklerini ancak bu sorunların çözümünü talep etmenin de bir hakları olduğunu belirtiyorlar.

Kannapin, "Enstitü"de çalışıyor göstererek MHP'lilere oturma izni alıyor

3

Yabancılar Dairesindeki memurlar, oturma izinlerinin özel bir şekilde verildiğini çekine çekine söylediler. Belli ki Kannapin'den çekiniyorlardı

Hazırlayanlar: Yıldırım Dağyeli- Baha Targün

"Türkiye Enstitüsü" bizim iyice midemizi bulandırdığı için daha Kannapin'in yanına gitmeden Alman resmi makamlarına uğramış ve önemli bilgiler elde etmiştik. MHP'nin yurtdışındaki şefleri olan Lokman Kundakçı ve şimdiki Federasyon Başkanı Serdar Çelebi'nin nasıl olup da oturma ve çalışma izni aldığını öğrenmiştik. Çıkardığımız sonuca göre, bu işin kökü 1976'lara, Anayasa Mahkemesi'nin MHP'ye yurtdışı örgütünü kapatmasını bildirmesine kadar gitmektedir. MHP'nin Kamil Tanrıkulu başkanlığındaki yurtdışı örgütü başarı gösterememiş ve gelişememişti. Üstelik şimdi bir de MHP Yurtdışı Örgütü Anayasa Mahkemesince yasaklanıyordu. MHP, yurtdışı örgütünü yeniden ve güçlü bir şekilde kurmak zorundaydı. Bu ise yurtdışındaki MHP'lilerce mümkün değildi. Türkiye'den militan ve örgütçü MHP'li yönetici ve kadrolar Almanya'ya gönderilmeliydi. Ve MHP Yönetim Kurulu, 1976 başında Türkeş'in çevresinde bulunan ve kısa zamanda Ülkü Dernekleri adı altında MHP'nin vurucu gücünü örgütlemekle ün yapmış MHP Samsun İl yöneticilerinden ve Terme'nin fındık ağalarının birisinin oğlu olan Lokman Kundakçı, Almanya'ya gönderiliyordu.

"Enstitü" planı

Ama Lokman Kundakçı'nın ve diğer MHP kadrolarının Almanya'da meşru olarak kalması mümkün değildi. Turist olarak da en fazla üç ay kalabilirdi. Almanya, 1973 yılında dışarıdan işçi getirilmesini, yabancılara oturma ve iş izni verilmesini kesinlikle yasaklamıştı.

İşte Türkeş'in bir ziyaretinde bu sorunu çözmek üzere CDU içindeki eski Nazi çevrelerle temaslar yapılmıştı. Gerçekten dağ başında, Almanya'da şeytanın bile zor uğradığı ve bu çevrenin adamı Dr. Hans E.Kannapin'in son derece etkili olduğu Treysa kasabasında sahte bir "Türkiye Enstitüsü"nün açılmasına karar verilmişti.

Çalışma izni nasıl alınıyor?

Almanya'da bir enstitü açmak zor değil. Canı isteyen böyle bir enstitü kurabilir. Bir de böyle enstitünün başında Kannapin gibi etkili biri olursa, MHP'li kadrolar için federal hükümetin karar ve yasaklarını çiğneyip "bilim adamı" adı altında oturma ve iş izni de çıkarılır! Oturma izninin verildiği Yabancılar Dairesi ile çalışma izninin verildiği İş ve İşçi Bulma Kurumundaki memurlar, çekine çekine bu izinlerin özel bir şekilde verildiğini belirttiler. Belli ki, Kannapin'den korkuyorlardı. Bu makamlardaki kayıtlara göre Kannapin'in sahte "Türkiye Enstitüsü', şubat ayında Avrupa Demokratik Ülkücü Türk Dernekleri Federasyonu başkanlığından düşürülen Lokman Kundakçı'ya oturma ve çalışma iznini uzatması için 12 Mart 1979'da "enstitümüzde çalışmaktadır" belgesi vermiştir. Lokman Kundakçı'nın izinleri bu belgeye göre uzatılmış. Ne garip raslantı ki, aynı gün izinler alındıktan sonra Kannapin , Lokman Kundakçı'yı "işten atmış"! Şimdi Kannapin'in enstitüsünde MHP'nin Türkiye'den gönderdiği Şişli İlçe Yönetim Kurulu başkanı Serdar Çelebi memur olarak gözükmektedir. Serdar Çelebi, Türkeş'in özel emriyle Lokman Kundakçı'nın Avrupa Demokratik Ülkücü Türk Dernekleri Federasyonu başkanlığından devrilmesi kararlaştıktan sonra 1979 başında Almanya'ya geldi ve şubat ayında birdenbire federasyon başkanı oldu.

Topladığımız bu bilgileri Kannapin'in ağzından onaylatmak istiyoruz. MHP'nin Türkiye'de yaptıklarını uzun uzun anlatıyoruz ve Kannapin'e ve MHP'lilere nereye kadar yardım edeceğini soruyoruz. Fakat Kannapin,, bu soruyu da anlamazlıktan geliyor ve MHP'nin tüzüğünü okuduğunu, herşeyin yasal olduğunu söylüyor. Lafı o kadar uzatıyor ki, hiç ilgisi olmadığı halde, bir CHP-AP koalisyonunun hiç bir çözüm getiremeyeceğini söylüyor. Sonunda, cinayetlerine rağmen yasal gördüğü MHP'ye, yasal kaldığı sürece yardım edeceğini söylüyor.

AYDINLIK: "Ya bir MHP'li katil gelir de sizden yardım isterse?"

Kannapin: Bu mesele hükümetin meselesidir. Almanya'da MHP'li katil falan diye birşey yoktur."

AYDINLIK: Var. Almanya'da Türkiye'de sanık olarak aranan MHP'li katiller var."

Kannapin: Peki nerede bunlar?"

AYDINLIK: "İzlerini tespit ettiğimiz zaman resmi makamlara haber vereceğiz ve kamuoyuna duyuracağız."

Baha Targün düzmece "Türk Enstitüsü"nün önünde. Burada bir Alman gazetesinin bürosundan başka bir şey yok. Üst katta Kannapin oturuyor. Kannapin Enstitü adını kullanarak MHP'lilere oturma izni aldı.

Yarın: Alman hükümeti endişeli

Balkan Yazar Örgütleri Toplantısına katılan Yunan yazar ve ozanı

Ilia Simopulos:

"Dünyanın neresinde acı çeken bir halk varsa, yazar, ozan orada olmalıdır"

Yunan yazarı Ilia Simopulos, arkadaşımız Gülseli İnal ile görüşürken

Gülseli İnal

Çağdaş Yunan edebiyatı ve bu edebiyatta işlenen temalar konusunda bizi aydınlatır mısınız?

Yunan edebiyatının karşısında şimdi çok büyük güçlükler var. Özgürlükleri kısıtlayan çevrelerle mücadele ve hayatımızı kazanmak gibi iki ana sorunumuz var. Bir yandan yazarlıkla geçinmek gibi ... sorun karşımızda durur- ... n diğer yandan özgürlük için mücadele vermek zorundayız. Yunan edebiyatının ve Yunan şiirinin Avrupa düzeyinde bir yeri var. Avrupa edebiyatı ile Yunan şiiri karşılaştırılabilecek niteliktedir. Şiirden söz edildiği için çok heyecanlandım. Bizler asrımızın tanığıyız ve bütün insanlığı düşündüğümüz için çok büyük zorluklarla karşı karşıyayız. Yazar hem amacı için, hem de toplum için savaşır. Tıpkı Prometeus gibi. Prometeus'u dünyaya ışık getirdiği için tanrılar cezalandırmış, Kafkas dağlarına bağlamışlardı. Her gün bir kartal yeniden oluşan ciğerini yiyip bitiriyordu. İşte biz yazarları, ozanları Prometeus'a benzetiyorum. Her gün yenip bitiriliyoruz, sonra yeniden oluşuyoruz. Bugün çağdaş edebiyatımızda bütün Balkan edebiyatının sorunları yer alır. Genellikle biz ülkemizde diğer ülkelerden daha zor anlar yaşıyoruz. Bunları siyasal zorluklar olarak dile getirebiliriz. Kuşkusuz, edebiyat halkın mutluluğu içindir. Biz şairler barışı inşa eden insanlarız.

— Siz ozanlar bu barışı inşa ederken, toplumunuzdan sizi ayırma ve yalnız bırakılma gibi tehlikeler söz konusu mu?

—Değişik siyasal şartlarda yaşadık. Cunta sisteminde hepimiz içerdeydik. Özgürlükleri kısıtlayan, özgürlüklere karşı bir cunta yaşadık.

Şimdiki ortamda istediğiniz gibi özgürce yazabiliyor musunuz?

—Diktatörlük zamanında bizim için ya kaçış vardı ya da sürgüne gitme korkusu. Şimdiki durum cunta dönemi ile karşılaştırılamaz bile. Ancak şimdi de insanlar daha iyi yaşasın istiyoruz. Dünyanın neresinde acı çeken bir halk varsa, yazar, ozan onun yanındadır, onun yanında olmalıdır.

—Sizce yazar sosyal bilincin üstüne çıkan insan mıdır yoksa sosyal çevrenin belirlediği bilinci mi taşır.?

—Yazar uzağı gören insandır. Bir anlamda her şeye hem yakın, hem yakın olduğu ölçüde bu yakınlığı uzaktan görebilen bir bilinç taşır. Ozan halkın kalbinin istediğini fakat daha söyleyemediğini görür. Halkın söyleyecek sözü yoktur, daha doğrusu suskundur, konuşamaz, yazar onların söyleyemediği sözleri dilekleri dile getirir.

—Yunanistan ve Türkiye halkları arasındaki dostluğun bulandırılması üzerine neler söylersiniz?

— Genellikle bir ozan ya da yazar bütün dünyada oturan halkların yüreğini taşır. Herkesle dost olacaksak önce komşularımızı gözetip onlarla dost olmalıyız. Buna ters düşünenlerin olması ve varlıklarını sürdürmeleri çok acı ve büyük mutsuzluktur. Biz iki dost komşu ülkeyiz.

—Bize biraz kendinizden söz eder misiniz?

— Ozanım, aynı zamanda makale, eleştiri yazıyorum. Yunanistan'da yazar örgütü sayısı 3 kadardır. Bunlar aralarında sürekli ilişki halindedir. Her yıl bu üç örgüt için yeni bir başkan seçilir. Seçilen başkan bir yıl kadar bu üç örgüte başkanlık yapar. Bu yıl bu yazar örgütlerinin başkanlığını ben yapıyorum.

—Ülkenizde okuma oranı yüksek mi? Yılda kaç kitap basılıyor?

—Okuma oranı ülkenizdeki gibi çok yüksek değil. Yılda 1000 kitap basılır. Bunların 600'ü şiir kitabı, 200-300 ü öykü ya da roman, 100-150 kadar da eleştiri yayımlanır. Ben şimdiye kadar 11 şiir kitabı yazdım, üç tane edebiyat üstüne çalışmam var, bir de edebiyat antolojisi hazırladım.

Fotoğraflarını Uşak'ta sergileyen Cengiz Savaş

Fotoğraf sanatçısı Cengiz Savaş:

"Sanatçı niçin ve kimin için fotoğraf çektiğini bilmeli"

UŞAK (ÖZEL)

Genç fotoğraf sanatçısı Cengiz Savaş, fotoğraflarını Uşak Halk Eğitim Merkezi salonunda 14-18 Mayıs 1979 tarihleri arasında halkın beğenisine sundu. Sanatçının yapıtları sergi boyunca ilgi ile izlendi. Bu sergi sanatçının ilk kişisel sergisi olmakta. Yurt içi ve dışı sanat gösterilerine katılan sanatçı, 1977 yılında Akbank Bölgelerarası Fotoğraf Yarışmasında bir mansiyon ve bir birincilik ödülü almış bulunuyor.

Cengiz Savaş 1956 yılında Uşak'ın Eşme ilçesinde doğmuş ilk ve orta öğrenimden sonra 1979 yılında Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Resim-İş bölümünden mezun olmuş.

Savaş sanattaki amacını şöyle açıklıyor:

"Fotoğraf sanatını vurucu bir silah gibi kullanmak, istiyorum. İyiliğin, güzelliğin yanında yer alan, kötülüklere ve çirkinliklere karşı kullanılacak bir silah. Ben bir anlamda fotoğraflarımla toplumumuzdaki sınıfsal çelişkileri vurgulamak istedim. Yaşamın diğer alanlarındaki kişiler gibi, sanatçılar da sınıfsal savaşımda yerini almak zorundadır. Sanatçı niçin ve kimin için fotoğraf çektiğini bilmeli.

"Ben fotoğraflarımla yaşamın her alanını, ayrım yapmaksızın, içtenlikle sanatsal içeriğini yitirmeden saptamaya çalışıyorum.

"Günümüzde Türkiye fotoğrafı diğer sanat dallarında olduğu gibi büyük kentlerin görkemli galerilerinde çırpınıp durmaktadır. Birkaç fotoğraf sanatçısının kişisel çabalarını saymazsak genelde yukarıdaki durum kendisini göstermektedir.

"Tüm bu olumsuzluklara karşın Türkiye'deki fotoğraf sanatçılarının büyük bir kısmı örgütsüz olarak çalışmalarını sürdürmektedir. Varolan fotoğraf sanatçıları dernekleri bu zamana değin belli isimlerin, belli kentlerin dışına çıkamamışlardır.

"Kanımca Türkiye fotoğrafının ve fotoğrafçısının önünde duran görev yurt çapında örgütlenmeyi başarıp sanatçılar arasında bilgi ve malzeme gereksinimlerini doyurucu bir şekilde gidermek olmalı. Devlet de zaman yitirmeksizin dışa bağımlı olan fotoğraf malzeme sanayisinin ülkemizde kurulması için çalışmalar yapmalı ve fotoğraf sanatını geliştirecek bir politika saptamalıdır."

Özellikle köylerden gelen izleyiciler, sanatçıdan bu sergisini köylerinde de gösterilmesini istemişlerdir.

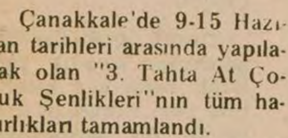
Genç ressam Fatma Arzık'ın ilk sergisi Ankara'da açıldı

ANKARA (ÖZEL)

Genç ressamlarımızdan Fatma Arzık, ilk resim sergisini Ankara'da Galeri Evren'de açtı. Sergide fırça ve parmakla yapılan resimler yer alıyor.

Serginin açış konuşmasını yapan Jülide Gülizar'ın da belirttiği gibi, Fatma Arzık'ın resimlerinde konular, çoğunlukla toplumsal olaylardan seçilmiş. Anarşinin kan gölüne çevirdiği dünyamızı kocaman gözlerle seyreden çocuklar, yaşları gözlerinde katılmış kalmış analar, özgür düşünceye karşı olanların cezaevlerine kapattıkları mahkumlar, onların yakınları, Arzık'ın resimlerinde protesto simgesi halindeki çizgilerle gözler önüne seriliyor.

Arzık'ın sergisinin açılış kokteyline yeni ve eski birçok bakan, eleştirmenler, gazeteciler ve Ankara'lı birçok sanatsever katıldı.

Çanakkale Tahta At Çocuk Şenliğine çocuklar da kendi etkinlikleriyle katılacaklar

Çanakkale'de 9-15 Haziran tarihleri arasında yapılacak olan "3. Tahta At Çocuk Şenlikleri"nın tüm hazırlıkları tamamlandı.

Konu ile ilgili olarak basına bilgi veren Uluslararası Çocuk Yılı, Çanakkale İl Komitesi Başkanı İsmet Öktem 1977-78 yıllarında deneme niteliğinde düzenlenen Tahta At Çocuk Şenliklerinin üçüncüsünün daha değişik bir nitelik taşıyacağını söyledi. "Geçen yıllarda olduğu gibi çocuklar şenlikleri izleme yerine şenliklere kendi etkinlikleri ile katılacaklarıdır" dedi.

Bu yılki gösterilere Devlet Opera ve Balesi, Devlet Tiyatrosu ve pandomim sanatçıları ile pek çok çocuk tiyatrosu katılıyor. Yeni Mahalle Gençlik Kültür Merkezi ile İzmir Çamdibi Ortaokulu Tiyatroları da oyunlar sergiliyor. Ayrıca Şehir Tiyatroları da iki oyunla şenlikte yer alıyorlar.

İşte geçtiğimiz futbol sezonunun genel görünüşünün bir parçası. Hemen maçların çoğu kavgalı döğüşlü geçti.

Kavgalı döğüşlü ve kısır bir ligi daha geride bıraktık

- Bu sezonun esas manzarası: Kötü futbol, birbirlerini tekmeleyen hatta döven futbolcular, ceplerini dolduran yöneticiler, yolları kesilen, dövülen hakemler şikeler...
- Yabancı futbolcuların yasaklanması, az da olsa amatörlere eğilinmesi ligin olumlu yanlarındandı...
- Orduspor, ligde kendi gücüne dayanmanın en iyi örneğini verdi

Trabzonspor'un şampiyon olmasında derme-çatma bir takım olmaması futbolcularını kendi bünyesinde yetiştirmesi önemli derecede rol oynadı.

Evet... Türkiye 1. Ligi Trabzonspor'un şampiyonluğu ile sona erdi. Trabzonspor'un şampiyonluğunda derme-çatma bir takım olmaması, futbolcularını kendi bünyesinde yetiştirmesi, önemli derecede rol oynadı. Birbirlerini tanıyan ve uyum içnde ligde kendi çapında istikrarlı bir çizgi tutturan Trabzonspor, Galatasaray, Fenerbahçe ve Beşiktaş'ı bu avantajıyla geride bırakmayı basardı.

Öte yandan Orduspor da ligde kendi gücüne güvenmenin örneklerinden birini verdi. Aldığı başarılı sonuçlarla Orduspor ligin sonunda kendi gücüne dayanan takımların toplama takımlardan daha başarılı olacağı gerçeğini Trabzonspor gibi bir kez daha ortaya koydu.

Ligi değerlendirdiğimizde futbolumuzun kısır bir döngü içinde gidip geldiğini görüyoruz. Kötü futbol, birbirlerini tekmeleyen hatta döven futbolcular, ceplerini dolduran yöneticiler, yolları kesilen dövülen hakemler şikeler ve transfer olayları..

Bu olumsuzlukların yanında bir de bazı olumlulukları yaşadık bu sezon. Yabancı futbolcuların yasaklanması, az da olsa amatörlerin sorunlarına eğilmeleri gibi. Ama bugün bu olumluluklar pek devam edeceğe benzemiyor. Özellikle üç büyük kulüp yabancı futbolcu transferlerini yasaklayan kararın kaldırılması için bastırıyorlar.

Sonuç olarak liglerimizde olumsuzluklar ağır basıyor. Dileriz önümüzdeki sezon için gerekli önlemler alınır ve futbolumuz açısından yararlı işler yapılır...

UTANÇ VERİCİ OLAN SATIŞ BİÇİMİ Mİ YOKSA FUTBOLCUNUN SATILMASI MI?

FUTBOLCULAR AÇIK ARTIRMA İLE DEĞİL KAPALI ZARF USULÜ İLE SATILACAKLAR

- Saltık: Böylesine çirkin bir uygulamayı kaldırıyoruz

ANKARA (AA)

Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık, satışa çıkarılan futbolcuları bundan böyle açık artırma yerine kapalı zarf usulü transfer edileceğini söyledi.

Saltık, açık artırma ile transferin çok çirkin bir uygulama olduğunu belirtti "Böylesine çirkin bir uygulamayı kaldırıyoruz. Futbolcu herşeyden önce bir insandır. Haraç mezat örneği futbolcu transferi olmaz" dedi.

Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık daha sonra futbolcu transferi ile ilgili olarak şunları söyledi:

"Temmuz ayının 15'ine kadar satışa çıkarılan futbolcu herhangi bir kulüp ile anlaşamazsa, 15 Temmuzda açık artırma yerine kapalı zarf usulü ile transfer edilecekler."

Futbolcuya talip olan kulüp, transfer bedelinin artı 20'si tutarındaki teminatı federasyon muhasebesine yatıracak, futbolcu da tercihini kapalı zarf yolu ile federasyona bildirecek. Daha sonra zarflar açılacak ve futbolcunun tercihi gözönüne alınarak transferi federasyonca açıklanacak."

BİGA KAYMAKAMLIK KUPASINI K.ŞADIRVAN KAZANDI

BİGA (ÖZEL)

Biga'da yapılan geleneksel "Kaymakamlık Kupasını" geçen yılın birincisi Küçük Şadırvan semt takımı kazandı.

Dört grup halinde yapılan karşılaşmalarda K.Şadırvan, Bademlik, Kavaklık, Çiçeklidede takımları finale kaldılar. Çiçeklidede ile yaptığı final maçını 2-1 kazanan K.Şadırvan takımının kupasını Biga Kaymakamı Alim Koçer verdi.

AMATÖR KULÜPLER ANLATIYOR

"Yetkililer serbest giriş kartlarının verileceğini söylediler, dört gözle bekliyoruz"

İzzet Sefa

Fethiye Takımı

İstanbul 1955 yılında kurulan Fethiye Spor Kulübü, Futbol, Basketbol, Voleybol, Güreş, Boks ve Masa Tenisin de faaliyet gösteriyor. Ancak bu faaliyetlerin dönem dönem aksadığını belirten kulüp idarecilerinden Nuri Okyaltırak, konuyla ilgili görüşlerini şu şekilde açıkladı.

"Bu güne dek, bölgenin hiç bir yardımını görmedik. Semtimizin ileri gelenlerinin katkılarıyla bu güne geldik. Bu şartlar altında, maddi gücümüzü dikkate alarak, Basketbol ve futbolun dışındaki faaliyetlerimizi durdurmak zorunda kaldık. 1972'den beri de bu branşlardaki faaliyetlerimizi sürdürmeye çalışıyoruz."

Kulübün kendi tesislerinin olmadığını belirten Okyaltırak, bölgenin tesislerinden yararlanamadıklarını, antremanların haftada iki gün Vefa Spor Kulübünün sahasında yapıldığını, duşların sıcak akmamasından da şikayetçi olduklarını söyleyerek, uzak sahalarda maç yapmanın, kulübü maddi açıdan yeni sorunlarla karşı karşıya bıraktığını söyledi.

Üç yıldır başa güreşen Fethiye tecrübeli gençlerden kurulu bir takım.

Okyaltırak, futbolcuların işçi olduklarını, hafta içinde maç yapmanın güçlükler yarattığını da ifade ederek Serbest Giriş Kartlarının önemine değindi.

"Amatör sporcuların tek amacı bu kartlara sahip olmak. Yetkililer bu kartların verileceğini söylediler dört gözle bekliyoruz."

Okyaltırak, ayrıca saha içinde meydana gelen olaylara değinerek "hakemlerin bazısı çok vicdansız. Bazı olaylar karşısında kararsız bir tutum takınmakta ve psikolojik ortamın daha da gerginleşmesine yol açmaktadırlar. Bu anlamda amatörlüğe aykırı taşkınlıkların meydana gelmesine neden oluyorlar. Hakemler daha dikkatli kararlar vermelidirler" dedi.

İstanbul 2. Amatör Kümede geçen hafta

B. Grubunda Ümraniye, şeref turu attı.

TARABYA—ÖZFATİH (Özfatih, sahaya çıkmadığı için, Tarabya hükmen galip ilan edildi.)

VARDAR—AYVANSARAY (2. yarıda hakem, Vardar'ın sahte oyuncu oynattığını tespit ederek, macı iptal etti)

PTT—ŞİLE: (P.T.T. sahaya çıkmayarak 2. amatör kümeye veda etti.)

İLKADIM—FATİH (Fatih, takım çıkaramadı)

DİĞER SONUÇLAR İSE ŞÖYLE

ÜMRANİYE:6
DEFTERDAR:1

ÜMRANİYE: Orhan 3, İbrahim 2, Mümtaz 2, Birtan 3, Muharrem 3, (Ercüment 3), Yusuf 2, Binali 2, Atilla 3, Hasan 2, Sinan 3, Hayrettin 3.

DEFTERDAR: Hüseyin (1) 1, Hüseyin (2) 1, Tayfun 1, Cevdet 1, K.Ali 2, Niyazi 2, Semih 2, B.Ali 2, K. Bülent 2, B.Bülent 1, Ruhi 2.

GOLLER: Hasan 8,61 Atilla 28, Hayrettin 47, Ercüment 60, Sinan 62, Niyazi 80

EMİNÖNÜ:1
İSTANBULSPOR:1

EMİNÖNÜ: Mehmet 2, Hasan 2, İrfan 2, Zeki 3, Engin 2, Hüseyin 2, Sedat 2, Dursun 2, Durmuş 2, Rıdvan 3, Şevket 2.

İSTANBULSPOR: Ahmet 2, Mustafa (1) 2, Murat 2, Mustafa (2) 2, Vedat 2, Kemal 2, Şükrü 2, Müfit 3, Levent 2, Metin 2, Kamil 3.

GOLLER: Rıdvan 55, Müfit 60.

GÖKSPOR: 1
ÇIKSALIN:1

GÖKSPOR: Metin 2, Ayhan 2, İlhan 2, Eminali 2, Şerafettin 2, Ender 1, Ramazan 2, Rahmi 3, Muammer 2, Enis 2, Ateş 1.

ÇIKSALIN: Mehmet 2, Ahmet 3, İsmail 1, Arif 3, Metin 2, Recep 3, Mustafa 2, Tuncer 2, Muammer 2, Abdulhekim 3, Selçuk 2.

GOLLER: Recep 44, Enis 87.

FETHİYE:1
ÇATALCA: 2

FETHİYE: Tuncay 1, Emin 1, Serdar 1, K.Ömer 1, Erol 1, B.Ömer 1, M.Ali 1, Ertan 1, Bekir 1, Mehmet 2, Kadir 1.

ÇATALCA: Orhan 2, Muharrem 2, Yücel 2, Erdoğan 3, İhsan 2, Coşkun 2, Adem 2, Siami 3, İskender 2, Derya 3, İsmail 2,

GOLLER: Mehmet dk. 10, Erdoğan 61, İskender 79

TUNUSBAĞ: 2
CERRAHPAŞA:2

TUNUSBAĞ: İbrahim 2, Enver 2, Mustafa 2, Muhlis 3, İlhan 2, Metin 2, Semih 2, Rıfat 3, Tevfik 2, Can 2, Fikret 3.

CERRAHPAŞA: Hikmet 1, Recep 2, Rauf 2, Altan 1, K.Mehmet 2, İsmail 3, Erkan 3, Ali 2, Halit 2, Bahattin 2, B.Mehmet 2.

GOLLER: Rıfat dk.18 İsmail 51,63, Tevfik 60

Diğer sonuçlar

ALTINORDU:4—KANLICA:3,
ÇAMLICA:1—ALTINAY:1
HAYDAR:2—TAKSİM:0
HİLAL:3—ALTINOK:0
R.HİSAR. 1 —HÜRRİYET:0
ÇINARSPOR:1-ŞEHZADEBAŞI:1
FERİKÖY:1—K.K.ZARA:0
TUZLA:1—SELİMİYE:1,
SAKARYA:1—ÖRNEKSPOR:0
ANADOLU:0—Y.DİREK:0
HASKÖY:2—BEYOĞLUSPOR:2
İ.Ü.S.K.:2—AKSARAY:1
MİMARSİNAN 1- ÇELİKSPOR:0
KUŞTEPE:0—ADALAR:0
BOĞAZİÇİ:0—GÜNGÖREN:1
ESENLER:1—GÜZELHİSAR:1
SOĞANLIK:7—ŞAFAKSPOR:0
K.M.PAŞA:7—AYYILDIZ:1
ALTINYILDIZ:3—KAĞITHANE:1
LEVENT:1—B.D.BURONKAY: 0
SÜMERSPOR:1—VEFA:1
KÜÇÜKKÖY:3—BOZKURT:0
BEYLERBEYİ—LANGA (İptal)
KURTULUŞ—KURUÇEŞME(İptal)
ÜSKÜDAR—SİLİVRİ (İptal)

Anayasa Mahkemesinden beklenen

(Baştarafı 1. Sayfada)
yılında, faşist İtalyan Ceza Yasasından alınan ve daha sonraki yıllarda cezai bakımdan sürekli artırılarak değiştirilen bu maddelerin, düşünce özgürlüğüne vurulmuş zincir olduğunda hem fikirdir. Bu hususu artık tartışmamaktadır. Şimdi gündemde olan acilen ne yapılması gerektiğidir. Bu sorunun da cevabı kamuoyunda açıktır. Ancak, anılan anti-demokratik yasa hükümlerinin kaldırılması için verilen mücadeleden söz etmek yerinde olacaktır.

141-142. maddelere karşı verilen mücadele, esas olarak 1961 Anayasasının kabulünden sonra gelişti. Çünkü o döneme kadar yürürlükte olan Anayasalar içinde, düşünce ve düşünceyi açıklama özgürlüğüne gereken değeri veren Anayasa, 1961 Anayasası olmuştur. Anayasamızın düşünceyi açıklama özgürlüğünü sınırsız olarak kabul ettiğini kesinlikle ileri sürmek mümkündür. Anayasamızın koyduğu ve koruduğu temel hak ve hürriyetler ki, bunun içine en başta düşünce özgürlüğü girer karşısında anılan maddelerin Anayasaya aykırılığı mutlaktır.

Nitekim eski TİP 1965 yılında sözkonusu maddelerin Anayasaya aykırılığını öne sürerek, konuyu Anayasa Mahkemesine götürdü. Bu talepte özellikle şu noktalar üzerinde duruluyordu. "141-142. maddeler İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetlerini Korumaya dair sözleşmeye aykırıdır", "Anayasamızın temel ilkelerine aykırıdır", "141-142. maddeler faşist devlet anlayışının ürünüdür. Ülkemizde de aynı amaçla kabul edilmiştir." Maddeler demokratik hukuk devleti ilkesiyle açıkça çelişmektedir." "Anayasamızın devrimcilik ilkesine ters düşmektedir" "Bu maddeler tutucu niteliği gereği, şovence duyguların gelişmesine çeşitli ırklar ve dinler arasında düşmanlık tohumlarının filizlenmesine elverişli bir ortam yaratarak. Anayasamızın halkçı, barışçı, eşitlikten yana olan ilkeleri de çiğnenmektedir. Bu iptal isteminde, bu maddeler, Anayasamızın temel ilkelerine olduğu kadar, çeşitli hak ve özgürlükleri düzenleyen hükümlerine ve suçta kanunilik ilkesine de ters düşmektedir" deniliyordu. Bu en dikkate değer başvuru hiç bir nedene dayanmadan, gerekçesiz olarak reddedildi. Kararın gerekçesi ise ancak iyi yıl sonra yani 1967 yılında kamuoyuna açıklandı. Anayasa Mahkemesi, konuyu dağınık ve önyargı ile ele almıştır ve gereğince tartışmamıştır. 141-142. maddeler özellikle "Komünizm propagandasını ve örgütlenmeyi" yasakladığını belirtmekte ve sözkonusu maddelerin Anayasaya aykırı olmadığı sonucuna varmaktadır. Anayasa Mahkemesinin bu kararından sonra da bu konu değişik zamanlarda gündeme gelmiş, Türkiye halkı üzerinde sallanmaya devam eden bu "kılıç"ın kaldırılması için mücadele edilmiştir.

Çeşitli mahkemelere ve 12 Mart sırasında Sıkıyönetim Mahkemelerine müteaddit defalar 141-142. maddelerin Anayasaya aykırılığı konusunda başvuruda bulunulmuş ancak bu başvurular mahkemelerce "ciddi" bulunmayarak reddedilmiştir. Geçtiğimiz aylarda İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi 141-142. maddelerin iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmuş, bu istem Anayasa Mahkemesince esasa girilmeden "görevli mahkemeden gelmediği" gerekçesiyle reddedilmiştir. 141 ve 142. maddelerin kapsadığı suçların Sıkıyönetimi gerektiren hal ve şartlardan olmamasına rağmen Anayasa Mahkemesinin bunu böyle mütalaa ederek "usul yönünden reddetmesi" yasal açıdan izaha muhtaçtır.

Geçtiğimiz günlerde İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde 141-142. maddelerin Anayasaya aykırılığı iddiası ciddi bulunarak konu yeniden Anayasa Mahkemesine götürüldü.

Bugün artık istem usul yönünden de reddedilemez durumdadır. Zira, Sıkıyönetim Mahkemesinin de 141-142. maddelerinin kaldırılmasına ilişkin Anayasa Mahkemesine başvurusu vardır.

Görüleceği üzere, Sıkıyönetim Mahkemeleriyle, tüm demokratik kurumlarıyla, yurtsever aydınıyla, Türkiye halkının can alıcı meselesi haline gelen bu faşist maddeler mutlaka kaldırılmalıdır. Anayasa Mahkemesinden halkımızın beklediği ancak böyle bir karar olabilir. Aksi halde, tarih önündeki sorumluluğu onarılmaz olacaktır.

Sanık...

(Baştarafı 1. sayfada)
oyçokluğu ile karar verildiğini açıkladı.

Bu karara bir muhalefet şerhi veren üyelerden Deniz Hakim Albay Gürsel Akbatur ise tutanakların steno veya teyp gibi teknik araçlarla tutulmasının taraflar için sakıncalar yaratabileceğini, bu bakımdan daktilo ile tutulmasında yarar olduğunu söyledi.

Duruşmaya 32 sanık avukatı ile 16 müdahil avukat katıldı. CHP adına müdahil olarak parlamenter avukatlardan Adana Senatörü Hayri Öner, Kahramanmaraş Milletvekili Hüseyin Doğan, Çorum Milletvekili Şükrü Bütün, Manisa Senatörü Mustafa Fahridayı, Aydın Senatörü Saaddettin Demirayak ve Erzurum Milletvekili Çetin Bozkurt katıldılar. Türkiye İşçi Köylü Partisi adına ise Hüseyin Gökçearslan, Barış Yiğit, Necmiye Yükselen, Nusret Senem, Ali Kalan duruşmalara katıldılar. Bunlar dışında müdahil olarak katılan avukatlar şunlar: Dincer Söğütlü, İbrahim Senemlioğlu, Cemil Orkunoğlu, Hüseyin Özdemir, Hüseyin Aydın, Atilla Coşkun, Ziva Yergök, Necati Malgir, Gürhan Aksoydan, Ersan Saylan.

İzleyiciler arasında ise AP Kahramanmaraş Senatörü Adnan Karaküçük, Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Şerefoğlu, Kahramanmaraş Milletvekili Halit Evliya ile CHP Adana Senatörü Kemal Sarıibrahimoğlu'nun bulunduğu görüldü.

Adana Valisi Aydemir Ceylan ise duruşmayı basın mensuplarına ayrılan bölümden izledi.

Kimlik tespiti sırasında iddianamede 668 nolu sanık olarak görülen Hasan Balcı'nın duruşmada bulunmadığı görüldü. Gerekçe olarak Hasan Balcı'nın Maraş'ta hastanede olduğu gösterildi:

İDDİANAMENİN İÇERİĞİ

Türkiye tarihinin en önemli davalarından biri olan, Kahramanmaraş Toplumsal Olayları Davasında 803 sanık yargılanıyor. Bu sanıklardan 330'u hakkında idam cezası isteniyor. İdamla yargılananlar arasında, MHP İl Yöneticisi Hasan Balcı ve K. Maraş ÜGD yöneticileri de var.

Deniz Hakimi Ön Yüzbaşı Özcan Özkan'ın imzasını taşıyan iddianamenin çeşitli bölümleriyle ilgili soruşturma değişik askeri savcılar tarafından yürütülmüş. Soruşturmalarda altı askeri savcı görev almış.

İddianamenin en dikkat çekici yanı, olaylar arasındaki iç bağlantıların metinde yer almayışıdır. Örneğin iddianamede, olayların en başında yer alan Çiçek Sineması tertibinin sorumluları olarak ÜGD yöneticileri ve aynı örgüte Ankara'dan emir veren bazı şahıslar saptanıyor. Ancak, bu olayla diğer olaylar arasındaki maddi bağlantılara değinilmiyor.

Yine Yenimahalle semtinde, katliamın başlamasından bir gece önce sağ eğilimli ve nüfuzlu kişilerin toplantı düzenledikleri kaydediliyor. Bu kişilerin katliam sırasında oynadıkları aktif role değiniliyor, ancak bir örgüt çalışmasının sözü edilmiyor.

Bu yönleriyle iddianame, katliama karışmış şahıslarla ilgili birçok maddi delil sunuyor. Bu delillerin giderek bir örgütü, planlı ve sistemli bir tertibi hukuki olarak açığa çıkarması ise, mahkeme sırasındaki gelişmelere bağlı olacak.

İddianamede isimleri yer alan MHP yanlısı sağ eğilimli olmakla tanınmış şahıslar şunlar: Hasan Balcı (MHP İl Yöneticisi), Ökkeş Kenger (ÜGD üyesi ve derneğin ileri gelenlerinden), Mehmet Leblebici (ÜGD Başkanı), Yunus İlhan (ÜGD'li ETKO Davası Sanıklarından Muhittin İlhan'ın kardeşi), Mustafa Özdemir (ÜGD üyesi), Rışvan Çalışır (ÜGD yöneticisi), Mevlüt Coşkun ve Muhammet Demirbaş (polis memurları, POL-BİR üyeleri), Fuat Şerement (eski polis, POL-BİR yöneticisi) Güngör Gencay (Judo ajanı), Cuma Akça (ETKO Davasına karıştı), İlhami Çokuçkun (esrarengiz yüzbaşı davasına karıştı), Ökkeş Ucu, Ahmet Fedakar, Mehmet Yemşen (muhtar), Ali Balık, Ahmet Yıldız, Mustafa Balık, Halil Bilginer (emekli müftü).

İddianamede yer alan çeşitli tespitler, gazetemizin olayların hemen ardından 15 Ocakta başlattığı "Belgelerle Kahramanmaraş Olayları" dizisinde yer almıştı.

Dün yapılan ilk duruşmada sıra numarasına göre ilk 250 sanığın kimlik tespiti işlemine bugünkü duruşmada da devam edilecek.

İSTANBUL BAROSU ÖZEL BİR KOMİSYON OLUŞTURDU

İstanbul Barosu Başkanı Avukat Orhan Apaydın, baronun Kahramanmaraş olayları davası ile ilgili bir komisyon oluşturduğunu bildirdi.

Apaydın olayları sağ-sol çatışmasıyla başlayan ve silahlı mezhep çatışmasına dönüşen yerel bir olay olarak değerlendirmenin yanlış olacağına dikkati çekerek 'Dava konusu olayın gerçek nedenleri ve düzenleyicisi örgütsel odaklar ülke açısından büyük önem taşımaktadır' dedi. Apaydın davanın bu özelliğinin savunmanın sorumluluğunu artırdığını ve bu nedenle Baronun Kahramanmaraş olayları ile ilgili özel bir komisyon oluşturduğunu açıkladı.

tv de Bugün

18.30 HABERLER
18.35 FLANDERLER'İN KÖPEĞİ:
19.00 MİNİK DÜNYA: Izmir Televizyonunca hazırlanan bir çocuk programı yayınlanacak.
19.30 KÖY KAHVESİ:
20.30 HABERLER
21.15 BEŞ DAKİKA: Dizi programın ÇEVREMİZ VE SAĞLIĞIMIZ adlı bölümü yayınlanacak. Zuhal Çetinkanat'ın sunduğu programda çevre kirliliği ve çevre kirliliğinin insan sağlığı ve doğa üzerindeki kötü etkilerini konu alan izleyici mektuplarından örnekler sunuluyor. Yapım - Yönetim: Yavuz Tarakçıoğlu
21.20 DÜNYA ÇEVRE GÜNÜ:
21.45 TÜRK SANAT MÜZİĞİ: Müzik Eğlence Yayınları Şubesince hazırlanan Türk Sanat Müziği Programında Ahmet Melik izlenecek.
22.05 TELEVİZYONDA TÜRK SİNEMASI: Programda Yönetmenliğini Ertem Eğilmez'in yaptığı Başrollerini Emel Sayın, Tarık Akan, Zeki Alasya, Metin Akpınar, Kemal Sunal, Halit Akçatepe, Münir Özkul'un paylaştıkları MAVİ BONCUK adlı film yayınlanacak.
23.30 HABERLER:

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Türküler
06.02 Günaydın
07.30 HABERLER
07.40 Sabahtan Sabaha
09.20 Dilden Dile
09.40 Türk Hafif Müziği
10.01 Arkası Yarın
11.20 Türküler Geçidi
12.10 Öğle Üzeri
13.00 HABERLER
15.01 Efsaneler ve Türkülerimiz
15.40 Hafif Müzik
16.20 Türküler
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
18.16 Laf lafı açar
19.00 HABERLER
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Türküler Geçidi
21.02 Şarkılar
21.30 Stüdyo Sizin
22.35 Çeşitli Müzik
23.00 HABERLER
23.40 Türküler
00.20 Gece Konseri
00.55 Günün haberlerinden özetler
01.05-05.00 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Açılış
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 Sabah Konseri
10.30 Kadın sanatçılarımız
11.30 Şarkılar
12.00 Dünya Folklorundan
12.45 Bir pınar ki
13.00 HABERLER
13.30 Olayların İçinden
14.30 Konser Saati
16.20 Arkası Yarın
16.45 Ses Ustaları
18.15 Günlerle gelen
19.00 HABERLER
20.30 Küçük Konser
21.00 Sanat Olayları
22.30 Solistlerden şarkılar
23.30 HABERLER
23.55 Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.00 Türkçe Haberler
09.03 Barok Müzik
10.00 Çeşitli Sololar
10.30 Ülkeler ve Müzikleri
11.00 Öğleye Doğru
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Konser Saati
16.00 Oda Müziği
17.00 Türkçe Haberler
17.03 İngilizce Haberler
17.06 Gençler İçin
18.00 Stüdyo FM
19.00 Akşam Konseri
20.30 Caz Müziği
22.00 Türkçe Haberler
22.06 Gecenin Getirdikleri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

Mussolini'nin

(Baştarafı 1. sayfada)
Ceza Mahkemesi tarafından yapılmıştı.

Anayasa Mahkemesi Genel Kurulunda ayrıca, Cumhuriyet Başsavcılığının, Türkiye Emekçi Partisinin (TEP) kapatılmasına ilişkin istemi de ele alınacak.

Anayasa Mahkemesi Genel Kurulunda Raportörce hazırlanan, "142. maddenin iptaline ilişkin rapor" üzerinde durulacağı, gerekli incelemeler tamamlanabilirse, İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesinin iptal isteminin bir karara bağlanacağı belirtiliyor.

Düşünce özgürlüğüne zincir vuran 142. maddenin Anayasaya aykırı olduğu ve iptal edilmesi gerektiği görüşü kamuoyunda her geçen gün yaygınlaşıyor. En son İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesince de, bu konuda iptal istemiyle Anayasa Mahkemesine başvurma kararı alınmıştı.

Ecevit de, 141 ve 142. maddelerin kaldırılması konusunda seçimlerde söz vermişti. Ancak bugüne kadar bu konuda hükümetin herhangi bir girişimi olmadı.

"Bazı anarşik...

(Baştarafı 1. sayfada)
işbirliğinin esaslarını görüşeceği bildirildi.

İçişleri Bakanının Almanya'da, Türkiye'deki suç örgütleriyle ilişkisi olan ve onlara dış yardım sağlayan örgütler hakkında da incelemelerde bulunacağı öğrenildi.

İçişleri Bakanı Güneş'in, Federal Almanya'ya resmi ziyareti dört gün sürecek.

MUSSOLİNİ'NİN KANUNLARI YARGILANIYOR

Faşist yasaların İtalya'da ortaya çıkışı

- Faşist İtalya Ceza Hukukçusu Rocco amaçlarını açıkça anlatıyordu: "270 ve 272. maddeler faşist düzenin savunulması amacına yönelmiştir"
- Manzini, 141-142'nin aslı için şöyle diyordu: "Faşist düşünce dışındaki düşünceyi, yani düşünceyi yasaklamak"

Zamboni adlı 16 yaşında bir genç 31 Ekim 1926'da İtalya'nın Bologna şehrinde Mussolini'ye karşı bir suikast teşebbüsünde bulunduğu gerekçesiyle tutuklandı. Zamboni daha sonra faşistlerin gaddarca işkenceleriyle öldürüldü. Bu olaydan beş gün sonra 5 Kasım 1926 tarihinde Il Gran Consiglio Del Fascismo (Büyük Faşist Konsey), Duçe'ye karşı yapılan bu "Suikast" teşebbüsünü bahane ederek şu tarihi kararı alıyordu:

"Bu tür saldırıları engelleyecek, sert bir uygulamayı sağlayacak, yeni kanunlar ve tedbirler, rejimin muhafazasını sağlayacaktır". (Faşist Çağın İlk On Yılında Büyük Konsey, (s 253 - 254)

Bu karar 1922 yılında Mussolini'nin İtalya'da iktidara gelmesinden sonra, faşist devleti hukuk alanında da sağlamlaştırmak ve korumak için girişilen ilk çabanın ifadesiydi. Nitekim aynı toplantıda, "Vatanın kudret ve devamlılığının Duçe'nin yaşamasına sıkı sıkıya bağlı olduğu" yolundaki bir kararın da alınmasından hemen sonra, ülkedeki bütün siyasi partiler, işçi sendikaları ve dernekler yasaklandı. Yirmi gün sonra da 25 Kasım 1926'da 2008 sayılı "Devletin Korunması Özel Kanunu" çıkartıldı. Bu özel kanunun 4. maddesi, 141 - 142. maddenin ilk temelini atmaktaydı. Faşist kanun yapımcısı ve ceza hukukçusu Manzini bu kanunun amacını şöyle açıklıyordu:

..."Faşist ideoloji dışında kalan bütün dernek ve partilerin yeniden gizli olarak kurulmalarını, bu dernek ve partilere ait düşünce, program ve eylemlerin propagandasının yapılmasını engellemek ve faşist düşünce dışında düşüncenin kişisel veya kollektif olarak açıklanmasını yani düşünceyi yasaklamak."

Kendi varlığının devamını düşüncenin yasaklanmasında bulan İtalyan faşizmi, bu kanunun gerekçesinde de bunu açıkça ifade etmektedir:

"Faşizme karşı hareketler ve bu hareketlere esas teşkil eden düşünceler suçtur; bu suçların sert cezalarla cezalandırılması gerekir."

Faşist hükümlerin sistemleştirilmesi,

Bu özel faşist kanun beş yıl yürürlükte kaldı. 1930 yılında "Rocco İtalyan Ceza Kanunu" diye anılan yeni bir kanun yapıldı. Özel Kanun "nun daha da ağırlaştırılmış bir şekli olan bu kanunun 270 ve 272. maddeleri, 141 ve 142. maddelerin aslıdır.

"Devleti Koruma Özel Kanunu" nun daha da ağırlaştırılmış bir şekli olan bu kanunun 270 ve 272. maddeleri, 141 ve 142. maddelerin aslıdır.

Bu kanuna adını veren Rocco, kanunun niteliğini şöyle açıklıyordu:

"1930 kanununun devletin varlığıyla ilgili suçlar konusunda getirdiği değişiklikler, devlet yapısındaki ideolojik değişikliklerle yakından ilgilidir: faşist devlet anlayışının kanuna yansımasıdır."

Rocco'nun açıkça faşist devlet anlayışının kanunlaşması olarak tanımladığı bu kanun, hakkında düzenlenen Bakanlık Raporunda da bu gerçek şöyle dile getiriliyor:

"Otoritenin bilincine varan ve otoriteyi temel alan bir devlet hele faşist bir devlet, kendi ülkesinde bu tür organizasyonlara izin veremez. Bunlara izin vermek, kendi mevcudiyetinin mantığına aykırı düşer. Bu nedenle, sözkonusu hükümler, faşist devletin şahsiyetinin korunması yönünden temel bir unsur teşkil etmektedir"

Burjuva demokratik hak ve özgürlüklere geniş oranda yer veren 1889 Zanardelli kanununun yerini alan Rocco kanununun 270. maddesi şöyledir:

"Her kim devlet topraklarında bir sosyal sınıfın diğer bir sosyal sınıf üzerinde cebren diktatörlüğünü kurmaya veya cebren bir sosyal sınıfı ortadan kaldırmaya veya her ne şekilde olursa olsun devletin ekonomik veya sosyal yerleşmiş düzenini cebren yıkmaya yönelmiş cemiyetleri kurar, teşvik eder, yönetir ve düzenlerse beş seneden oniki seneye kadar hapis cezası ile cezalandırılır."

Bu madde 141. maddenin kaynağıdır. 142. maddenin İtalyan Ceza Kanunundaki karşıtı olan 272. madde ise yukarıda yazılı amaçlarla propaganda yapılmasını cezalandırmıştır.

270-272. maddeler faşist düzeni savunuyor

Anayasaya aykırılığını tartıştığımız 141 ve 142. maddelerin aslı olan 270 ve 272. maddeler hakkında, yapımcısı Rocco'nun söyledikleri uyarıcı olmalıdır. Şöyle diyor Rocco: "270 ve 272. maddeler, faşist düzenin, faşist sınıf düzeninin savunulması amacına yönelmiştir."

1928 tarihli Büyük Faşist Konseyin 91. Toplantısında alınan karar da oluşturacakları kanunun hangi düşüncenin ürünü olduğunu şu şekilde açıklamaktadır:

"İtalyan hukuk biliminin geleneksel değerine cevap vermek ve fakat bundan daha önemli olarak Faşist Devrimin ruhunu ve prensiplerinin organik ve tam bir örneğini ortaya koymak."

Gerçekten de Rocco kanunu ve onun en önemli maddeleri olan 270 ve 272. maddeler faşist devriminin ruhunu ve prensiplerini, organik ve tam bir örneğini ortaya koymaktadır. Faşist ideoloji dışında her türlü düşünceyi cezalandırmak, işçilerin, emekçi halkın sendikalaşma, grev, toplusözleşme, siyasi parti ve dernek kurma, serbestçe teşkilatlanma haklarını tamamen yok etmek ve bir avuç tekelci kapitalistin sömürüsünün önündeki her türlü engeli kaldırarak bu sömürüyü sınırsız hale getirmek ancak faşist bir devrimin ruhu ve prensibi olabilir, 270 ve 272. maddeler gibi hükümlerde örneğini ortaya koyabilirdi.

Rocco Kanununa ilişkin Bakanlık raporu mevcut düzenin değiştirilmesini istemenin de suç olduğunu söylerken, mevcut düzenin ne olduğunu ve neyi koruduğunu şöyle açıklamaktadır:

"Ekonomik düzenin değiştirilmesini istemek, yıkıcılıktır. Çünkü mevcut düzen, özel mülkiyet ve buna bağlı zenginleşmeyi amaç eden bir düzendir ve bunun değiştirilmesi ve değiştirilmesinin istenmesi suçtur."

Böylece faşizm İtalya'da kendi yapısına en uygun hukuk sistemini açıkça savunarak uygulamaya koymuştu.

Yarın: Mussolini kanunları Türkiye'ye ithal ediliyor.

İktidar-muhalefet...

(Baştarafı 1. sayfada)
veya Bakanlar Kurulunun güven isteği bir tam gün geçtikten sonra onaylanır.

"Bakanlar Kurulunun veya bir bakanın düşürülebilmesi, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla olur."

Bu durumda bugün önerge gündeme alınırsa görüşmelerin cuma ile salı günleri arasında yapılması gerekecek. Bugünkü görüşme sonunda da bu konuda bazı önergelerin verilmesi bekleniyor. Ancak daha önceden partiler arasında temaslar yapılarak gün konusunda da görüş birliği sağlanabileceği bildirildi.

TARAFLARIN TUTUMLARI

Muhalefet partileri, İşgüzar hakkındaki bu gensorudan yararlanarak hükümeti yıkmaya ve daha sonra da Anayasanın 108. maddesi uyarınca erken seçime gitmeye çalışıyorlar.

Buna karşılık CHP, gensorunun gündeme alınması için bağlayıcı grup kararı almasına rağmen, sıra güven oylamasına geldiğinde, amacın siyasi olduğunu belirterek, güvenoyu kullanacak.

CHP konunun hukuki bakımdan araştırılması için çarşamba günü yapılacak TBMM toplantısında soruşturma hazırlık komisyonu kurulmasını öneriyor. Komisyon kurulması için daha önceden karar alınmıştı. Çarşamba günü grupların gösterecekleri adaylar arasından üyeler seçildikten sonra komisyonun perşembe günü toplanıp, Başkan ve sözcüsünü seçtikten sonra çalışmaya başlayabileceği bildiriliyor.

Bu arada CHP iki yıl kadar önce AP Genel Başkanı Süleyman Demirel ile o zamanki Ticaret ve Maliye Bakanları olan Halil Başol ve Yılmaz Ergenekon için kurulmuş komisyonun da çalıştırılmasını talep ediyor.

Bugün gruplar adına konuşacaklardan şimdilik AP'den Nurettin Ok, ile CHP'den Sabri Tığlı'nın adları açıklandı.

Meclis aritmetiğinin bugünkü durumunda hükümetin güvenoyu alabileceği bildiriliyor. Ancak güven oylamasına kadar geçecek süre içinde aleyhte bir gelişme olması durumunda, o zaman CHP'lilerin İşgüzar'ı ikna ederek istifasını sağlamaya çalışacakları bildirildi. Bu durumda gensoru görüşmesi otomatik olarak kesintiye uğruyor.

Her ne kadar Anayasa açıkça güvensizlik oylaması için 226 oyu öngörüyorsa da, bugüne kadarki yerleşik uygulama kırmızı oyların beyaz oylardan fazla olması halinde hükümetin görevden ayrılması şeklinde yürütüldü.

Bu arada muhalefetin kısa sürede 226'yı bulmasının çok zor olduğu, ancak CHP içindeki bazı gayrimemnunların partiden ayrılmaları halinde kırmızı oyların beyaz oylardan daha fazla olacağı bir durumun ortaya çıkabileceği belirtiliyor.

AP'nin...

(Baştarafı 1. sayfada)
bile hür demokratik parlamenter sistemin yaşatılması için olağanüstü çabalar göstermişti. Bu sistemin dışındaki her türlü uygulamaya karşı çıkmıştı. Türkiye Cumhuriyetinin ve ulusun birlik ve beraberliğinin simgesi olan bu makamı her türlü politik tartışmaların dışında tutmak gerekir.

"Cumhurbaşkanlarının tutum ve davranışlarını iktidarda ve muhalefette bulunmaya göre değerlendirme alışkanlığı bir süredir siyasal platformda egemen olma eğilimi göstermektedir. Siyasal partiler iktidardayken Cumhurbaşkanının tutum ve davranışlarının savunuculuğunu üstlenmekte, muhalefette iken ise tamamen ters bir tutum takınmaktadırlar.

"Bugün iktidarda olanlar daha önce, TRT Genel Müdürlüğüne yapılan bir atama nedeniyle Cumhurbaşkanını demokrasiyi zedelemekle suçlamışlardı. O zaman iktidar da bulunan bugünkü muhalefet yetkilileri ise bu değerlendirmeyi 'sorumsuzluk' olarak nitelemişlerdi.

"Bütün bunlardan çıkan sonuç, Cumhurbaşkanı bu tutumuyla ne İsa'ya ne de Musa'ya yaranamamıştır."

Öte yandan önceki gün Cumhurbaşkanını sert bir dille suçlayan AP dün ağız değiştirip, bu defa hükümeti "Cumhurbaşkanını zor duruma düşürmekle" suçladı.

AP BAŞKANLIK DİVANININ YENİ BİLDİRİSİ

AP Başkanlık Divanının dün Genel Başkan Demirel başkanlığında yaptığı toplantıdan sonra yayınladığı bildiride şöyle deniliyor:

"Ne pahasına olursa olsun koltuğun muhafaza için mezbuhane gayret sarfeden hükümetin başı Cumhurbaşkanını kendi emeline alet etmiştir.

"İçeride sorumsuz derneklerin ve mihrakların emrinde, dışarıda ise büyük devletlerin üçüncü derece memurlarının merhametine sığınmış bir hükümetin hükümetlik vasfı yoktur. Panik içerisinde bulunan bu hükümet mutlaka gidecek ve yerini milletin hükümetine terk edecektir."

TRT Spor Servisi muhabiri Barbaros Aykol trafik kazasında öldü

ANKARA (AA)
TRT Spor Servisi muhabirlerinden gazeteci Barbaros Aykol ile annesi dün İnegöl yakınlarında geçirdiği bir trafik kazası sonucu, hayatlarını kaybettiler.

Kaza sırasında TRT Spor Servisi Osman İdikut, Voleybol milli hakemlerinden ve TGS Ankara Şubesi Avukatı Atilla Bostancıoğlu ile, Aykol'un kız kardeşi yaralandılar.

Olay basın ve spor çevrelerinde büyük üzüntü yarattı.

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, Başbakan Bülent Ecevit ve çeşitli kuruluşlar TRT'ye gönderdikleri mesajlarda Barbaros Aykol'un ölümünden duydukları üzüntüyü belirttiler

Özgürlüğü sağlamanın yolu

(Baştarafı 1. sayfada)
Haydi, Elazığ olaylarına tesadüf diyelim. Bir paket bombanın patlamasıyla alevlenen Malatya olaylarına ne demeli? Sivas olaylarına da tesadüf diyelim, iki yıl önce meydana gelen Pazarcık olayları nedir?

K. Maraş'ta 1978 başlarından beri geliştirilen tek tek olaylara bakalım: ETKO'cuların camiye bomba atarken dinamitleri, mühürleri, örgüt şifreleriyle yakalanmaları tesadüf müydü? Bütün İstanbul'u havaya uçurabilecek kadar TNT bulunduran Esrarengiz Yüzbaşı örgütünün, Maraşla ilgisinin açığa çıkması tesadüf müydü? Yaz aylarında, Kadirağalar çiftliğinde üslenen ETKO militanlarının kırsal kesimde tatbikat yapması tesadüf müydü? "Güneş Ne Zaman Doğacak" filminin Maraş'a getirilmesi ve ardı ardına kışkırtmalar yapılması tesadüf müydü? İddianamede de belirtildiği gibi ÜGD'lilerin Ankara'dan aldıkları talimat gereği sinema salonunda bomba patlatmaları tesadüf müydü? Katliamdan bir gün önce yapılan gizli toplantılar tesadüf müydü? Köylere gönderilen adamlar, Belediye Başkanı'nın çağrılarından söz edilmesi Müftü'nün konuşmaları bunların hepsi tesadüf müydü?

Herhalde, hiç kimse bütün bu gelişmelerin bir yerde yoğunlaşmasının tesadüf olduğuna inanmamaktadır. Türkeş'in katliamdan iki gün önce söylediklerini herkes hatırlamalıdır. MHP Genel Başkanı, İKA Ajansına verdiği demeçte şöyle diyordu:

"Yakında demiyorum, çok yakında bu hükümet mutlaka düşecektir."

Maraş olayları, MHP'nin iktidar stratejisinin bir parçasıdır. Türkiye'nin sağlam güçleri bu saldırıyı püskürtmüştür. Şimdi görev yeni saldırılara meydan vermeyecek bir ortam yaratmaktır.

Yüzlerce insan, kadın erkek, çocuk ihtiyar niçin can vermiştir? Niçin bir şehir yakılıp, yıkılmıştır? Hunharca öldürülen bu insanların büyük çoğunluğu kendilerini korumak için yerden bir taş alacak kadar bile zaman bulamamıştı. Gizli faşist örgütlerin Kırmızı Bölge diye adlandırarak, bir dizi katliam düzenledikleri yörenin insanları bu belalardan nasıl kurtulacak? Türkiye halkı, "bu vatan ya bizim, ya da hiç kimsenin" diyen MHP belasından nasıl kurtulacak?

Çözüm yolu, 803 sanığın arasına hükmi şahsiyetiyle, faşist cinayet şebekesini, yani MHP'yi oturtmaktır.

Türkiye'de bağımsızlık, demokrasi ve özgürlüğün sağlanmasının yolu da budur. Ülkemizin güçlerini dağıtan, ırk ve mezhep kışkırtmaları yapan faşist örgütleri temizlemenin yolu da budur.

Siirt'te...

(Baştarafı 1. sayfada)
rakma kararını hiçe sayarak keyfi ve kanunsuz bir tutumla gözaltına alan ve onlara işkence yapan jandarma astsubayı Ali Çetin, azgın bir MHP'lidir. Sıkıyönetimin kendisine verdiği yetkiyi kötüye kullanarak ağalarla işbirliği yapmakta, köylülere zulüm etmekte ve yöre halkına karşı tertipler hazırlamaktadır.

Halkçı bir aydın olan Kaymakamın evinin, ağanın adamları tarafından yarım saat Klaşinkof tüfeklerle kurşun yağmuruna tutulmasına bir asayiş görevlisi olarak seyirci kalmış, görevini yapmayarak ağalardan yana gözükmüştür.

Gözaltına alınan Adil Batur ve arkadaşları, 10 yıldır ilçede ağaların zulmüne karşı köylünün yanında yer alan yurtsever aydınlardır. Ağaların MHP'li jandarma astsubayı ile giriştikleri bu tertiplerin asıl amacı halkı savunan bu yurtsever aydınları susturup halka zulüm etmeye devam etmektir. Ve asıl bölücülük budur.

Bu yurtsever aydınlar serbest bırakılmalı, ve gerçek bölücüler olan ağalardan ve MHP'li astsubaydan halka yaptıkları zulmün hesabı sorulmalıdır. Halkın güvenini kazanmanın ve halkı birleştirmenin yegane yolu budur.

DEV SOLCULAR TİKP DİYARBAKIR İL BAŞKANINA SALDIRDI

Bir süredir İstanbul'da bulunan Türkiye İşçi Köylü Partisi Diyarbakır İl Başkanı Ethem Sancak dün Hasköy'de bir grup Dev-Solcu'nun saldırısına uğradı.

Hasköy Piripaşa Mahallesinde bir arkadaşını ziyaretten dönen TİKP Diyarbakır İl Başkanı Ethem Sancak'ın yolu saldırganlar tarafından kesildi. Piripaşa Mahallesi Muhtarlığı civarında meydana gelen saldırı sonucunda Ethem Sancak çeşitli yerlerinden yaralandı. 5-6 kişi olan saldırganlar daha sonra olay yerinden kaçtılar.

Saldırganların başını daha önce de birçok silahlı saldırı olayına karışan Hayri isimli bir Dev-Solcu'nun çektiği belirlendi.

Buğday...

(Baştarafı 1. sayfada)
lar kurulunca dün belirlendi. Buğday fiyatları geçen yıla göre yüzde 25 ila yüzde 40 oranında artırıldı. Canlı hayvan alım fiyatları da kiloda 9 lira yükseltildi.

Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin, Bakanlar Kurulu toplantısından sonra destekleme alım fiyatlarını açıklarken şunları söyledi. Geçen yıl 400 kuruş olan birinci derece makarnalık buğday destekleme fiyatı 500 kuruşa ikinci derece makarnalık buğday 350 kuruştan 470 kuruşa birinci grup ekmeklik buğday 340 kuruştan 450 kuruşa, ikinci grup ekmeklik buğday 330 kuruştan 430 kuruşa, üçüncü grup ekmeklik buğday ise 320 kuruştan 420 kuruşa yükseltildi.

Buğdayla birlikte çavdar arpa yulaf fiyatları da bakanlar kurulunca saptandı.

Ayrıca geçen yıllarda destekleme alım fiyatları içine alınmayan mercimekte bu yıl destekleme alım fiyatları içine alındı. Mercimek alım fiyatı 9 lira olarak belirlendi.

CHP Meclis...

(Baştarafı 1. sayfada)
Başkan Vekilliğine İstanbul Milletvekili Metin Tüzün ile Muş Milletvekili Burhan Garip Şavlı aday olduklarını açıklamışlardı. Ancak Tüzün'ün seçim şansının oldukça yüksek olduğu bildiriliyor.

Aydınlık
Genel Yönetmen
ORAL ÇALIŞLAR

Sahibi BAYAS Basın Yayın A.Ş. adına FERİT İLSEVER
Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 - 25 25 54
ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Şefer İşhanı, Kat: 3, No: 16, Tel: 103 42
TRABZON: Cumhuriyet Mah Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00

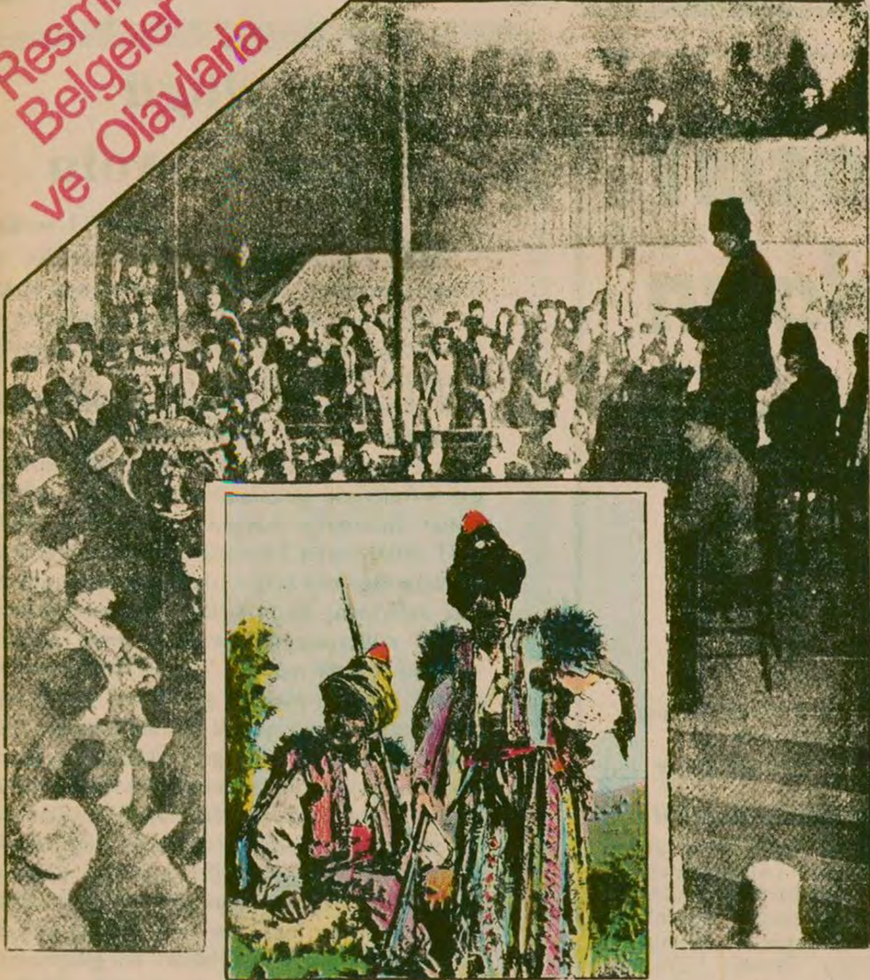
YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78, 6 Frankfurt / M 60, Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95, Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles, Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I, 1020 Renens, Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi	Yurtdışı
3 aylık 450 TL	3 aylık 675 TL
6 aylık 900 TL	6 aylık 1350 TL
1 yıllık 1800 TL	1 yıllık 2700 TL

Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ...

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (santimi) 250 TL
3.5.7. sayfalar (santimi) 300 TL
Yayın İlanı (santimi) 100 TL
" " (Yayın Sayfasında)(santimi) 30 TL
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 snt.) 350 TL
Küçük İlanlar (kelimesi) 5 TL

22340—346

Kurtuluş Savaşında

KÜRTLER

9

Hazırlayan: AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN

3. BÖLÜM: BİRİNCİ BÜYÜK MİLLET MECLİSİNDE

Aydınlık

KÜRTLERİN, İNGİLİZLERİN BÖLÜCÜLÜKLERİNE GÖSTERDİKLERİ SERT TEPKİ ÜZERİNE

TBMM Kürtlerin birlik arzusunu saygıyla selamlıyordu

Atatürk TBMM kürsüsünde...

● Kürtlerden gelen sert tepki üzerine İngilizlerle işbirliği yaparak Kürdistan kurma peşindeki Şerif Paşa istifa ediyordu. ●

İngiliz ve Fransızlar Doğuyu kendi nüfuzları altında olacak Kürdistan ve Ermenistan diye parçalamak istedikleri kısa sürede Anadolu'da da duyuldu. Halk, meclise telgraflar yazdırıyordu. Meclisi Mebusan'ın 1 Mart 1920 günkü toplantısında Başkan önüne yığılan telgrafları sırayla okutmaya başladı. İlk söz Siverek lilerindi·

"Böyle bir karar savaş ateşini yakmaktan başka bir işe yaramaz"

'Paris'te bulunan Şerif Paşa'nın Kürdistanımızda Ermenilerle ortak bir yönetim kurulmasına Boğos Nubar Paşa ile birlikte çalıştığı duyuluyor. İslam Birliği, Osmanlı Topluluğu ve Halifelik idaresi dışında yaşamak bizim için imkansız olup, böyle bir idarenin kurulması ve yaşatılması için seller gibi kan akıtılması, yüzbinlerce insanın yok edilmesi, bakımlı yerlerin harabeye çevrilmesi dahi yetmez ve savaş ateşini yakmaktan başka bir işe yaramaz. Şerif Paşa'nın biz Kürtler hakkındaki sözlerinin ve anlaşmalarının en küçük bir değeri bulunmadığını gözlerinin önüne kor, olayı şiddetle protesto ve nefretle reddederiz.

''Siverek Müdafaai Hukuk Cemiyeti Başkanı Cudi, Müftü Osman, ulemadan Asım, Şeyh Musa, Öğretmen Ömer, Belediye Başkanı Rıza, eşraftan Mahmut, İzoli aşireti reisi Zülfikar, Karakeçi aşireti reisi Abdülkadir, Tabahatip aşireti reisi Mustafa, Türkan aşireti reisi Sadun, Şiman aşireti reisi Ali, Gergeri aşireti reisi Rüştü.''

Adıyaman ve Kahta'dan, Belediye Başkanı, müftü ve Bezliki, Mevlekani, Hıdırsor, Kavi, Mırdıs, Rışvan aşiretleri adına gönderilen telgrafta ise "Şerif Paşa'nın Kürtlerin vekili olmadığı" belirtilerek şunlar söyleniyordu.

"Osmanlı hükümetini zaten Kürtle, Türk teşkil eder. Bu iki unsur zaten başta birleşmiş ve Osmanlı hükümetini doğurmuştur. Artık bu ikisinin birbirinden ayrılması imkansızdır. Şerif Paşa ve benzeri hainlerin memleketimizde bir hizmetçi kadar değerleri yoktur."

Diyarbakır'ın Silvan İlçesinden çekilen bir telgrafta da aynı istekler tekrarlanıyordu

Tepkiler karşısında Şerif Paşa istifa ediyor

Van ve Hakkari'de de olayın duyulması üzerine ileri gelenler derhal biraraya gelerek durumu tartışmışlar ve vardıkları kararı uzun bir telgraf halinde Meclise duyurmuşlardı. Van ve Hakkari'nin kararı şöyleydi:

"Wilson prensiplerini bahane ederek ve kendisine Kürdistan delegesi süsünü vererek konferansa karşı isteklerde bulunan Şerif Paşa'nın hâlâ bu çıkmaz yolda yürümekte olmasından ötürü çevremiz halkının tek ve kesin düşüncesi olarak bildiririz ki, Van ahalisi, genellikle Türk veya Kürt sayılsın, on üç yüzyıllık bir tarih, bir din, bir soy ve gelenekle birbirine bağlanmıştır ve birbirinden ayrılması imkansız ve ulusal ve ekonomik birliğe sahiptir. Bu ilgi ve bağla övünürüz ve mutluyuz. Osmanlı topluluğundan ayrılmayı düşünecek kadar bilgisiz ve akılsız bir Kürdü bu bölgede aramak cahilliktir. Böyle boş ve aşağılık düşüncelere kapılan Şerif Paşa ve benzerleri bir Kürdistan bağımsızlığı ya da özerkliği ile uğraşacaklarına onların ilerleme ve gerilemelerine kaynak olacak yeni ve uygun idare usulünü kurmaya çalışsalar daha vicdanlı bir iş yapmış, daha yararlı sonuçlar elde etmiş olurlar. Kürtler, kendi kaderlerini özel çıkarlarına oyuncak eden, bağımsız Kürdistan diye boş ve yararsız sözler konuşan Paris ve Londra'da bu amaç uğruna didinen Şerif Paşa'yı protesto eder, böyle kimliği şüpheli kimselere ve Kürt Teavün Cemiyetine kimsenin vekalet hakkı vermeye cesaret edemeyeceğinin bütün dünya siyaset alemine duyurulmasını en önemli bir milli görev sayarlar.

Hakkari Beyi Şeyh Abdullah, Kervani aşireti reisi Lazgi, Ernos aşireti reisi Hüsnü, Mamhuran aşireti reisi İsmail ve Cafer, Mezriği aşireti reisi Derviş, Orar aşireti reisi Suto, Çölemerik Kürtleri adına sülalei Abbaşiden Abdullah ve İhsan. Viri aşireti reisi Rüstem, Dayran aşireti reisi Hüseyin, Nasri aşireti reisi Süleyman, Bolu aşireti reisi Kolhan, Rırana aşireti reisi Kulu Han, Şemski aşireti reisi Ömer, Şubli aşireti reisi Arif, Haydaran aşireti reisi Emin."

Hasankale'den Camadanlı aşiret reisleri ise *"Başlangıcı bilinmeyecek kadar eski olan bugünkü bağımlılığımızdan başka akrabalık bağları, sosyal bağlar, vatan ve millet ülkü ve bağlarıyla Türklerden hiç bir ayrılığı olmayan biz Kürtlerin Türk kardeşlerimizle.. dünyanın sonuna kadar beraberce yaşamaktan başka bir isteğimiz yoktur"* diyorlardı. (Mahmut Goloğlu, Üçüncü Meşrutiyet, s.87,89)

Aradan birkaç ay geçmeden Kazım Karabekir, Ankara'da kurulan Büyük Millet Meclisine çektiği telgrafta Şerif Paşa'nın heyetin başkanlığından ayrıldığını bildiriyor ve *"Bu hareket, Anadolulu namuslu ve dindar kardeşlerimin gösterdikleri yurtseverlik karşısında büyük bir yenilgidir. Kürt kardeşlerimizin bu konudaki gösteri ve duygularının Büyük Millet Meclisinde yüceltilmesi ve olayın uygun şekilde duyurulması yerinde olur"* diyordu. (TBMM Zabıt Ceridesi, 6 Mayıs 1920)

Ankara, sınırları silahla koruma kararında

Anadolu'nun parçalanması ve sömürgeleştirilmesi teklifi Meclisi Mebusanda sert eleştirilere uğrarken, Anadolu'da da halk şiddetle protesto ediyordu.

Konya'da Şerafettin Camiisinde toplanan 5 bin kadın, İngilizleri şiddetle protesto ediyor ve "Anadolu Kadınları Müdafaa-i Vatan Cemiyeti Konya Merkezi adına "milletin izzeti nefsi ve haysiyetini rencide edecek herhangi bir kararın alınmamasını" istiyorlardı. Trabzon, Edirne ve Kastamonu'da büyük mitingler yapıldı. İstanbul'da üniversiteli gençler derhal miting yapmak için hazırlıklara girişmiş ve Sultanahmet Meydanında toplanan 150 bin kişi "esarete hayır" diyordu. (Mondrostan Mudanya'ya Kadar, III, s.9, 10,11)

Mustafa Kemal ve Ankara İngilizlerin sömürgeciliklerinin esaret tekliflerine karşı sözlerini çok tan hazırlamışlardı.

Erzurum Kongresinde bütün dünyaya şunu ilan etmişlerdi ki;

"Manda ve himaye kabul olunmaz" (Erzurum Beyannamesi, Madde 7)

Mustafa Kemal ve arkadaşları, Sivas Kongresinden sonra Amasya'da İstanbul hükümeti ile yaptıkları görüşmelerde. İngilizlerin "Kürtler isterse ayrı bir devlet kuracaklardır" şeklindeki şartlarına karşı *"Sınırımız Türk ve Kürtlerin oturduğu araziyi kapsar"* diyorlardı.

Amasya protokolünden sonra, Sivas'ta toplanarak Mustafa Kemal'in çağrısı üzerine durumu değerlendiren komutanlar, *"Paris Konferansında, aleyhimize bir karar verilirse bu karar gerek hükümet, gerekse Meclisce kabul ve tasdik edilirse, derhal, uygun şekilde milletin iradesi alınarak, tüzükte açıklanmış esaslara göre hareket edilecektir"* kararını almışlardı. (Nutuk, s.270-274)

Ankara esaret şartlarına karşı önüne bir tek yol koymuştu: Milletin iradesine dayanarak mücadele... İstanbul bocalarken, Anadolu'nun direnme isteği, Ankara'da yankı buluyordu.

Olaylar böylesine hızlanırken, İstanbul'da hükümet yoktu. Damat Ferit hükümetinin yerine kurulan Ali Rıza Paşa hükümeti, meclisten İngilizlerin tertiplerine karşı birlik seslerinin yükseldiği bir sırada İngilizlerin baskısıyla istifa etmişti. İngilizler her yönden Türkiye'yi teslim almaya çalıştıkları sırada yeni hükümetin tutumu çok önemliydi. Mustafa Kemal de bir yandan İstanbul'a baskı yapıyor ve Meclisi Mebusan'da İngilizlere karşı direnme yaratmaya çalışıyordu.

"Millet bağımsızlığı için her türlü fedakarlığa hazırdır"

Mustafa Kemal tekrar Damat Ferit'in işbaşına gelmesinden endişe ediyor ve İstanbul'u milli çıkarları daha iyi savunacak bir hükümet kurması için zorluyordu. Aynı gün padişaha gönderdiği telgrafta "tehlike içinde bulunan memleketin, milletin vicdanına cevap veremeyecek bir hükümet başkanına bir dakika bile tahammül edemeyeceğini" bildiriyordu. Aynı gün Meclis Başkanlığına çektiği telgrafta ise "milletin bağımsızlığı uğruna her türlü fedakarlığa hazır olduğunu, milletin haklarımızı savunan ve güven duyduğu bir hükümetin iş başına gelmesini istediğini" söylüyordu.

Mustafa Kemal, Anadolu'ya hitaben de bir bildiri yayınlıyor, bütün milletin milli isteklere uygun bir hükümet kurulması için İstanbul'u sıkıştırmasını istiyordu. Bu çağrı üzerine bütün Anadolu'dan başlayan bir "telgraf fırtınası" Meclis-i Mebusan Başkanının önüne yığılıyordu ve başarılı da oluyordu. Damat Ferit işbaşına gelemiyor, 8 Martta Salih Paşa hükümeti kuruluyordu. (Nutuk, 1,s.397, 398,399)

Bu gelişmede dikkati çeken nokta şu oldu. Mustafa Kemal'in Anadolu'ya yaptığı çağrı Doğuda da büyük yankı uyandırıyor ve bütün Müdafacı Hukuk Cemiyetleri İstanbul'a çektikleri telgraflarda milli bağımsızlığın korunmasını istiyorlardı.

Henüz teşkilatlanmamış illerde ise bütün ileri gelenler biraraya geliyor ve seslerini yükseltiyorlardı. Tunceli, Van ve Hakkari'deki bütün aşiretler ve ileri gelenler milli haklardan bir adım geri çekilmeyi kabul etmiyorlardı. (Mahmut Goloğlu, Üçüncü Meşrutiyet, s. 304-313)

Bu sırada Güneydoğudan gelen bir haber bütün yurtta sevinç yaratıyordu. Silaha sarılan Türkler ve Kürtler, aşiretler 11 Nisan 1920 günü, Maraş'tan sonra Urfa'yı da işgalden kurtarıyorlardı.

M. Kemal Trablus'un mahalli kıyafetiyle hocalar arasında.

Yarın: "İngiliz nifakını kırmaya azmettik"

Halkıyla her zaman içiçe oluşu sorunlarıyla işten ilgilenmesi güvenilen bir önder oluşunda büyük rol oynamıştı.

● Ankara'nın kararı kesindi: Emperyalistler barış adı altında Türkiye'yi parçalamaya kalkarlarsa silahla mukavemet edilecekti.

● Bütün Anadolu Padişahtan milli hakları savunan bir hükümetin kurulmasını istiyordu.

● "Bu hareket, Anadolulu namuslu ve dindar kardeşlerimizin gösterdikleri yurtseverlik karşısında büyük bir yenilgidir."

Milli Eğitim Bakanlığınca yayınlanan İslam Ansiklopedisine göre

KÜRTLERİN SOY VE TARİHLERİ

EYYUBİLER VE HAREZMŞAHLAR DEVRİNDE KÜRTLER

9

Selahattin Eyyubi Kürtlerin Hazbani kolundandı

● Zagroslu Kürtler 1217'de Harzemşah'ın Bağdat'a gönderdiği kuvvetleri bozguna uğrattılar

● Eyyubi ailesi daha ziyade Mısır ve Suriye'de faaliyet göstermekle birlikte Selahattin Eyyubi babası ve amcasından eski gelenekleri öğrenmişti

Eyyubiler Şaraf-nama bu şayan-ı dikkat sülalenin Kürt menşe'i üzerinde durmaktadır.

Selahattin Eyyubi

Salah al-Din Şazi Marvan'ın büyük babası Dvinli Ravadi Ravadi, Ravanda, Hazbanilerden bir kol) idi. Şaddadi sülalesinin de Dvin'den çıktığı rivayeti, Şazi devrinde henüz unutulmamıştı. Şazi'nin oğulları Eyyub ile Şirkuh eski vatanlarında (Acdanakan köyünde) doğmuşlardı. Salah al-Din Takrit'te dünyaya gelmekle beraber, her halde, babasından ve amcasından eski an'aneleri öğrenmiş idi.

Eyyubi ailesinin içinde irani isimlere daima tesadüf edilmekle beraber, sülalenin asıl faaliyet sahası bilhassa Suriye ve Mısır idi. Eski Selçuklu atabeylerinin aileleri. Eyyubilere boyun eğdikten sonra bile, Diyarbekir Artuk-oğulları, Musul (Zangiler) ve Arbil de hüküm sürüyorlardı. İzz al-Din Zangi ile 1187'deki anlaşma gereğince, Salah al-Din yalnız Haleb ve Şahrizur'u ilhak etti.

Salah al-Din 1184'te Şahrizur'u Ya'kub Kifçak ile akrabalığı bulunan memlukü Kestoğdı'ya verdi. Eyyubilerin Kürdistan'a girdikleri yegane serbest istikamet, Hilat istikameti oldu. Bu mıntıka evvela Taki al-Din tarafından 1191'de fethedildi ise de, ancak, Şalah al-Din'in ölümünden sonra yeğeni Avhad Ayyub orada yerleşti. Bilahare Hilat, Şah Arman unvanını alan kardeşi Aşraf'e ve nihayet üçüncü kardeş olan Muzaffer'e geçti. Kendisi burada 1244'e kadar tutundu. Bu timarın idaresi, Gürcüler, Harizmşahlar ve Moğulların istilası neticesi, birçok defalar kesintiye uğradı. Bu devirde Hilat civarında faaliyette bulunan Gürcü kuvvetlerinin başında Ermeni asilzadeleri Zakare ve İvana bulunuyordu. Bunların şeceresi kendilerinin Hel Babirakan, yani Bapirakan Kürt kabilesinden geldiklerini göstermektedir.

Eyyubi askerleri içinde çok sayıda Kürt vardı

Eyyubilerin orduları bilhassa Türklerden oluşmakla beraber, aralarında küçümsenmeyecek kadar Kürt de bulunurdu. Salah al-Din 1187'de Dicle'nin berisindeki Kürtleri cihad-ı mukaddese davet etti. Cezire'deki kuvvetler 1188'de terhis edildi ise de, bazı kabilelerden ve Diyarbekir kuvvetlerinden sık-sık bahsedilmektedir. Bu Kürtlerin Türkmenler ile araları çok defa açık bulunurdu.

Kürtler, Eyyubilerin askeri ve mülki makam ve memuriyetlerinde büyük sayıda bulunmakla beraber çok defa da sülalenin faaliyetine engeller çıkarıyorlardı. Şirkuh öldüğü zaman yerine Şalah al-Din'in geçmesine muhalefet eden Kürtler bulundu. Arbil (?)'in reisi Abu 'l-Hayca (Hakkari) ailesinin rolü büyük oldu. Abu 'l-Hayca, haçlıların muhasara ettiği 'Akka kalesini müdafaa etti ve Kudüs'e vali tayin edildi. 1196'da Bağdad'a gönderildi. Hemedan'da bir sefer idare etti ve Dakuka'da öldü. Yeğeni Kutb al-Din Kahire'de al-Kutbiya medresesini yaptırdı. Hakkarilerden Ahmed al-Maştub'un oğlu Sayf al-Din isimli başka bir Kürt 'Akka'da Abu 'l-Hayca'ya yardım etti, çocuklarının hayatı da çok maceralı geçti. Oğlu Ahmed, Harran hapishanesinde öldü. Torunu Kazi 'İmad al-Din, al-Kamil aleyhine entrikalara başladı ve menfaya gönderildi.

Harizmşah' lar ve Kürtler

Zagroslu (Batı İran Dağları) Kürtler 1217'de Hvarizmşah'ın Hamedan'dan Bağdad'a sevk ettiği kuvvetleri bozguna uğrattılar. Celal al-Din'in, Hilat'a karşı olan seferleri memleketi alt-üst etti ve Kürtler kıtlıktan kırıldılar. Moğullar tarafından mağlup ve takip edilen Calal al-Din Diyarbekir Kürtlerinin arasına kaçtı ve 1231'de, muhtemelen bunlardan biri tarafından öldürüldü. Yine 1237'de Harizmşah'ın ordusunun kalası Harput havalisinden geçerek, buraları yağma ediyordu. Calal al-Din'in ölümünden sonra Moğullar Diyarbekir ve Hilat taraflarını yağmaladılar. Diğer bir ordu Mevaga'dan Erbil'e inmişti. Bu bölge üç defa istila edildi. 1245'te Şehrizar ve 1252'de Diyarbekir yağma edildi.

1890'larda bir grup Kürt erkeği...

YARIN: Kürdistan Ilhanlılar tarafından işgal edildi